l. I

ɔk No. 3

13th July, 1982
Tuesday
22 Ashadh, 1904 S.E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		Pages
Business of the House	...	1
re: Absence of Ministers		
Oral Answers to Questions	...	16
Business of the House	...	30
Matters Under Rule 329		
re: Non-availability of Text Books in the Market.	...	31
Papers laid on the Table	...	53
Statutory Resolution :		
orations	...	53
ernment Bill :		
Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982. (passed)		54

'rinted by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh
at Siddeshwer Printers, Market Street, Secunderabad.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS

Speaker	:	
Deputy Speaker	:	Sri A. Eswara Reddy
Panel of Chairmen	:	1. Smt. D. Indira
		2. Sri D. K. Samarasimha Reddy
		3. Sri B. Niranjana Rao
		4. Sri V. Sobhanadreswara Rao
		5. Sri K. Govinda Rao
		6. Sri C. N. Reddy
Secretary	:	Sri E. Sadasiva Reddy
Joint Secretary	:	Sri D. L. Narasimham
Deputy Secretary	:	Sri M. Ramanadha Sastry
Assistant Secretaries	:	1. Sri S. Purnananda Sastry
		2. Sri M. Viswanatham
		3. Sri J. V. Ramana Murthy
		4. Sri P. Bashaiah
		5. Sri A. V. G. Krishna Murthy
		6. Sri M. V. Hanumantha Rao
		7. Sri N. Pattabhirama Rao
		8. Sri Habeeb Abdur Rahman
Chief Reporter	:	Smt. M. V. S. Jayalakshmi

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Third Day of the TWELFTH Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADEH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday the 13th July 1982

The House met at Half-past Eight of the Clock

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

BUSINESS OF THE HOUSE

re : Absence of Ministers

Mr. Deputy Speaker : Questions and answers. Let us take up Question No. 21.

Sri Ch. Rajeswara Rao (Sircilla) :— Sir, where is the Minister ? The Ministers benches are conspicuously vacant.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి) :— ఇంతమంది మంత్రులు శాసన సభకే హాజరు కాకుండా వుండటము ఏమిటి ?

Mr. Deputy Speaker :— The Revenue Minister has taken my permission.

(At this stage, Sri K. Ranga* Rao, Minister for Social Welfare stood up to answer Qn. No. 21.)

---

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మొత్తము కాంగ్రెస్ సభ్యుల బెంచీలు ఖాళీగా వున్నాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— సరోజినీపుల్లారెడ్డిగారు, రంగారావుగారు, హయగ్రీవాచారిగారు వున్నారు కదా.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— మాజీమంత్రులు కన్పిస్తున్నారు.

Mr. Deputy Speaker :— Some more Ministers might come.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ముఖ్యమంత్రిగారు, ఉపముఖ్యమంత్రిగారు లేరు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— బి. ఎ. సి.లో ఈ విషయం వచ్చినపుడు 13, 14 తేదీలలో ముఖ్యమంత్రిగారు వుండను అని చెప్పారు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఉపముఖ్యమంత్రిగారు లేరు. లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ లేరు. We would like to know from the Chair as to how many Ministers have taken permission and what are the reasons given. Last time we have protested about the Ministers leaving in the midst and going to Delhi on party meatters. It is a serious matter. If he has gone to Government of India on some important assignment, it is a different thing. What is such important thing which compels a Minister to go to Delhi when the Assembly meetings are going on ?

Mr. Deputy Speaker :— I have permitted one or two Ministers only.

Sri V. Sobhanadeeswera Rao (Vuyyur) :— They could have as well stayed for to-day.

Sri Ch. Rajeswara Rao :— Then we are helpless.

Mr. Deputy Speakr :— If they have business, they should be here.

Sri Ch. Rajeswara Rao :— Even otherwise. The Leader of the House must be present in the House in the absence of the Chief Minister. Even the Leader of the House is absent.

Mr. Deputy Speaker :— I think, he must be on the way now.

Sri M. Venkaiah Naidu :— How to know whether he is on the way or not ?

సాంకేతిక విద్య, భారతీయ వైద్యశాఖమంత్రి (శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి) :— ఆ రోజున ప్రశ్నలు వున్న మంత్రులు సాధారణముగా వుంటారు. ఏమైనా ముఖ్యమైన పని వుంటేనే పోవడం జరుగుతుంది. సభా కార్యక్రమానికి ఆటంకము లేకుండానే పోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—13 వ తేదీన శాసన సభా సమావేశము వుండాలని ఆరోజున బి. ఎ. సి.లో అనుకొన్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు వారికి యిబ్బంది వుంది, 13, 14 తేదీలలో వుండను అని అంటే మిగతామంత్రులు వుంటారు కదా అని తమరు చెప్పారు కూడా. ప్రశ్నోత్తరాలకు సంబంధించిన మంత్రులు మాత్రమే శాసన సభ సమావేశమవుతున్నపుడు వుండాలని కాదు. అందరూ మంత్రులూ వుండాలి. మంత్రులు ఢిల్లీ వెళ్ళడంగూర్చి పార్టీ విషయంకొరకు వెళ్ళారని పత్రికలలో స్పష్టముగా వస్తున్నాయి. ఇంతమంది మంత్రులు హుటాహుటీగా ఢిల్లీకి ప్రయాణము చేయడము ఏమి న్యాయము? ఇది శాసనసభకు, ప్రజలకు, దేశానికి గౌరవం ఎట్లా అవుతుందో ఆలోచించాలి. ఇది చాలా సీరియస్ మేటర్. వారంతా మీ అనుమతి తీసుకొనకుండా వెళ్ళారనేది మనవి చేయవలసివుంటుంది.

శ్రీ పి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :—శాసనసభ కార్యక్రమాలకు ఆటంకము లేదనడము న్యాయము కాదు. ప్రశ్నకు సమాధానము తయారై వుంటుంది కాని ఉపప్రశ్నలకు డెప్యూటీ చేయబడిన మంత్రిగారు పూర్తి సమాచారమును యిచ్చే స్థితిలో వుండరు. సభ్యుల అభిప్రాయాలను మీట్ చేయడానికి వీలు వుండదు. శాసనసభ సమావేశమవుతున్నపుడు ఢిల్లీకి వెళ్ళి పైరవీలు చేసుకొన వలసిన అవసరం ఏమి వుంది?

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ రేపల్లె :— తమ అనుమతి తీసుకొని వెళ్ళిన మంత్రులు ఎవరో చెప్పండి.

Mr. Deputy Speaker :—I have allowed only one Member, that is Sri Janardhana Reddy. He Wrote : "As I Will be away on tour, I request that Sri K. Ranga Rao, Minister for Social Welfare be kindly attend to my business on 13 th July on my behalf."

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (వెంకటగిరి) :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. "నేను టూర్‌లో వున్నాను" అని రెవెన్యూ మంత్రిగారు లెటరు వ్రాశారు. కాని వారు ఈ రోజు ఉదయము విమానములో ఢిల్లీకి వెళ్ళారు. అంటే హౌస్‌ని మిస్‌లీడ్ చేసినట్లు అవుతున్నది. అది కంటెంప్ట్ ఆఫ్ ది హౌస్ క్రిందకు వస్తుంది. ఏ పరస్ కోసం వారు ఢిల్లీకి వెళ్ళారు. శాసనసభ సమావేశాలు కొనసాగుతున్నపుడు హౌస్‌ని నిర్లక్ష్యం చేసి ఢిల్లీకి వెడుతున్నపుడు పర్పస్ ఆఫ్ ది విజిట్ మీరు అడగకుండా అనుమతిస్తే ఎట్లా అని అడుగుతున్నాను. స్వపక్షము వారు కావచ్చు. 13 న మనము కూర్చొంటున్నామని తెలిసినపుడు ఏమంత్రిగాని పర్పస్ చెప్పకుండా వున్నపుడు మీరు ఎందుకు అనుమతించారు.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—పూర్వము 5, 6 మంది మంత్రులను అనుమతించిన విషయం వుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— చెన్నారెడ్డిగారి కాలములో కూడ మేము ఆక్షేపణ తెలియచేశాము.

Mr. Deputy Speaker :—The letter reads like this: As I will be away on tour to Delhi, I request that Sri K. Ranga Rao, Minister for Social Welfare may kindly be permitted to my business of the House." When another Minister is being deputised, I have discretionary power to allow him.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—మీకు సర్వాధికారాలు వున్నాయి ఒప్పుకొంటాను. ఈ సభను ఈ విధంగా వదిలిపెట్టి ఏ పర్పస్‌కోసము వెడుతున్నారనేది చెప్పకుండా వెళ్ళడం ఈ సభపట్ల గౌరవము లేదు. ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి లేదు సభకు. కేవలము మంత్రుల దయాదాక్షిణ్యములపైన ఆధారపడి వుండే దుర్గతి పట్టింది అంటే అవమానపడాలి. ఇది చాల సీరియస్ విషయము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—తమకు హక్కు లేదనడములేదు. మొత్తము మంత్రివర్గము తరఫున ఒక మంత్రే సమాధానము చెబుతారని మీరు నిర్ణయిస్తే మేము ఏమీ చేయలేము. మేము అశక్తులము ఆ విషయములో.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—ఆర్బిట్రరీగా నేను అట్లా చెప్పను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఆర్బిట్రరీగా చెప్పారు. శాసనసభ జరుగు తున్నపుడు మామూలుగా మంత్రులు బయటకు వెళ్ళకూడదు. అధికార పర్యటనంకైన పోకూడదని బి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారు, దశరథరామరెడ్డిగారు, పి. రంగారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా వున్నపుడు చెప్పిన రూలింగ్స్ వున్నాయి. కోన ప్రభాకరరావుగారు కూడ అదే స్థానమునుంచి చెప్పివున్నారు. మీరు ఆదేశించగలరు. కాని మంత్రులు ఢిల్లీకి ఏకారణము పైన వెళ్ళారు అనేది చెప్పాలి.

Mr. Deputy Speaker :—Mr. Venkaiah Naidu, you were at the Busines Advisory Committee. It was brought to the notice of Members,....

ముఖ్యమంత్రిగారు నేను 13,14 తేదీలలో ఢిల్లీ వెళ్ళవలసిన పని వుంది. నేను అసెంబ్లీ అటెండ్ కాలేదు. అసెంబ్లీ సమావేశమవుతుంది అని చెప్పారు.

The other Minister, I think Mr. Janardhana Reddy was not a Member of the. B. A. C.

నిన్న మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు నాకు నోటీసు వచ్చింది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్షా, తమరు చైర్‌లో వున్నప్పుడే మదన్‌మోహన్‌గారు బి. ఎ. సి. డెసిషన్ టేబుల్ మీద వుంచారు. అప్పుడు రెవెన్యూ మంత్రిగారు కూడ హౌస్‌లో వున్నారు. He must know that there is meeting to-day also. He raised point of order also at that time. నేను ఒక్క జనార్ధనరెడ్డి గారి గురించే చెప్పడం లేదు. ఏ మంత్రి అయినా ఢిల్లీ వెళ్ళవచ్చు. లేదా మరెక్కడకైనా పర్యటనకు వెళ్ళవచ్చు. వెళ్ళేముందు తమరి పర్మిషన్ తీసుకోవాలనే కనీస బాధ్యత నెరవేర్చకపోతే ఎలా ?

Is it such an important thing which compels him to go to Delhi or some other place ? తమరి పర్మిషన్ తీసుకోవాలి. ఆ విషయం తమరు మాకు చెబితే మేము సంతృప్తి పడవచ్చు. అలా కాకుండా ఏదో సెలవు చీటి పంపినట్లుగా ఒక కాగితం పంపి వెళ్ళిపోతే వారికి సభపై గౌరవం వున్నదని ఎట్లా అనుకోవాలి. ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు మారినా వారి బుద్ధులు మారలేదు.

Mr. Deputy Speaker :— I have permitted him because on his behalf Sri K. Ranga Rao is taking the trouble of anrwering.

Sri M. Venkaiah Naidu :— But, he will not be able to do justice, Sir ?

Mr. Deputy Speaker :— If he is not doing justice, I will see....

Sri M. Venkaiap Naidu :— My plea is why not we adjourn the House to-day ? we are meeting on 19th. 9 Ministers are absent to-day.

Mr. Deputy Speaker :— Some of the Ministers are available.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ లేదు. ముఖ్యమంత్రి లేరు. ఉపముఖ్యమంత్రి లేరు. చీఫ్ విప్ కూడా లేరు. How are you satisfied, Sir?

(At this stage, Sri Rajeswara Rao rose to say something)

Mr. Deputy Speaker :— Mr. Rajeswara Rao, you also know, that there is the question of collective responsibility, which is there.

Sri Ch. Rajeswara Rao :— Sir, I am happy that you have brought to my notice a very relevant point. Collective responsibility is not a substitute for collective absence. It is only for discharging of duties. That they have not done. If one is absent and the remaining people do not take the responsibility, what is the position. They will have to see what we ask here is answered to.

Mr. Deputy Speaker :— I pose another question, If some of the Members without the knowledge of even Speaker give concurrence to the Minister stating that they are prepared to withdraw or postpone a question, and that is allowed........ This is an exception.

Sri Ch. Rajeswara Rao — It is not an exception Since most of the Ministers are absent to-day, the exception has become a rule. It cannot be made a rule. To-day what happened to the Leader of the House ? In the absence of the Chief Minister, the Leader of the House should have been here.

Mr. Deputy Sreaker :— I do not know.

Sri Ch Rajeswara Rao :— The Leader of the House is responsible to the House. We are also a party to that. We want the Leader of the House to be present here. ఎంత మాత్రం స్పీకర్‌గా వున్నా, మీరు మీ విధి నిర్వహణ సక్రమంగా చేస్తున్నారు. ఇటు మంత్రులు మూకుమ్మడిగా యాబ్సెంట్ కావడం గురించి మీరు వారిని అడగాలి. ఇప్పుడు లేకపోతే మీరు సభా గౌరవాన్ని కాపాడిన వారు కారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— ఎవరంటే లక్షణం చేసి తెలుసుకుంటాము. వారు బాధ్యతగా వ్యవహరించి తమ ప్రశ్న ప్రభుత్వము నుండి రాబట్టవలసిన అవసరం వుంది.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— చీఫ్ విప్ లేరు. ముఖ్యమంత్రి లేరు. ఉపముఖ్యమంత్రి లేరు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :— ప్రశ్న వేసిన సభ్యులు మంత్రి తమంతట తాము పోస్ట్‌పోన్ చేసుకొనే సమస్య, మంత్రులందరూ గైర్ హాజరు కావడంతో ముడి పెట్టటం భావ్యం కాదు. రాష్ట్రంలోని ఆరుకోట్ల ప్రజలకు బాధ్యత వహించేది శాసనసభ, అందుకు బాధ్యత వహించేది క్యాబినెట్. శాసనసభ సమావేశంలో వున్నంతకాలం మంత్రులు అధ్యక్షుని అనుమతితో ముందు శాసనసభా కార్యక్రమాలు చూసుకొని తరువాత వారి ఇతర కార్యక్రమాలు చూసుకోవాలనేది మామూలు సూత్రం. ఒక్కరిద్దరు మంత్రులకు తమరు అనుమతి ఇవ్వటం వేరు. ఇప్పుడు ఈ రోజు సమావేశం వుంటుందని తెలిసిన తరువాత కూడా ఇంతమంది ఆకస్మికంగా గైర్ హాజరు కావడం అసాధారణ విషయంగా తమరు చూడాలి. ఈరోజు శాసనసభను అగౌరవ పరిచే విధంగా, అధ్యక్షులుగా వున్న మీ స్థానము దిగజార్చే విధంగా వ్యవహరించినందుకు తాము వారిని బహిరంగంగా ఆక్షేపించి తరువాత ఇతర కార్యక్రమం తీసుకోండి. వారిని ఆక్షేపించకుండా, మామూలు పద్ధతిలోనే జరిగిందని మీరు తేలిగ్గా తీసివేస్తే అది మాకు అంగీకారం కాదు. కాని పరిణామాలు తీవ్రంగా వుంటాయి. తరువాత ఏమి చేయాలో మేము నిర్ణయించుకుంటాము.

శ్రీ సి.హెచ్. ఎకల్‌రెడ్డి (నర్సపూర్) :— ఇద్దరు ముగ్గురు మంత్రులు తప్ప మిగిలిన వారు గైర్‌హాజరయ్యారు. లోగడ స్పీకరుగా వున్నవారు ఆలస్యంగా వస్తే కూడా వారిని అభిశంసించారు. ఈరోజు నా ప్రశ్న వుంది. నా ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పవలసిన మంత్రిలేరు. వారు నా పర్మిషన్ తీసుకోలేదు. నా ప్రశ్న వున్నప్పుడు నా అనుమతి తీసుకోకుండా మీ అనుమతి లేకుండా వెళ్ళినందుకు వారిని అభిశంసించవలసివుంది. సభానాయకులు ఇప్పుడే సభలోనికి వస్తున్నారు. వారు కూడా ఇంత ఆలస్యంగా వచ్చారు.....

చేనేత, జౌళి మరియు వెనుకబడిన తరగతుల శాఖ మంత్రి

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా యిందులో రెండు విషయాలు వున్నవి. కేవలం మినిస్టర్లు అందరు హౌస్ జరుగుతున్న సందర్భములో పర్మిషను తీసుకొని పోవాలనేది సరికాదు. ఎవరికైతే వర్కు వుందో వారు ఎటెండు అయి వారి కార్యక్రమం జరుపుకోవడం జరుగుతున్నది. ఎవరైన వర్కు వున్నవారు స్పీకరుగారికి నివేదించి పర్మిషను తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అందరు మంత్రులు వుండాలని చెప్పడం సబబు అయినది కాదు. ఎవరికైతే వర్కు వుందో వారు పర్మిషను పొందాలా లేదా అనేది ఒకటి స్పీకరు గారు సంతృప్తి పడితే పర్మిషను యివ్వవచ్చు. మీరు సంతృప్తి చెంది కొంత మంది మంత్రులకు పర్మిషను యివ్వడం జరిగింది. దానితో సభా కార్యక్రమాలు జరుగకుండా పోవడం సబబు కాదు. పద్ధతి ప్రకారం పోతున్నాము. ఎవరికైతే వర్కు వుందో వారు జవాబు చెప్పవలసిన అగత్యం వుంది. వారు ఇక్కడ వున్నారు. పర్మిషను తీసుకున్నవారు లేరు గాబట్టి అని హవుస్‌ను ఎడ్జర్న్ చేయవలసిన అవసరంలేదు.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వర రావు :—ఇక్కడ శాసన సభా సమావేశాలు జరుగుతూ వుండగా 9 మంది మంత్రులు ఢిల్లీవెళ్ళి ఎక్‌స్ట్రార్డినరీ సిట్యుయేషనును కనబరుస్తున్నారు. పాత ముఖ్యమంత్రిగారు పోయి కొత్త ముఖ్యమంత్రిగారువస్తున్నారా? దాని కొరకు లాబింగా? లేకపోతే మంత్రివర్గములో మరి కొంత మంది కొరకు కొత్త స్థానాలా? ఎక్‌స్ట్రార్డినరీ సిట్యుయేషను ఏర్పడింది. అది తేలిన తరువాత శాసనసభ సమావేశాలు పెడితే రిలెవెంటుగా వుంటుంది. కాబట్టి అంతవరకు ఎడ్జర్న్ చేయుమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూరు) :—అధక్ష్యా, శోభనాద్రీశ్వరరావు గారు మిగతా అపోజిషను మెంబర్సు మంత్రులు యింత మంది ఎందుకు రాలేదని ఆందోళన చెందుతున్నారు. పెద్దలు మంత్రిగారు చెప్పినట్టు ఎవరి సబ్జెక్టు వుందో వారు వుండడం న్యాయం లేనప్పుడు పర్మిషను తీసుకోవడం అవసరం. ఏమైనప్పటికీ అందరికి తెలిసిన విషయమే. ఇవాళ పరిస్థితులనుబట్టి ఇబ్బంది. వుండి వెళ్ళి వుండవచ్చు. దానిని వంకగా తీసుకొని అందరు పెద్దలు మాట్లాడి అల్లరి చేయడానికి ప్రయత్నించడం ధర్మం కాదు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—విషయాల గురించి మాట్లాడుతున్నాము. అల్లరి చిల్లరి మాటలు కావు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :—ఇప్పటికే టైము వేస్ట్ చేశాము. యిది మంత్రుల టైము కాదు ఎం.ఎల్.ఎ.ల టైము వేస్ట్ చేయడం మంచిది కాదు.

శ్రీ బి. నారాయణస్వామి (పెక్కలి) :—వంశధారకు సంబంధించి 329 క్రింద యిచ్చాము.

మిస్టరు డిప్యూటి స్పీకర్ :—అచ్చన్నగారు యీ విషయము గురించి ముఖ్య మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చారు.

శ్రీ బి. నారాయణస్వామి :—అచ్చన్నగారు నేను ముఖ్యమంత్రిగారి వద్దకు వెళ్ళాం. నేను ఢిల్లీ వెడుతున్నాను, తప్పకుండా వేరేవారిని డిప్యూట్ చేస్తాను. వారుఅన్నరు చెబుతారని నిన్న మాతో చెప్పి ఆ 329ను యివాళ బిజినెస్‌లో లేకుండా తీసి వేయడం అంటే శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రజల పట్ల వంశధార ప్రాజక్టు పట్ల నిర్లక్ష్యం కనబరచడమే. అక్కడ వంశధార మహాసభలు చేస్తామని మంత్రులు కన్వెంటు యిచ్చి గైరాజరు అయినారు, ఆ మహాసభలను నిర్లక్ష్యం చేశారు. ఈ విధమైన ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్య విధానానికి నిరసన తెలుపుతూ నేను వాకౌటు చేస్తున్నాను.

(శ్రీ బి. నారాయణస్వామి వాకౌటు చేసిరి)

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు:—మదన్‌మోహన్‌గారు, ముఖ్యమంత్రిగారు లేనప్పుడు మీరు కూడ హవుస్‌లో లేరని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు.

వైద్య ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్):—నేను హవుస్‌లో వున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—To the Angust Assembly the Hon. Minister for Health may be the way or he may be coming అని చెప్పాను. But they are not satisfied.

Sri A. Madan Mohan :—When they are seeing me physically they are satisfied.

Sri M. Venkaiah Naidu :— We are not satisfied. వారిని చూడడానికి వారి శరీర సౌందర్యాన్ని చూడడానికి ఆన లేదు. సభానాయకుడు అయిన వ్యక్తి ముందుగా సభకు వచ్చేది పోయి లేటుగా వచ్చి ఇప్పుడు నన్ను చూడండి అంటే,

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్ :—అది భావ్యం కాదు-8-30 గంటలకే సభానాయకుడు రావాలనేది-చీఫ్ విప్ వున్నారు, విప్స్‌వున్నారు. 329గాని మరొక యిస్యూగాని గౌరవ సభ్యులు చెప్పదలచుకున్నది క్వశ్చన్ అవరు తరువాత వస్తుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు లేకపోతే సభా నాయకుడు వుండాలని చెపడ్పం మంచిందే గాని 8-30 గంటలకు ఒక నిమిషం ముందే వుండాలని ఎక్కడా లేదు. మనం కొత్త సాంప్రదాయాలను సృష్టించడం భావ్యంకాదు. గౌరవసభ్యులకు తెలుసు, శాసనసభ జరుగుతున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు లేకుంటే మేము వున్నాము,లోటు ఏమీ లేదు, మినిష్టర్లు మీ పర్మిషను తీసుకొని వెళ్ళినారు. బిజినెస్ జరుతుంది. గౌరవసభ్యులు అంత ఆక్షేపణ తెలిపే అవకాశం లేదనుకుంటాను.

Sri M. Venkaiah Naidu :—The Chief Whip is absent. He may kindly note.

The Speaker may enlinghten the House whether all the Ministers have taken the permission. I think it is not correct.

Mr. Deputy Speaker :—Mr. Janardhan Reddy asked the permission.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :— జనార్ధనరెడ్డిగారు లెటరు పంపిస్తూ రెండు మూడు సార్లు మా ఆఫీసుకు ఫోను చేసినట్లు మా పి.ఎ లు చెప్పారు.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— ఇక్కడ జరుగుతున్న చర్చ అంతా జనార్థనరెడ్డిగారి గురించా ? మేము అందింది. సత్యనారాయణగారు అడిగింది గైరాజరు అయిన మంత్రులు ఎవరు అని.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :— ఒక మంత్రిగారిని అనుమంతిచాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— మిగతావారు పర్మిషను తీసుకోలేదు. అందరు మూకుమ్మడిగా శాసనసభను, స్పీకరుగారిని, రాష్ట్రములోని ఆరు కోట్ల మంది ప్రజలను అగౌరవపరిచే విధంగా వారు చేసిన గైరాజరుకు తీవ్రమైనటువంటి అభిశంసన తెలుపాలి. లేకపోతే తీవ్రమైనటువంటి పరిణామాలు వుంటాయి. ఇక్కడ మేము శాసనసభ్యులుగా ఎన్నిక అయి వచ్చి కేవలం మంత్రులు ఆడే బొమ్మలాటను చూడడానికి వున్నామా ? వారిని సెన్స్యూర్ చేస్తే తప్ప సభా కార్యక్రమాలు నడపడానికి వీలు లేదు.

శ్రీ బి. రామారావు (జగ్గయ్యపేట) :— వారు బొమ్మలాట అంటున్నారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అవును బొమ్మలాట, అమ్మ ఆట, శాసనసభకు పిల్లకాయల ఆటగా చేస్తున్నారు. మంత్రి పదవులు వారి గుత్తసొమ్ముగా. శాసనసభను వారి గుత్తసొమ్ము గా చేస్తున్నారు.

శ్రీ ద్రోణంరాజు సత్యనారాయణ (పెందుర్తి) :— అధ్యక్షా, దాదాపు ఒక గంట అయింది. ఓంకార్ గారు ప్రదేశములో ఏరకమైనటువంటి భాషను వుపయోగిస్తున్నారు. ఇది ఎవరి బాబు సొమ్ము అనడం మంచిది కాదు. ఈ సభకు గౌరవం కావాలి. ప్రభుత్వం వేరు, శాససనసభ వేరు. ఈ శాసనసభలో ఏ పార్టీకి చెందినవారిని అయినా యీ సభా ప్రాంగణంకు సంబంధించినంతవరకు యీ సభా ప్రతిపత్తిని, గౌరవాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత తమమీద వుంది ఇక్కడ రెండే రెండు సమస్యలు వున్నవి. ఈనాడు ఉన్న సభా కార్యక్రమానికి సంబంధించిన మంత్రులు తమ అనుమతి తీసుకున్నారా లేదా అనేది మీకు సంబంధించింది. ప్రశ్నలకు సమాధానాలకు సంబంధించి హవుస్‌కు సంబంధం. ఈనాడు మంత్రులు ఢిల్లీ వెళ్ళారా, ఎక్కడికి వెళ్ళారనేది మాకు 9.4
సంబంధించి కాదు. ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఎంతసేపు చెప్పినా వినే ఓర్పు మీకు ఉంది. ఇప్పుడే లీడర్ ఆఫ్ ది హవుస్ చెప్పారు. ఆయన సమాధానం చెప్పడానికి ఇక్కడ ఉన్నారు. అందుచేత ఈ సభా గౌరవాన్ని కాపాడి సభా కార్యక్రమం జరిగేటట్లు చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri M. Venkaiah Naidu :— He is saying that there is nothing wrong if the Minister goes to Delhi. But we are concerned very much.

శ్రీ బి సమ్మయ్య మత్స్య పరిశ్రమల శాఖమంత్రి :—8-30 నిముషములకు సభా కార్యక్రమం ప్రారంభించాలి. కాని 8-30 ని.లకు సభా కార్యక్రమం ప్రారంభించే ముందు ఈ రభస ప్రారంభమైంది. ఈనాటి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పడానికి మంత్రులు లేకపోతే ప్రతిపక్ష సభ్యులు అల్లరి చేస్తే బాగుంటుంది కాని తమ అనుమతితో జవాబులు చెప్పడానికి మంత్రులున్నప్పుడు ఈ విధంగా చేయడం మంచిది కాదు. రెవిన్యూ మంత్రి జనార్ధన రెడ్డిగారికి తమరు పర్మిషను ఇచ్చారని అన్నారు. తరువాత ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పడానికి మంత్రులు లేకపోతే ప్రతిపక్ష సభ్యులు అడగవచ్చు.

Mr. Deputy Speaker :—That is upto me to say that the answers will be laid on the Table of the House.

శ్రీ బి సమ్మయ్య :—ఇంతకుముందు చీఫ్ విప్ లేరని. సభానాయకులు లేరని అంటే వారు వచ్చారు. కనుక సభా కార్యక్రమాన్ని నడిపిస్తే బాగుంటుంది.

మిష్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు :—శాసనసభా గౌరవాన్ని పెంపొందించి దాని ఔన్నత్యాన్ని కాపాడండి. మంత్రుల మీద కూడా ఆ బాధ్యత ఉంది. ఏదైనా తగిన కారణం ఉన్నట్లయితే తప్పకుండా పోవలసిందే. ఈనాటి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పవలసిన మంత్రులు నాతో చెప్పకుండా పోతే ఎలాగ?

When you have business in the House, what prevents you? I really disagree with such people of that attitude. Then I also show my resentment on it.

Sri A. Madan Mohan :—They cannot take the House the way they like. I can quite understand the sentiments expressed by the Chair My submission is. till the "Question Hour" if the business is not transacted due to the absence of a particular Minister there is every reason for the hon. members to raise the question. But pointing in the House Just because a Minister is not present there and to Just show so much of resentment for an adjournment of the business in a parliamentary practice, is not quite good. It is my submission. The second thing s,i naturally when business is transacted before ...

Sri M. Omkar :—Point of order.

Sri A. Madan Mohan :—He can raise the point of order after I complete my submission, not in the middle. He cannot interrupt me. సభా కార్యక్రమానికి సంబంధించిన మంత్రులు తమ పర్మిషను లేకుండా పోతే, బిజినెస్‌కు ఆటంకం జరిగితే Either the Chief Minister or the Leader of the House, or the Chief Whip are answerable as to why such a situation has arisen. Normally the practice is, on whatever issue that you may like to takeup after the Question Hour, ifthe Leader of the House on his behalf or on behalf of the Treasury Benches, and on behalf of their colleagues, another Minister may state in thair absence. So my submission is htat

just because somebody is not there it was deputed to another colleague. This takes place normally. The Chair allowed it and there is no objection.

Mr. Deputy Speaker :— Let me clear my position also. I have allowed a particular Minister and another Minister is deputised. ఆయన అన్సరు చెప్పేడు సరిగా చెప్పకపోతే, గౌరవ సభ్యులు ఆ సమాధానంతో శాటిస్‌ఫై కాకపోతే అప్పుడు కదా అబ్జెక్షను రెయిజ్ చేయడం అని లీడర్ ఆఫ్ హవుస్ అంటున్నారు. ఏదైనా తగిన కారణం ఉండి పోతే మనం తప్పు పట్టడానికి లేదు. హవుసు నిర్లక్ష్యంచేసి If the Minister take the attitude like this and when the Assembly is going on here and if they are wilfully absent themselves ...

శ్రీ ఎ. హయగ్రీవాచారి :—నిర్లక్ష్యం చేయడమనేది ఎక్కడుంది. క్వశ్చన్‌కు సంబంధించిన మినిష్టరు పోతే నిర్లక్ష్యమనే సమస్య వస్తుంది. కాని ఒకరు మీ పర్మిషను తీసుకొని వెళ్ళారు. ఏదో లీడర్ ఆఫ్ ద హవుసు ఇక్కడ కూర్చొంటారు. కొత్త సాంప్రదాయాన్ని తీసుకొని వస్తే ఎలాగ?

Mr. Deputy Speaker :—I am not going into the details According to the rules the member has got the power to with draw the question or to get it postponed; whereas the Minister is not having it. అది ఎజెండాలో వస్తే దానికి సంబంధించిన మంత్రి ఉండి జవాబు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ఉంది. రెవిన్యూ మంత్రిగారు శ్రీ కోనేరు రంగారావుగారిని డెప్యూటైజు చేసారు. రంగారావుగారు జవాబు ఇంకా బాగా చెప్పవచ్చు. రెవిన్యూ మంత్రిగారు ఉంటేనే చెబుతారని కాదు. రంగారావుగారు జవాబు చెప్పిన తరువాత సభ్యులకు అది నచ్చకపోతే పోస్టుపోన్ చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :-- అధ్యక్షా, మీరు ఒక అబ్జర్వేషన్ చేశారు. కాని సభ మర్యాదను కాపాడవలసిన బాధ్యత మంత్రివర్గంపై ఉన్నది. వారు ఈ రకంగా అబ్సెంటు అవడం అనేది ఎటువంటిది మంచిదికాదు 'డో... ధారణ పరిస్థితిలో పోయినట్టు అంటే అర్థము చేసుకోవచ్చు అన్నారు. మీరు చేసిన అబ్జర్వేషనుతో మేము పూర్తిగా అంగీకరించాము. సభాకార్యక్రమాలు నడవడానికి కూడా అనుమతించాము. అయితే

దానికి భిన్నంగా గౌరవ నీయులైన ఇద్దరు మంత్రులు మరల మాట్లాడారు. అట్లా మాట్లాడడం అనేది ఇన్‌ఫ్రక్చువస్, అన్‌వారెంటెడ్ అండ్ ఇర్రలవెంటు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— నేను వారిని అనుమతించాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— వారు లేచి మాట్లాడ కూడదు అని నేను అనలేదు. వారు మాట్లాడిన తీరు మీరు చేసిన అబ్జర్వేషనుకి భిన్నంగా ఉంటూ వచ్చింది. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే మీరు చేసిన అబ్జర్వేషనును వారు నిరాకరిస్తున్నారు. ఆదే కనుక వారి వైఖరి అయితే మాత్రం మేము ఈ సభాకార్యక్రమాలు నడవడంలో ఎట్లా సహకరించాలో అర్థము కావడం లేదు.

Mr. Deputy Speaker :— Mr. Omker, you are bringing out rift between the Ministers and the Chair.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— మేము తెచ్చినా రాదు. చైరుకి మంత్రి వర్గానికి ఏదైనా రిఫ్టు ఉన్నది అంటే అది వారు చేసుకున్నదే తప్ప మా మూలంగా కాదు. ఇంతకాలం అయినప్పటికి కూడా స్పీకర్ పోస్టు భర్తీ చేయవలసిన బాధ్యత వారిది గాని మాది కాదు కదా. ఇప్పటికైనా మీ అబ్జర్వేషనుకి భిన్నం అయిన వ్యాఖ్యానం రానీయకుండా వెంటనే సభాకార్యక్రమాలు నిర్వహించాలని మీ అబ్జర్వేషను అదే విధంగా ఉండాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రంగారావు సాంఘిక, సంక్షేమశాఖమంత్రి :— అధ్యక్షా, పెద్దలు వారి అభిప్రాయాన్ని చెప్పారు. కాని అది కొత్త ఏమీ కాదు. సాంప్రదాయకంగా జరుగుతున్న విషయం. కాని దీనిలో లక్ష్యము నిర్లక్షము అనేది పరిశీలన చేయవలసినదే. వారు ఏదో తమాషాగా ఆందోళన చిరిమెచ్చుతున్నారని మేము అనుకోవడంలేదు. మేము పర్మిషన్ తీసుకోవడం కాదు. గౌరవ సభ్యులు కూడా వారు బాధ్యతతో ప్రశ్న వేసి అది వచ్చినపుడు ఆగౌరవ సభ్యులు సభలో లేనప్పటికి కూడా సమాధానం చెప్పటం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— అది రూల్సులోనే ఉంది.

శ్రీ కె. రంగారావు :— తమరు ఇంకొకటి శలవిచ్చారు. ఏక్సిడెంటు అయితేనో ఏదైనా జరిగితేనో రాకపోవడం అర్థమౌతుంది అన్నారు. తమరిని ఎడ్యుకేట్ చేయాలని కాదు గాని ఇంకా కొన్ని కారణాలవల్ల కూడా మంత్రులు రాలేకపోవచ్చు. అటు వారికి మాకు కూడా సంబంధించినటువంటి రాజకీయమైన

ముఖ్యమైన అవసరాలలో కూడా బయటికి వెళ్ళ వచ్చు. అంతేగాని సభను అగౌరవ పరచాలని గాని, నిర్లక్ష్యంచేయాలని కాని ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చేయడం అని కాదు. గౌరవం ఉన్నది కనుకనే పర్మిషన్ తీసుకుని వెళ్ళడం జరుగుతుంది. సరి అయిన సమాచారము లేనప్పుడు కూడా వాయిదా వేయమని కోరే హక్కు వారికి ఉంది. దానిని మీరు వాయిదా వేసి నిర్ణయం చేసే అవకాశం కూడా ఉన్నది. అది మేము కూడా అంగీకరిస్తాము. అయితే కొన్ని అనివార్య కారణాల వల్ల మీ అనుమతితో వారు బయటికి వెళ్ళినప్పుడు దానికి ఇంత రభస చేయవలసిన అవసరం లేదు. నిర్లక్ష్యంగాని, అగౌరవం గాని ఈ విషయంలో లేదని తమరు సభాకార్యక్రమాలు కొనసాగించడం బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :— ఇప్పుడు వారు చెబుతున్న ప్రకారం బిజినెస్ ట్రాన్సాక్షనుకి ఆటంకము లేకుండా మంత్రులు తమ దగ్గర పర్మిషన్ తీసుకున్నప్పుడు అందులో ఏమీ పొరబాటు లేదు. నేను అంగీకరిస్తున్నాను. కాని ఏ రకమైనటువంటి పరిమ్మిషను తీసుకోకుండానే మూకుమ్మడిగా మంత్రులు వెళ్ళిపోవడం అనేది ఆ పద్ధతి మంచిది కాదు. అది మన హౌసు డిగ్రిటీకి, రూల్సుకి, రూల్సు స్పిరిట్‌కి తగిన పని కాదు. అందుచేత ఇక ముందు ఇట్లా పర్మిషన్ తీసుకోకుండా మంత్రులు గైరు హాజరు కాకూడదు, వాయిదా వేయడానికి వీలు లేదు అని తమరు ఒక రకమైన స్ట్రిక్చరు. ఇవ్వకపోతే ఇట్లాగే వైలేటు అవుతుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— అడ్జెంటు అయిదామీద మేము రెయిజు చేశాము. దానిమీద చాల చర్చ జరిగిన తరువాత తమరు ఒక రూలింగు ఇచ్చారు. అంతటితో అఖరు అని మేము కూర్చున్నాము. కాని మరల మంత్రులు లేచి మాట్లాడం జరగడంతో మరల ప్రతిపక్షం నుండి లేవవలసి వస్తుంది. వారు చెప్పినది కరెక్టు కాదని నేను అనడంలేదు. దానిని డిస్ప్యూట్ చేయడం కాదు. తమరు అబ్జర్వేషను చేసిన తరువాత వారు మాట్లాడడం బాగాలేదు.

మరల యిద్దరు మంత్రులు తమరు యిచ్చిన ఆదేశానికి తాత్పర్యం చెప్పి వేరే అర్థం వచ్చే విధంగా మొత్తం విషయాన్ని ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేసి చెప్పడంతో మరల తప్పనిసరిగా ప్రతిపక్షం నుంచి మా ఉద్దేశ్యం అది కాదని చెప్పవలసి వచ్చింది. మాటకు ముందు మాట్లాడితే ఏదో లల్లరి చేస్తున్నారు. యిదంతా అల్లరి పనులు చేయడానికి వచ్చారని, అంటే హవుస్‌ను నిర్లక్ష్యం చేయడం, అబ్సెంట్ కావడం,

సమాధానం చెప్పలేకపోవడం కన్నా బల్లరి, నిర్లక్ష్యం ఇంకొకటి ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. The Chief whip is ordering from the Podium. He cannot dictate the Chair. ఇది మేము ప్రొటెస్టు చేస్తున్నాము. గౌరవనీయులైన మంత్రి రంగారావుగారు ఒక ప్రొయింట్ చెప్పారు. వారు ఔట్ ఆఫ్ టరన్ అడుగుతున్నప్పటికీ తమరు ఎంతో ఓర్పుతో వారిని ఎలా చేశారు. ఏమిటంటే సభ్యులు ఉండరు అని ఇక్కడ మనము ప్రస్తుత పరిస్థితి గురించి చర్చిస్తున్నాము. అట్లా ఉండనప్పుడు if the particular member is absent, some other Member can a k the question. మనము రూల్సులో పెట్టుకున్నాము.

Mr Deputy Speaker :— If the Member is not present in the House, such question will not be entertained. This is the position in Kerala నేను మొన్ననే కర్ణాటక అసెంబ్లీలో కూర్చుని వచ్చినాను. If the Member is not present in the House, even though his question is there, it will not come up. కనుక మనము రూల్సులో మార్చుకుంటేనే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— రూల్సు మార్చండి. If the rules are amended, I have no objection. మనము రూల్సులో పెట్టుకున్నాము రూలు మంచిదా ? కాదా అని నేను మాట్లాడటం లేదు.

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Introduction of Huts Insurance Scheme in Towns and Villages

21—

* 8616 Q. — Sarvasri Ch. Vittal Reddy, V. Ranga Rao (Bandar), and D. China Mallaiah Indurthy :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the hon. Minister for Revenue has announced in the State Assembly on 25-3.1981, that the State Government are considering to introduce huts Insurance Scheme in towns and villages of the State ; and

(b) if so, when this scheme will be implemented ?

కార్మిక శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. రంగారావు) :— తరపున సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రి గారు.

(ఎ), మున్సిపలిటీ పట్టణాలలో వున్న గుడిసెలను బీమా చేసే పథకం 20-5-82 వ తేదీన జారీ అయిన జి.ఓ.ఎమ్.ఎస్. నెం. 871 జి.ఎ. లో ప్రవేశపెట్టబడింది. ఈ పథకాన్ని అన్ని గ్రామాలకు, మున్సిపల్ కార్పోరేషన్లకు కూడా విస్తరించాలని నిర్ణయించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :— రెండవ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. రంగారావు :— ఇప్పుడు అమలు జరుగుతోంది.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగర్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, జి.ఓ. యిష్యూ చేశారు. జి.ఓ. యిష్యూ చేసి సుమారు ఒక సంవత్సరం అయిపోయింది. కాని ఎక్కడెక్కడ యీ స్కీము అమలు జరిగినదో వివరాలు మంత్రిగారు చెప్పగలుగుతారా? ఆ వివరాలు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. రెండవది ఈ గుడిసెల భీమా పథకాన్ని అన్ని గ్రామాల్లో వర్తింపచేయడానికి ఆదేశాలు యిస్తారా?

శ్రీ కె. రంగారావు :— అధ్యక్షా, అన్ని మున్సిపాలిటీలలోను, కార్పొరేషన్స్ టౌన్స్‌లో కూడా నిర్ణయం చేసున్నారు. తర్వాత యీ ప్రాంతాలలో జరిగిన ఏక్సిడెంట్స్‌కు సంబంధించిన వివరాలు సేకరించి వీరికి కావలసిన కాంపెన్‌సేషన్ యివ్వడానికి నిర్ణయం జరిగింది. కాంపెన్‌సేషన్ ఇవ్వబోతున్నారు. పోతే యీ పథకాన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో విస్తరింప చేయాలనే నిర్ణయం తీసుకొని ముఖ్యమంత్రిగారి అనుమతి పొందడానికి ఫైలు సర్క్యులేట్ చేశారు. వారి అనుమతి రాగానే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పంచాయతీరాజ్ శాఖ ద్వారా యీ పథకం అమలుజరగడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య :— ఎక్కడెక్కడ గుడిసెలకు ప్రమాదం జరిగిందో వాటి వివరాలు సేకరించినాము అన్నారు, ఎక్కడెక్కడ ప్రమాదం జరిగింది? యే విధమైన సహాయం యివ్వబోతున్నారో ఆ వివరణలు తెలుపు యిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. రంగారావు :— 24-10-81న రాజమండ్రీలో 82 యిళ్ళకు ఫైర్ ఏక్సిడెంట్ జరిగి,అవి కాలిపోవడం జరిగింది. ఇట్లా చదవాలంటే చాలాఉన్నాయి. చదవడానికి అభ్యంతరంలేదు. దాదాపు 420 ఇళ్లు కాలిపోవడం జరిగింది. తర్వాత దీనికి రూ.7,86,000 కాంపెన్‌సేషన్ యివ్వవలసి ఉంటుందని అంచనా కూడా వేయబడింది. త్వరలోనే

యీ కాంపెన్‌సేషన్ యిన్సూరెన్స్ కంపెనీ ద్వారా లోకల్‌గా ఉన్నటువంటి డిపార్టు మెంట్సు ద్వారా దీనికి సంబంధించిన విక్టిమ్స్‌కు అంతించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:— కాంపెన్‌సేషన్ యెంత నిర్ణయించారు? ఏ విధంగా నిర్ణయించారు? వారు ఇన్సూరెన్స్ యెంత కట్టవలసి ఉంటుంది వివరాలు చెబుతారా?

శ్రీ కె. రంగారావు :— బెనిఫిషరీ కాని గవర్నమెంటు కాని 50 పర్సెంటు 50 పర్సెంటు ఒక సంవత్సరానికి రూ. 4-20 చొప్పున ప్రిమియం చెల్లించవలసి ఉంటుంది. తర్వాత గౌరవ సభ్యులు విఠల్‌రెడ్డిగారు యెంత చెల్లించవలసి ఉంటుందని వివరాలు చెప్పమన్నారు. రాజమండ్రిలో 82 యిళ్ళు 24-10-81 న ఏక్సిడెంట్ అయి కాలిపోతే 1 లక్ష 50 వేల రూపాయలు కాంపెన్‌సేషన్ ఇవ్వాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. అదే విధంగా వైజాగ్‌లో 16-11-1981న 285 యిళ్ళకు ప్రమాదం జరిగి కాలిపోతే 5 లక్షల 80 వేల రూపాయలు యివ్వాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. యీ విధంగా వివరాలు ఉన్నాయి.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :— వారు వివరాలు చెబుతున్నారు. ఆ సమస్య కాదు. కాంపెన్‌సేషన్ యెంత నిర్ణయించారు ?

శ్రీ కె. రంగారావు :— ఒక్కొక్క గుడిసెకు రూ 2,000 లు యిన్సూరెన్స్ చేస్తున్నారు. తర్వాత అక్కడ తగులబడిన తీరును బట్టి యిన్సూరెన్స్ కంపెనీ వారు ఆదేవిధంగా రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు వారు వెళ్ళి దానికి సంబంధించి సర్వే చేసి నిర్ణయం చేయడం జరుగుతుంది. ఇంత అని యిదమిద్ధంగా స్పష్టంగా చెప్పడం అన్నది జరగదు. కాని సమంజసమైన కాంపెన్‌సేషన్ వారికి యివ్వబడుతుంది. కాని ప్రతి యింటికి యెంత నిర్ణయం చేశారు వివరంగా చెప్పాలంటే రాజమండ్రిలో 8 యిళ్ళు కాలిపోయినాయి. వాటికి అప్రాక్స్‌మేట్‌గా 1 లక్ష 50 వేల రూపాయలు యివ్వాలని నిర్ణయం చేయబడింది. ఏ ఇంటికి యెంత నిర్ణయం చేశారనేది స్పష్టంగా వివరాలు కావాలంటే తెచ్చి యివ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :— దీనికి సంబంధించిన జీ.వో టేబుల్ మీద పెడతారా?

శ్రీ కె. రంగారావు:— పెడతాము.

Declaration of all Taluks in Mahboobnagar District As Famine Affected Areas

22—

*8045 Q.—Sri M. Jayaramulu (Wanaparthy) :— Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether all the Taluks in Mahboobnagar District have been declared as famine affected areas ; and

(b) if so, the reason for collecting revenue wet on 'Tari' lands ?

శ్రీ కె. రంగారావు :—

ఎ) అవునండీ

బి) సమ్మకమైన నీటి సరఫరా వనరు క్రింద గల భూములను అనావృష్టి పీడిత ప్రాంతాలుగా పరిగణించ వీలు కాదు. అందుచేత ఆ భూముల విషయంలో వసూళ్ళు చేయబడ్డాయి. ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఆదేశాల ప్రకారమే వసూళ్ళు జరిగాయి.

శ్రీ ఎం. శ్రీనివాసరావు (నాగర్ కర్నూలు) :— అందులో యీ లేండ్స్‌కు డ్రై లేండ్స్‌కు రెవెన్యూ వసూలు చేయవద్దు అని ప్రభుత్వ ఆదేశాలు ఉన్నప్పటికీ అదే విధంగా అగ్రికల్చర్ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంక్స్ లోన్స్ ఎఫక్టెడ్ డిక్లేర్డ్ యేరియాస్‌లో వసూలు చేయవద్దు అని అన్నప్పటికీ కూడా మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో వసూళ్ళు జరిగినాయి. ఇంకా ఇప్పుడు పంటలు కాలం కాని టైములో కూడా వసూలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. రంగారావు :— 28-12-80న అనావృష్టి ప్రాంతంలో భూమిశిస్తు బకాయిలు, శిస్తులు స్పెషల్ లేండ్ టాక్స్ యివన్నీ, సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. ఒక వేళ ఆదేశాల ప్రకారం అమలుజరగకుండా అధికారులు వసూలు చేస్తున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వస్తే, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినారు కాబట్టి పరిశీలన చేసి అటువంటి వసూళ్ళు జరగకుండా తప్పకుండా చూస్తాము.

Sri M. Sainivasa Rao : I will give a specific instance. At wanaparthi and Nagarkurnool, they are Collecting Will there be any action over the officers?

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— దాని విషయం చూడండి.

శ్రీ కె. రంగారావు :— దాని విషయంలో తప్పకుండా పరిశీలనచేసి తగిన చర్యతీసుకొనేదానికి ఆదేశాలు ఇస్తాను.

Non-Conducting of Urdu Typewriting and Short-Hand Examination

23—

*9247-(A)Q.—Sri Sultan Salahuddin Owaisi (Charminar):— Will the Minister for Technical Education be pleased to state:

9-30 a. m. (a) Whether it is a fact that the English and Telugu Typewriting and Short hand Examinations were conducted as scheduled in the month of November, 1981 except Urdu Typewriting and Shorthand;

(b) If so, the reasons for not conducting the Urdu Typewriting and Shorthand examinations, so far ;

(c) Whether it is also a fact that the candidates of Urdu Typewriting and Shorthand have represented the matter to the Assistant Director many a time ; and

(d) If so, the action taken in the matter and the No. of candidates that are appearing for Lower and Higher grade in Urdu Typewriting and Shorthand?

شری ٹی۔ ہیگرواچاری ـــــ (ایف) ہاں جناب ۔ (ب) چونکہ اردو سوالات کے پرچے تیار نہیں تھے اسلئے انگریزی اور تلگو ٹائپ رائٹنگ کے امتحانات کے ساتھ ساتھ اردو ٹائپ رائٹنگ کے امتحانات منعقد نہیں کئے جاسکے اب یکم اپریل تا ۳ اپریل سن ۱۹۸۲ء امتحانات منعقد کئے گئے اور ـــــ ۲ مئی ۱۹۸۲ء کو نتائج کا اعلان بھی کردیا گیا۔ اردو ٹائپ رائٹنگ لوور میں (۹) اور ہائر میں (۷) امیدوار تھے اردو شارٹ ہینڈ ہائر میں (۳) امیدوار نے درخواستیں دی تھی

شری سلطان صلاح الدین اویسی۔ امتحانات منعقد کرنے جو دیری ہوئی اس کی وجہ یہ تھی کہ کوئسچن پیپر تیار کرنے میں دیر ہوئی اسلئے انگریزی اور تلگو ٹائپ رائٹنگ اور شارٹ ہینڈ کے امتحانات کے ساتھ اردو کے امتحانات نہیں ہوسکے۔ اس کے تعلق سے دفتر کو تاکید کردی گئی ہے اور میں یقین دلوانا چاہتا ہوں کہ آئندہ تاخیر نہیں ہوگی ÷

Drug Manufacturing Companies in the State

24—

*8983 Q.-Dr S. Chandra mouli (Chirala):— Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) How may drug manufacturing companies are there in our state;

(b) How many drug testing laboratories are there in our States ;

(c) How many medical shops are there in our state;

(d) How many Drug Inspectors are there in our state; and

(e) Why there is shortage of all drugs including life saving and essential drugs

(శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్) :—

(ఎ) మందుల నియంత్రణ పరిపాలనశాఖ సంచాలకుని నివేదిక ప్రకారం 328 మందుల తయారీ కంపెనీలున్నాయి.

(బి) ఒకటి.

(సి) 11,611.

(డి) మందుల తనిఖీ అధికార్ల ఉద్యోగాలు 26 వున్నాయి.

(ఇ) మందులు సరిపడగా దొరకక పోవటానికి ఈ క్రిందివి కారణాలు:—

1. మందుల వాడకం పెరుగుదల,

2. వైద్య, ఆరోగ్య సర్వీసులను గ్రామీణ ప్రాంతాలకు విస్తరింపడం,

3. కొన్ని ప్రఖ్యాత సంస్థలు మూతపడడం,

డా. ఎస్. చంద్రమౌళి :— మనము సంక్షేమ రాజ్యాన్ని స్థాపించాలని అనుకొంటున్నాము. మందులను చౌక ధరలో సప్లయి చేయాలనే దృక్పథం వుంది. కాని మందుల ధరలు చూస్తే బజారులో ఎక్కువగా వుంటున్నాయి. మందులు తయారు

చేసే కంపెనీలు ఎక్కువ లాభార్జనలు చేస్తున్నప్పుడు, పబ్లిక్ రంగములో మనము ఎందుకు తీసుకోకూడదు? టెస్టింగ్ లాబొరేటరీస్ మనకు చాలా తక్కువగా వున్నాయి. అందువల్ల జాప్యము జరుగుచున్నది. వాటిని ఎక్కువ చేస్తే మందుల నాణ్యత పెరుగుతుంది. టెస్టింగ్ లాబొరేటరీస్‌ను ఎక్కువ చేయడానికి ఆలోచన చేస్తారా? ప్రిస్క్రిప్షన్ లేకుండా కొన్నిచోట్ల మందులు అమ్ముతున్నారు. This is against the rules and regulations as per the Act. అలా వున్నప్పటికీ కూడా ఈ విధంగా జరుగుచున్నది. దాన్ని ఆచరించకపోతే స్పూరియస్ డ్రగ్స్ సబ్ స్టాండర్డ్ డ్రగ్స్ అమ్మడానికి అవకాశముంటుంది. దాన్ని ఏ విధంగా నివారిస్తారు? స్పూరియస్ డ్రగ్స్‌ని అదుపులో పెట్టడానికి ప్రత్యేక యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేశారా!

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్:—అప్పుడప్పుడు ప్రత్యేకమైన బ్రాండు దొరకకపోవచ్చు గాని, equivalent medicines are available in the market. అటువంటివి చాలా దొరుకుతున్నాయి. ఒక్కొక్కసారి ప్రత్యేకమైన బ్రాండు కావాలని అడుగుతారు. అది దొరకకపోవచ్చు. దానికి వేరే కారణాలు ఇదివరకే చెప్పాను. ఒకటి రూరల్ ఏరియాలో మనము మెడికల్ ఫెసిలిటీస్‌ని ఎక్స్‌టెండ్ చేయడం. రెండవది అప్పుడప్పుడు మూత పడటం. మహారాష్ట్రకు సంబంధించినంత వరకు మూత పడటం ఇంతవరకు జరగలేదు. స్పూరియస్ డ్రగ్స్ విషయంలో మామూలుగా లాబొరేటరీస్ టెస్టింగ్స్ జరుగుచున్నాయి. ఒకవైపు ప్రాసిక్యూషన్స్ జరుగగా మరొకవైపు లైసెన్సులు కాన్సెల్ చేయడం జరుగుచున్నది. టెస్టింగ్ లాబొరేటరీ మనదగ్గర ఒకటుంది. బాగా పనిచేస్తున్నది. అవసరమనుకొంటే ప్రభుత్వము నిధులను దృష్టిలో పెట్టుకొని అది కూడా ఆలోచన చేయవలసి వుంటుంది.

డా. ఎస్. చంద్రమౌళి :—డ్రగ్స్ ఇన్స్‌పెక్టర్సులు ఏర్పాటు చేశారు. వీరివృత్తి అంతా కూడా మెడికల్ షాప్స్ దగ్గరకు పోవడం లంచాలు తీసుకోవడం స్పూరియస్ డ్రగ్స్‌ని మంచివని సర్టిఫికెట్ యివ్వడం జరుగుచున్నది. ఎన్ని కంప్లయింట్స్ యిచ్చినా కూడా ఎక్కడాకూడా ఒక్క ఇన్‌స్పెక్టరును బుక్ చేయలేదు. అందువల్ల దీన్ని బట్టి యంత్రాంగము సరిగ్గా పనిచేయటంలేదని అనుమానము కలుగుతున్నది. యంత్రాంగాన్ని పటిష్టము చేస్తారా?

శ్రీ బి. రామారావు :— డ్రగ్స్ ఇన్స్‌పెక్టర్సు 'దట్ట' ఇన్స్‌పెక్టర్సు అయ్యారు.

Sri A. Madan Mohan :— It is a very Sweeping and a general Statement, Sir There were many prosecutions and so many cancellation of licenses. The Drug Inspectors have re

commended for cancellation. Probably, he does not know about these things and if he want, I can furnish the information. There may be lapses. If he specifically bring any case to my notice, I shall do the needful.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోమ్‌పేట) :— 800 చిల్లర మందులు తయారుచేసే కంపెనీలున్నాయని అన్నారు. వున్నప్పటికి కూడా మందుల కొరత అంటున్నారు. అవి ప్రాణ రక్షణకు తయారుచేసే మందుల కంపెనీలు కావా? అవసరమైతే ప్రభుత్వమైనా ఏదయినా చొరవ తీసుకొని, ఈ దేశములో వున్న ప్రజలకు అత్యవసరమైన ప్రాణ రక్షణకొరకు మందులు స్వయంగా తయారు చేయుటకు ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేస్తుందా?

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్ :— 800 లకు పైన కంపెనీలుండడం వాస్తవము. ఉదాహరణకు 'సర్బెక్స్‌టి' లోకల్‌గా లేదు. మనవాళ్ళు విటమిన్ కాప్సుల్ దానికి ఈక్వల్‌గా తయారు చేస్తున్నారు. చాలా చీప్‌లో తయారవుతున్నది. కొంత మంది డాక్టర్ల అలవాటు ఏమిటంటే కొన్ని మల్టీ నేషనల్ కాంపెనీలు గనుక అవి రెకమెండ్ చేస్తే ప్రత్యేకంగా 'సర్బెక్స్‌టి' నే కావాలని అన్నపుడు లేదయ్యా చౌకధరలో దీనికన్నా ఎఫెక్టివ్ మందు ఈక్వల్ మందు వుందని అంటే మనవాళ్ళు అలవాటు రీత్యా, దాన్ని అలవాటు చేసుకొని అలవాటు లేదు. అంతేతప్ప, అది లేదనే ముచ్చటకాదు. మల్టీ నేషనల్ కంపెనీలు తయారుచేసే డ్రగ్స్ ఇక్కడ లేదని కాదు. వీటి ఈక్వల్ డ్రగ్స్ మనదగ్గర కూడా తయారు చేస్తున్నారు. పబ్లిక్ సెక్టారులో చాలా వరకు మనము ఐడిపిఎల్ తయారు చేసినవి మేజర్ కన్‌సంప్షన్ చేస్తున్నాము. ఎక్కడయినా వారు తయారు చేయని మందులు మనము బయట తీసుకోవడం జరుగుచున్నది. ఇక్కడ అటువంటి కొరత లేదు.

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య (గుత్తి) :— ముఖ్యమైన మందు ఒకటుంది. 'ఎల్ట్రోక్సిన్' అని. ఇది థైరాయిడ్ కొరత వున్నవారు తీసుకోకపోతే చచ్చిపోతారు. ఈ మందును ఎవరు తయారు చేస్తున్నారు? ఈ డ్రగ్స్ ఏ షాపులోనూ దొరకడం లేదు. ఇది సబ్సిడి డ్రగ్స్. ఆరు నెలలకొకసారి స్కేర్‌సిటీ పుట్టిస్తున్నారు. ప్రతి షాపులో దొరికేట్లు, సప్లయి అయ్యేటట్లు చూస్తారా? That is not available anywhere in the Market.

Sri A. Madan Mohan :— I do not think this Supplementary would arise out of the main question.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యపతి (ఎడుమోలు) :— ఎక్స్‌పయిరీ అయిన మందులను ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు, ప్రయివేటు ఆసుపత్రులకు సప్లయి చేయడం జరుగుతున్నది. వీటిని పేద ప్రజానీకము ఉపయోగించడంవల్ల ఇన్‌ఫెక్షన్స్ వచ్చిపోవడం జరుగుతున్నది. ఇటువంటి మందులను రానివ్వకుండా, ఎక్కడయినా వుంటే వాటిని చెక్‌చేసి వాపసు తీసుకునేటందుకు తగు చర్యలు తీసుకొంటారా ?

శ్రీ ఎ మదన్. మోహన్ :— చాలా బాధాకరంగా, ఆవేదన కలిగే విధంగా వుంది వారు చెప్పేది. వాస్తవమే, ఎక్కడయినా స్పెసిఫిక్ కేసు నా దృష్టికి తెస్తే చర్య తీసుకొంటాను.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యపతి :— ఈ రకంగా చల్లపల్లిలో జరిగింది.

శ్రీ పి నార్సరెడ్డి (కమలాపూర్) :— మేము ఒక రిపోర్టు చదివాము. దానిలో మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్ అసోసియేషన్ వారు సర్వే చేసి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో 13% spurious drugs are sold in the shops. తమరి సర్వే ప్రకారమే వెల్లడయింది. ఈ విషయంలో పకడ్‌బందీగా చేయడానికి ఎక్స్‌ట్రా ప్రికాషనర్ మెజర్స్ ఏమి తీసుకొంటారు.

Sri A Madan Mohan :— I am now enlightened about it, Sir I would like to know in detail about it. I would like to go through the Survey report and then, we will certainly take action, Sir.

Mr. Deputy Speaker :— Question 25 is postponed at the request of the Member.

at the request of Member· Question 26 is postponed

Diversion of Funds from Secunderabad Municipal Corporation to Hyderabad Division

27—

*7976Q.—Sri B. Machinder Rao (Secunderabad Contonment):— Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that a sum of rupees ten crores has been diverted from Secunderabad Municipal Corporation to Hyderabad division to the main office ;

(b) if so, what are the reasons; and

(c) Whether there is any representation from citizens committee of Secunderabad regarding transfer of the funds ?

మునిసిపల్ పరిపాలన శాఖామంత్రి శ్రీమతి బి సరోజిని పుల్లారెడ్డి :—

ఎ), బి) కాదండి. అయితే, 1979 జూన్ నుండి 1981 జనవరి వరకు ఉమ్మడి ఖర్చు గురించి ఆయా సమయాలలో సికింద్రాబాదు డివిజను నుండి హైదరాబాదు డివిజనుకు రూ. 1,98,95,269.34ను మాత్రమే బదిలీ చేశారు.

సి) అవునండి.

శ్రీ బి. మచ్చేందరరావు :— గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషను లోని సికింద్రాబాదు డివిజను నుండి హైదరాబాదు డివిజను సికింద్రాబాదు డివిజనుకు ఏర్పాటు చేసిన ఫండ్స్ తరలించడం జరుగుతోంది. దానిమీద మంత్రిగారు ఏమి చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీమతి బి. సరోజినిపుల్లారెడ్డి :— దీనిమీద సిటిజన్స్ కమిటీవారు ఫిర్యాదు చేసిన తరువాత ఇమిడియట్‌గా యీ విషయంలో ఇనస్ట్రక్షన్స్ యిచ్చాము. During the year 1980-81, Rs. 43.42 lakhs; 1981-82 Rs. 54 23 lakhs over 245 works and during thr year 1982-83 (till now), Rs. 27 lakhs were spent over 109 works

Sri, I am equally anxious and some money has been diverted to the integrated project and we will certainly take up more works in Secunderabad Division.

Construction of House in Jhamsingh Temple Land by Huda

28—

*5914 Q.—Sarvasri Shivalal (Karwan) and B. Rama Rao:— Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) Whether the Huda has taken up proposals for construction of houses in Jhamsingh temple land;

(b) if so, the stage at which it stands now; and

(c) if not, when it will be implemented ?

శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :—

ఎ, బి: గున్నమల్లాపూర్ గ్రామంలో ఝాంసింగ్ ఆలయం చుట్టుప్రక్కల సుమారు దాదాపు 297.18 ఎకరాల ప్రైవేటు స్థలాన్ని భాగ్యనగర్ అభివృద్ధి సంస్థ ఇళ్ళ సముదాయాన్ని నిర్మించేందుకు సేకరణ నిమిత్తం 1977లో ప్రతిపాదించింది. ఈ భూములన్నీ పట్టణ భూగరిష్ఠపరిమితి చట్టం క్రిందికి వచ్చినందువల్ల, వీటిని స్వాధీనం చేసుకొనేందుకు పట్టణ, భూగరిష్ఠ పరిమితి ప్రత్యేకాధికారి సమర్థ అధికారి నుండి అనుమతి కావలసి ఉన్నది.

(సి) నిర్మాణపు లాంఛనాలన్నీ పూర్తి అయి స్థలాన్ని స్వాధీనం చేసుకొన్న అనంతరం భాగ్యనగర్ అభివృద్ధి సంస్థ నిర్మాణానికి అవసరమైన తదుపరి చర్య తీసుకొంటుంది.

Sri Shivalal :— I want to know the intention of the Government over the question (c). How much time, the HUDA is going to take to implement this scheme? Is there any specific time limit ?

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :— It will go to the Cabinet. Our intention is to take the entire land of 300.04 acres for the development. As I said, representations have come for the deletion and the matter will have to go to the Cabinet. It will be done as soon as possible.

శ్రీ బి. రామారావు :— హైదరాబాదు పట్టణ అభివృద్ధి సంస్థ నగరంలో ఏఏ భూములను సేకరించేందుకు ప్రతిపాదించింది. ఆ భూముల సేకరణ ప్రతిపాదనలు పట్టణ అభివృద్ధి సంస్థ అమలు జరపడానికి వీలులేకపోతే ఆ ప్రతిపాదనలు ఉపసంహరించుకుంటారా? ఉపసహరించుకోదలిస్తే ఎపుడు చేస్తారు?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ ప్రతిపాదనల ఉపసంహరణకు కూడా టైము అడుగుతున్నారా?

శ్రీ బి. రామారావు :— ఎందుకు యీ విధంగా అడుగుతున్నానంటే ఎక్కడయినా బీదవారు గుడిసె వేసుకుంటే అక్కడ పట్టణ అభివృద్ధి సంస్థ వారు ఆ భూమిని ఎక్వయిర్ చేసినట్లు చెబుతున్నారు. అంతేకాకుండా పట్టణ అభివృద్ధి సంస్థవారు భూమిని ఎక్వయిర్ చేసి ఏమీ యాక్టివిటీస్ చేయకపోవడం వల్ల ఆ ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందడంలేదు. అందువల్ల యీ ప్రతిపాదనలు ఉపసంహరించుకొనేందుకు నిర్ణీత కాలమనేది నిర్ణయం చేస్తారా?

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :— ఇక్కడ 10 సొసైటీలు ఉన్నాయి. The Government's intention is to acquire the whole thing. Time limit is not possible and I cannot say the time limit. Another point is that deletion is very difficult and we cannot denotify,

श्री शिवलाल : अध्यक्ष महोदय । अभी मंत्राणी जी ने जो ब्योरा दि· है उसके संबंध में आप की ओर से मिनिस्टर साहेब से कहना चाहता हूं कि ओल्ड सिटी के तालुक से बहुत से प्रोग्रामस लेने का वादा किया ग·· है । मैं समझता हूँ कि यह पहला केस होगा अगर हुडा (HUDA) इ· को लेले । इस में प्राबलमस आसकते हैं लेकिन कमसेकम उस एरिया ·· नोटीफाइ करदेना चाहिए । इसके बाद और भी प्रासेस हैं इनको जलद स जलद कमप्लीट किया जाए तो मैं समझता हूं कि ठीक होगा । ओल्ड सिट· के बारे में आप की जो कोशिशें हैं मै उन के लिए आप को धन्यवा· देता हूँ और यह कहना चाहता हूँ कि वहां पर हौजिंग स्कीम को जलद ही लाया जाए वरना वहां भी स्लांडग्राबिंग शुरू होजाएगी ।

श्रीमती सरोजनी पुल्ला रेड्डी : मैं आप को विश्वास दिलाती हूं कि हम ओल्ड सिटी के डेवलपमेंट के लिए बराबर कोशिश करेंगे और सा· एम. एल. एस. को साथ लेकर काम करेंगे वहां पर बराबर जमीन हासि· करेंगे और उस एरिया को जलद से जलद नोटीफाइ करने की कोशिश करेंगे ।

9.50 a.m. మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— క్వొశ్చన్ నెంబర్సు 29,50 ముఖ్యమంత్రిగారు కోరినందున వాయిదా వేస్తున్నారు.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. బిజినెస్ అడ్వైజరీ కమిటీ తీసుకున్న నిర్ణయాలను మళ్ళీ బి. ఎ సి నాలెడ్జ్ లేకుండా, ఆ నిర్ణయాలను మార్చే అవకాశం మన అసెంబ్లీ రూల్సులో వున్నదా?

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— అటువంటిదేమీ లేదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఆ విధంగా లేనప్పుడు, మేము రూలు. 329 క్రింద ఇచ్చిన విషయం ఎందుకని ఇవాళ ఎజెండాలో రాలేదు? వంశధార ప్రాజెక్టు గురించి రూలు-329 క్రింద మేము నోటీసు యిచ్చాము. అది ఎందుకని ఇవాళ ఎజెండాలో లేదు?

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— మీరు ఆ దినం సి. ఎం గారితో చెప్పారు....

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— సి. ఎం గారితో నేను మాట్లాడాను, 'నేను లేకపోయినప్పటికి ఇంకొకరు జవాబు చెబుతారని వారు నాతోచెప్పారు, ఇవాళ ఆ విషయం ఎజెండా లో లేదు. అటువంటప్పుడు బి, ఎ. సి ఎందుకు, దాని నిర్ణయా లెందుకు?

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— సి. ఎం. గారు వుంటే, ఆ విషయానికి న్యాయం జరుగుతుందని వుద్దేశంతో....

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— వారితో నేను మాట్లాడాను, వారు లేకపోయినప్పటికి, వారి తరఫున యింకొక మంత్రిగారు వుంటారుగదా. వారు నాతో చెప్పిన మాట అది, ఇప్పుడు సి. ఎం గారు అబద్ధం ఆడారు అనాలా! నేను అబద్ధం ఆడానవాలా? లేక బి. ఎ.సి అబద్ధమాడిందనవాలా?

Mr DY. Speaker — I do not know. There is some lapse in the part of the office.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఆఫీసు ఇటువంటి లాప్స్ కమిట్ చేస్తే మేము ఏమి చెయ్యాలి? రేపు అసెంబ్లీ సమావేశం లేదు, అక్కడ చాలా తీవ్రంగా వుంది పరిస్థితి.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— సి. ఎం గారు వుంటే ఆ విషయానికి న్యాయం జరుగుతుందనే ఉద్దేశమే తప్ప....

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఇవాళ ఎందుకని అది రాకపోవాలి? మాకు చెప్ప కుండా, మీ అంతట మీరు యీ విధంగా చేస్తుంటే....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— 19 వ తేదీన వస్తుంది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— 19 న ఎలాగూ వస్తుంది. ఇవాళ ఎందుకు రాలేదని నేను అడుగుతునాను. మాకు చెప్పకుండా చెయ్యడమేమిటి? బి. ఎ. సి లో తీసుకున్న నిర్ణయాలకు విరుద్ధంగా మీ యిష్టం వచ్చిన నిర్ణయాలు మీరు తీసుకుని చెయ్యడమేనా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— చైర్‌కు అటువంటివేమీ ఆపాదించకండి. అది రాకూడదని కాదు ...

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— మంత్రులు చెప్పినట్లుగా మీ ఆఫీసు నడుస్తుందని చెప్పడానికి యిది ఒక దాఖలా. శాసనసభ్యులు కాదు, మంత్రులు చెప్పినట్లుగా, వారి డైరెక్షన్ క్రింద ఆఫీసు నడుస్తున్నది. దీని ఆంధ్రప్రదేశ్ లెజిస్లేచర్ సెక్రెటేరియట్ అనుకునే పని చేస్తున్నారా?...

Mr. Deputy. Speaker :— Hereafter such things will not recur and I will look into it.

MATTER UNDER RULE 329

re : Non availability of Text Books in the Market.

శ్రీ సి. విఠల్‌రెడ్డి :— విద్యాశాఖ మంత్రిగారు లేరు.

Sri M. Venkaiah Naidu :— Sir, who will answer?

Mr. Deputy Speaker :— Mr. Alwar Das will answer.

శ్రీ డి. సురేందర రావు (జగిత్యాల) :— స్టేట్ మినిస్టర్ కాదు. కాబినెట్ మినిస్టర్ వుండి, దీనికి సమాధానం చెప్పాలి

(Interruptions)

Sri M. Venkaiah Naidu :— Sir, kindly call for the Minister. It is agitating the minds of the parents and the students in the state.

(Bell)

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :- పాఠ్య పుస్తకాలు సకాలంలో ప్రింట్ చేస్తామని, సకాలంలో అందజేస్తామని యీ హౌస్‌లో వారు వాగ్దానం చేశారు.

Mr. Deputy Speaker :— Let us hear what the Minister says please.

శ్రీ డి. సురేందరరావు :— స్టేట్ మినిస్టర్ గారి సమర్థతను మేము శంకించడం లేదు. కాని, యీ విషయంలో కాబినెట్ మినిస్టర్ గారు రావాలి. సమాధానం చెప్పాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— వారు సమాధానం చెప్పిన తరువాత, మీరు చెప్పండి.

విద్యాశాఖ స్టేట్‌మంత్రి (శ్రీ యస్. ఆళ్వార్ ఖాన్) :— నేను చెప్పింది వినండి, తరువాత మీరు మీ యిష్టం వచ్చింది చెప్పండి. ఇందులో రెండు, విషయాలు వున్నాయి. Ours is a concurrent jurisdiction and a combined responsibility that is the first point. రెండవది-కన్వీనియెన్స్ కొరకు ఆయన కాలేజస్ చూస్తున్నారు; నేను హైస్కూల్సు చూస్తున్నాను. అందుచేత, వారు ఇప్పుడు ఇక్కడ వున్నా, నేనే సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :— అధ్యక్షా, ఈ విషయం మేము మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. 'It is not in his hands. It is such a difficult question. He himself has explained his helplessness. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. చాలా సీరియస్ విషయం. ఆ మినిస్టర్ గారు ఇక్కడ స్టేట్‌మెంట్ యిచ్చారు కాబట్టి వారు వుంటే బాగుండేదని తప్ప, వీరికి కెపాసిటీ లేదని కాదు, ఇవాళ లాస్ట్ డేట్, ఇప్పుడు మన ముందున్న ముఖ్యమైన సమస్య పాఠ్య పుస్తకాల గురించి, ఇది ప్రతి సంవత్సరం యిలాగే ఒక ఆందోళన రూపందాల్చే పరిస్థితి వస్తున్నది. ఇంతకుముందు కూడా, మీకు గుర్తు వుండే వుంటుంది, గత సంవత్సరం, అంతకు ముందు సంవత్సరం కూడా స్కూలు పిల్లలకు టెక్స్టు బుక్సు చాలా ఆలస్యంగా అందజేయడం, దాని వలన సిలబస్ పూర్తి కాకపోవడం. దానిపై ఎగ్జామినేషన్స్ పోస్టు పోన్ చెయ్యమనడం, లేక కొన్ని కొశ్చన్స్ తగ్గించమనడం, మార్కులు యివ్వమనడం దానిపై ఆందోళన చెయ్యడం, ఆ తరువాత ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న అప్పటి విద్యాశాఖమంత్రి భవనం వెంకట్రాం గారు యీ సారినుంచి తప్పక సకాలంలో అందజెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తామని, సకాలంలో ప్రింటింగు పూర్తి కావడం కొరకు వెస్ట్

జన్మసిద్ధం ... తెప్పించామని చెప్పారు. ఇది లాస్టు స్క్రిప్ట్‌కు చెప్పవలసిన దాని గురించి. ఆ మొదటి ఎప్పుడు పని చేస్తున్నారా? మనకు మూడుకోట్ల పుస్తకాలు కావాలని అంటేనా, దానిలో సగం కూడా ఇంతవరకే ప్రభుత్వం ప్రింటు చేసినట్లు లేదు, అదిగాక, పాఠ్యపుస్తకాలు అందజేయడంలో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. ఆ బాధ్యతను కూడా మేమే చేపట్టామన్నది ప్రభుత్వం. మన విద్యాశాఖామంత్రిగారు ప్రకటన అయితే చేశారు, మన విద్యాశాఖమంత్రిగారికి విప్లవాత్మకమైన ఆలోచనలున్నాయి; కాని, ఆచరణలో వారు నిస్సహాయతను వ్యక్తం చేస్తున్నారు; తాము నిస్సహాయులమని అంటున్నారు. విద్యాశాఖ నుంచి తప్పించాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుకున్నారు కూడా. 10.00 a.m. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆయన మొరను ఆలకించినట్లు లేదు, తన మొర ఆలకించే వారు లేరు కనుక. మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు ఇచ్చారు-It is the minimum responsibility of any State Govt. It is my responsibility. స్కూల్సు తెరచేనాటికి పాఠ్య పుస్తకాలు అందిస్తాను, ప్రవేటువారి చేతుల్లో పడే పరిస్థితి ఉండదన్నారు. కొద్దిరోజుల్లోనే ఏమనుకున్నారో ఏమో కాని సహాయ మంత్రిగారు జూలై 30నాటికి అందిస్తాం అన్నారు. స్కూల్సు తెరిచే నాటికి పాఠ్య పుస్తకాలు అందించాలా అక్కర లేదా? The teacher msut read the books, because of change of syllabus. ప్రాజెక్టులు కట్టడం వంటి పెద్ద కార్యక్రమాల విషయంలో ఇబ్బందులుంటాయంటే అర్థం చేసుకోవచ్చు. పాఠ్య పుస్తకాలు ఇవ్వడం అనేది మినిమం బేసిక్ రిక్వైర్మెంటు కాదా? అవి ఇవ్వకుండా చదువుకోవాలని ఎట్లా చెబుతారు? సిలబస్సులు మారుతూంటాయి. 8వ తరగతి సిలబసు మార్చారు. ముందు ఉపాధ్యాయుడు చదువుకోవాలి, తరువాత కదా విద్యార్థికి చెప్పేది. పాఠ్య పుస్తకాలు లేకుండా ఎట్లా? ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది? స్కూల్సు తెరిచి నెల రోజులైనది. ఎందువల్ల పాఠ్యపుస్తకాలు ప్రింట్ చేయించలేక పోయారు? రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రజలకు విద్యార్థులకు చెప్పే సంజాయిషీ ఏమిటి? మాది అంజయ్యగారి ప్రభుత్వం వంటిది కాదు, ఉత్సాహపూరితమైన ప్రభుత్వం అని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటూంటారు, ఇదేనా ఉత్సాహపూరితం అంటే? Our Chief Minister has acted as education Minister. He knows the difficulty of the students. He knows the interests of the academic communities. విద్యా మంత్రిగా ఉంచిన వారు ముఖ్య మంత్రి అయిన తరువాత బాధ్యతా రహితంగా వ్యవహరిస్తే, పాఠ్య పుస్తకాలు ఇవ్వలేకపోతే, రాష్ట్ర ప్రజలకు క్షమార్పణ చెప్పుకోవాలి. Mr. Keshava

Rao and Mr. Alwar Das-both are jointly and severally responsible. Mr. Keshava Rao is holding the portfolio and he is also overall incharge of the portfolio. వీటన్నింటి కంటె ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రత్యేకమైన బాధ్యత ఉంది. వారు విద్యామంత్రిగా పని చేసిన వారు దీనికి బాధ్యత వహించవలసి ఉంది. జరిగింది, ఇప్పటికైనా చెప్పగలరా ఫలానా తారీఖు నాటికి పాఠ్య పుస్తకాలు అందించగలమని? అటువంటి అంచనా ఏదైనా మీకు ఉన్నదా? మంత్రిగారు క్రొత్త పద్ధతి పెట్టారు—పరాష్ట్రాంతెక్టను తీసుకువెళ్ళి గొడవన్ను ఛెక్ చేయించడం, హెడ్మాస్టర్లు పంచారా లేదా చూడడం. పుస్తకాలను మార్కెటులోనికే విడుదల చేయకుండా ఈ క్రొత్త రకమైన టెక్నిక్కు ఏమిటి? He is trying to find fault with somebody without doing his job. Without feeling his own responsibility' he is finding fault with others. ఈ క్రొత్త పద్ధతి ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు. బాధ్యత గలిగిన మంత్రులు రోజూ ఒక క్రొత్త స్టేటుమెంటు ఇస్తున్నారు. స్టూడెంట్లు, ప్రజలు, విశ్వ విద్యాలయాలు, ఇంటలిజెన్షియా దీని వెనుక ఉంది. Everybody is observing what our Minister is speaking. ఆయన చెప్పేది ఏమిటో ఆయనకైనా అర్థం అవుతుందో ఏమో, మీకైనా అర్థం అవుతుందోఏమో, నాకు మాత్రం అర్థం కావడం లేదు. ఏ రాష్ట్రంలోను ఇటువంటి పరిస్థితి లేదు. ప్రింటింగ్ కొరత ఎక్కడైనా ఉందా అంటే ఎక్కడా లేదు ఇక్కడ తప్ప. మిగతా రాష్ట్రాలలో ఇటువంటి కంప్లయింట్సు లేవు. మేము చదువుకునే రోజుల్లో పుస్తకాల గురించి ఆలోచించే ప్రసక్తి ఉండేది కాదు. At that time the trade was in the hands of private people, but not now. It is not that I am defending that it be given to private people. వారి చేతుల్లో నుంచి తీసుకుని ఇంకా చక్కచేస్తాం, తొందరగా చేస్తాం, దళారులను తొలగిస్తాం అని చెప్పిన ప్రభుత్వం ఈ రకంగా ఘోరంగా వైఫల్యం చెందితే ప్రభుత్వం ప్రజలకు క్షమార్పణ చెప్పుకోవద్దా? You better resign and get out. Let sombody take over the charge and let them be given a chance. ఇబ్బందులు వస్తూంటాయి, హ్యూమన్ లాప్సెస్ ఉంటూంటాయి, ప్రయత్నం చేస్తున్నాం అనే ధోరణిలో కుంటి సాకులు చెప్పవద్దు. ఇప్పటికైనా మీ వద్ద ఉందా? డేట్ ఎప్పటి లోపల ఇస్తారో చెప్పండి. లేదా ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు you better resign and get out of the job and let somebody take up the job.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— డేట్—ఉందా బాగున్నది.

[illegible] :— అధ్యక్షా, [illegible] కాలేజీలు ప్రారంభమై నెల రోజులైనది. ఇప్పటికి పాఠ్య పుస్తకాలు విద్యార్థులకు అందుబాటులో లేవు. బజారులో పుస్తకాలు దొరకడం లేదు. ఇది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఎందుకు ఇట్లా జరుగుతున్నదనేది ప్రధానంగా తెలుసుకోవలసి ఉంది. ఎందుకో అపోజిషన్ చెప్పినట్లు చెప్పడం అది ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం. అంతా గందరగోళం జరిగింది. టెండర్లు ప్రెస్సు ఎవరికి ఇవ్వడం, ప్రచురించండి అని చెప్పడం, మన ప్రభుత్వ ప్రెస్ సక్రమంగా పని చేయకపోవడం, ఎవరు ఎక్కువ డబ్బులు ఇస్తే వారికి ప్రచురించే అవకాశం ఇవ్వడం, ఇటువంటి లావాదేవీల వల్ల ఆలస్యమైనది. స్కూళ్ళు తెరిచి నెల రోజులైనది కాని ఇప్పటికి సిలబస్ ప్రారంభించారా? పుస్తకాలే లేవు. ఇటువంటి ప్రభుత్వం ఏ దేశంలోను జరుగని విషయాలు. పాఠ్య పుస్తకాల ప్రచురణ విషయంలో ప్రభుత్వం ఇంత నిర్లక్ష్య వైఖరి ఎందువల్ల అవలంబిస్తున్నది మనకు తెలియాలి. ఇప్పుడే వేలకొద్ది విద్యార్థులు వీధులలోనికి వచ్చి ప్రదర్శనలు చేసి డిమాండు చేసిన తరువాత ప్రభుత్వం కన్ను విప్పింది. మంత్రిగారి దృష్టికి ఇప్పుడే వచ్చింది. అసలు మంత్రిగారి ఆజ్ఞతో ప్రభుత్వ ఉద్యోగులున్నారా? ప్రెస్సు ఉన్నదా? ప్రచురణ సక్రమంగా జరుగుతుందా? ఇటువంటి అనుమానాలు వస్తున్నాయి. వారి చేతల్లో ఎవరూ లేరు. మంత్రిగారిలో నిజాయితీ ఉండే వారు వెంటనే రిజైన్ చేయవలసిన అవసరం ఉందని డిమాండు చేస్తున్నాను. వారు చేసిన వాగ్దానాలను అమలు చేయలేనప్పుడు, యంత్రాంగం చేత అమలు చేయించలేనప్పుడు, వారు పని చేయవలసిన అవసరం ఏమి? అందువల్ల ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠకు గౌరవానికి హాని మాత్రమే కలుగుతుంది. ఇప్పటికైనా ఏ తారీఖు లోపల పుస్తకాలను విద్యార్థులకు అందచేయగలరో ఖచ్చితంగా చెప్పగలరా? మరొక విషయం-మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో మిగిలిన పుస్తకాలను 15 శాతం ఎక్కువ చేసి విక్రయిస్తున్నారు. ఆ లోగట్టు నేను పూర్తి వివరాలతో ఇస్తాను. ప్రభుత్వ అసమర్థత వల్లనే ఈ విధంగా జరుగుతున్నది. ఈ విషయాలపై స్పష్టమైన ప్రకటన చేయవలసిన అవసరం ఉందని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వర రావు :— అధ్యక్షా, ప్రతి సంవత్సరం ఇదే సమయంలో స్కూలు పిల్లలకు పాఠ్య పుస్తకాల సమస్య అనేది శాసన సభ ముందుకు వస్తూనే ఉంది. చర్చ జరుగుతూనే ఉంది. నాలుగు సంవత్సరాలుగా విద్యా మంత్రిగా ఉండి ప్రస్తుతం ముఖ్య మంత్రిగా ఉన్న వెంకట్రాం గారు ఎప్పటికప్పుడు చెబుతూనే వచ్చారు-వచ్చే సంవత్సరం నుండి స్కూల్సు తెరిచే నాటికే పుస్తకాలు లభ్యమయేట్లు చేస్తాం అని, ఆయన ముఖ్య మంత్రి అయిన తరువాత కూడా స్కూలు పిల్లలు విజయవాడ వంటి అనేక చోట్ల కలెక్టర్లను సబ్ కలెక్టర్లను కలిసి పాఠ్య పుస్తకాలు

సప్లయి చేయించాలని చెప్పుకునే దురవస్థ కలిగిందంటే సిగ్గుచేటు అయిన విషయం. పత్రికంలో చూశాము. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎన్ని ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌లు వున్నప్పటికి అవి చాలవు అన్నట్లు కేరళ ప్రభుత్వ ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌లకు ఆర్డరు యిచ్చినట్లుగా పేపర్సులో చూశాము. 8వ క్లాస్ వరకు ఇంతవరకు టెక్స్టు పుస్తకాలు సప్లయి చేయలేదు. ఈ శాసనసభలోనే 2,3 పర్యాయాలు హామీలు యిచ్చి ఘోరముగా విఫల మయిన ఈ ప్రభుత్వము నైతికముగా అధికారములో కొనసాగడానికి ఏవిధమైన అర్హత లేదు. ఎట్లాగూ అక్టోబరులోనో నవంబరులోనో వారి నాయకులు అసెంబ్లీకి ఎన్నికలు పెట్టబోతున్నది. అందువల్ల ఈ ప్రభుత్వం ఈ సమస్య మీద రాజీనామా చేసి ఎన్నికలకు పోతే గౌరవప్రదముగా వుంటుంది. కాబట్టి ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :— 3 సంవత్సరాల నుంచి 10 సంవత్సరాల వయస్సు గల చిన్న పిల్లలు వీధులలో ఊరేగింపులు తీస్తూ కలెక్టరు ఆఫీసుదగ్గరకు పోవడము నా జీవితములో ఎన్నడూ చూడలేదు. ఇక్కడ సెక్రటేరియట్‌కు వెళ్ళి మాకు పాఠ్యపుస్తకాలు యిస్తారా లేక రాజీనామా చేస్తారా అని అడుగుతున్నారు అంటే ఇది ఎంత విచారకరమైన, శోచనీయమైన విషయమో ఆలోచించాలి. మాకు పుస్తకాలు యివ్వండి, చదువు చెప్పండి అని చిన్నపిల్లలు అడుగుతున్నారు. విఠలరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు దీనిలో ఏవో లావాదేవీలు చోటు చేసుకొన్నాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— విఠలరెడ్డిగారు ఈ ప్రభుత్వాన్ని రిజైన్ చేయమన్నారా ? లేక రైన్ చేయమన్నారా తెలియకుండా వుంది.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :— ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌లలో పుస్తకాలు ప్రింట్ చేయలేని దశలో వున్నాయని పత్రికలలో చదువుతూ వుంటాము. కాని దొంగనోట్లు ముద్రణ చేయడములో ఎక్స్‌పర్టయిజ్ వుంది. కాని టెక్స్టు బుక్స్ ప్రింట్ చేయడంలో ఎక్స్‌పర్టయిజ్ లేదు. ప్రతి సంవత్సరము టెక్స్టు బుక్స్ ఎందుకు మారుతాయి ? నేను చదువుకొనేరోజులలో 10 సంవత్సరాలు ఒకే పుస్తకాలు వుండేవి ఇప్పుడు ప్రతి సంవత్సరం టెక్స్టు పుస్తకాలు మారుతున్నాయి. విఠలరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ప్రభుత్వము ప్రయివేటు ప్రింటర్స్ మధ్య ఏవో లావాదేవీలు వుండాలి. ఇక ధర విషయము ఓంకార్ గారు అనేక సార్లు యిక్కడ చెప్పారు. 40 పేజీల పుస్తకము 5,6 రూపాయలు వున్న పరిస్థితికల్గినది. ధరలు పెరగడము, ఒకటి, పుస్తకాలు మారడము యీ రెండు విషయాలను మంత్రిగారు అర్థము చేసుకొంటే అసలు విషయం అర్థమవుతుంది. హైదరాబాదు, సికింద్రాబాద్, వరంగల్లులో ఉర్దూ బుక్స్ దొరకడములేదని ఒవాసీగారు

చెప్పారు. గత సంవత్సరం ప్రింట్ కాలేదు. ఈ సంవత్సరం ఎందుకు ఆలస్యమయినది? అవి ఎప్పటికి వస్తాయి? ఇక పోతే ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రింటింగ్ మెషీన్‌కి పెట్టారు తెస్తారు? మన గవర్నమెంటు ప్రెస్‌లో చోటు లేదు. ఇట్లాటి సమావేశం సరియైన సమయములో జరుపుకొనలేకపోతున్నాము, అందువల్లి ఈ మంత్రివర్గము ఒకసారి ఆత్మ విమర్శ చేసుకొని రాజీనామా చేసి యింటికి పోతే మంచిదని సూచిస్తున్నాను.

శ్రీ వడ్డె రంగారావు :— అధ్యక్షా, చాలమంది సభ్యులు ఈ సమస్యపైన మాట్లాడారు. మాట్లాడడము ప్రధానము కాదనుకొంటాను. ఇది హఠాత్తుగా ఒక్క రోజులో వచ్చిన సమస్యకాదు. చాలాకాలముగా పాఠ్యపుస్తకాలను సప్లయి చేయలేకపోతున్నాము అని తెలుసు. సప్లయి చేస్తామని వాగ్దానాలు చేశారు. అయినా సప్లయి చేయలేనప్పుడు వీరికి ఈ రాష్ట్రాన్ని పాలించే అర్హత వుందా లేదా అనేది వారు నిర్ణయించుకోవాలిగాని మేము ఎందుకు చెప్పాలి? ముందు సంవత్సరము సప్లయి చేయబోతున్నామని యిక్కడ అనేకసార్లు చెప్పారు. ఏదో అర్థాంతరముగా వచ్చినదైతే అర్థము చేసుకొనవచ్చు. గత 8సంవత్సరాలుగా ఈ సమస్య వుంది. ఏ సంవత్సరానికాసంవత్సరం జాగ్రత్త పడుతామని చెప్పినప్పటికీ ఎందుకు జాగ్రత్త పడలేని పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది? దీనిని పరిష్కరించలేనపుడు వీరికి పరిపాలించే అర్హత లేదని మనవిచేస్తున్నాను. నోట్ పుస్తకాలకు సంబంధించి ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. నాకు కూడా పుస్తకాలు అమ్మే షాప్‌వుంది. కనుక దీని చరిత్ర చెపుతాను ఈ పుస్తకాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వము ప్రత్యేకమైన ధరకు రాయితీక్రింద పేపరును సప్లయి చేస్తారు. మార్కెటులో ఒక టన్ను పేపరు రు. 8255/లు వుంటే వీరికి రు. 4200/లకు సప్లయి చేస్తున్నారు. తక్కువ రేటుకు పేపరు యిస్తే పుస్తకాలు తయారుచేస్తాడు. సి.ఎస్. శాస్త్రిగారు విద్యాశాఖ కార్యదర్శిగా వున్నపుడు ఇతర రాష్ట్రాలలో 200 పేజీల నోట్ బుక్ రు 1 . 15 పైసలు వుండే ఇక్కడ రు. 1/ కే ఎట్లా సప్లయి చేస్తారని అడిగాము. ఇతర రాష్ట్రాలలో మాదిరి రు, 1. 15పైసలు కాకపోతే బ్లాకులోకి పోతుంది. అటువంటిదానికి అవకాశం కలుగ చేయవద్దని చెప్పాము. రు. 1. 15పైసలకు కాకుండా మొత్తము అంతా బ్లాక్ మార్కెట్ లోనే జరిగింది. ప్రైవేటు వ్యాపారులను తొలగించి మొత్తము ప్రభుత్వమే ఈ వ్యాపారాన్ని తీసుకొన్నది. గవర్నమెంటు తీసుకొన్న తరువాత 200 పేజీల నోట్‌బుక్ రు.1. 15 పైసలకు యిచ్చారు. అది గిట్టుబాటు కాలేదని ఎస్. టి.సి వారు రు 1.35 పైసలు చేశారు. రు. .1. 15 పైసల పుస్తకము రు. 1. 35 పైసలకు అమ్మారు. ఈ సంవత్సరం అదే పుస్తకము ఎస్.టి.సి వారు రు. 1.75 పైసలకు అమ్ముతున్నారు. క్రిందటి సంవత్సరం ప్రింట్ చేసినది మార్కెటులో నిలువవుంటే రు. 1. 15 పైసలకు

యిప్పటివారు ఇప్పుడు రు. 1.75 పైసలకు అమ్ముతున్నారు మార్కెట్‌రేటులో సగము ధరకు పేపరు సప్లయి చేస్తున్నప్పటికి రు. 1.75 పైసలకు అమ్ముతున్నారు. ఇట్టి వీరికి పరిపాలన చేయటం తెలుసా? వారి మంత్రిత్వశాఖలో ఏమి జరుగుతున్నదో వారికి తెలియనపుడు పరిపాలనలో ఎందుకు వుండాలి? వారు ఎప్పుడైనా ఒక షాపును అయినా చూశారా? ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌ని చూశారా? దేశములో ఎక్కడ ఏమి జరుగుతున్నదో చూశారా? వారికి పరిపాలనా దక్షత వున్నదా? ఏవిధంగా పరిపాలన చేస్తారు? రూపాయికి అమ్మిన పుస్తకం ఎస్. టి.సి. వారు రూపాయి డెబ్బయి అయిదు పైసలకు అమ్ముతున్నారు. క్రిందటి సంవత్సరం సగం పేపరును పుస్తకాలు తయారు చేయకుండానే అమ్ముకున్నారు. అదంతా మంత్రులకు తెలుసు. కాని అదుపు చేసే శక్తి వారికిలేదు. ఈ రోజు వరకూ ఎనిమిదవ తరగతి పుస్తకాలు ప్రింటు కాలేదు. ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టరుగారు పేపరు రేటు పెంచారని చెప్పారు. మనకు కేంద్రంలో కూడా పలుకుబడి లేదు. ఇతర రాష్ట్రాలకు ఇచ్చే ధరకంటే మన రాష్ట్రానికి ఎక్కువ ధరకు ఎందుకు ఇవ్వాలి? మన రాష్ట్రానికి సప్లయి చేసే పేపరు మిల్స్ మన రాష్ట్రంలో వున్నాయి. రాయలసీమ పేపర్ మిల్లు, ఆంధ్రా పేపరు మిల్లు వున్నాయి. వీటిలో తయారవుతున్న పేపరు ఎక్కడకు పోతున్నది? మన రాష్ట్రంలో కేవలం నాలుగోవంతు మాత్రమే అమ్ముతూ మిగిలినదంతా మద్రాసు, కలకత్తా, బొంబాయి రాష్ట్రాలకు పంపుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం చెప్పే మాటలు ఎవరు వింటున్నారు? మీకు మీరే ఈ ప్రశ్న వేసుకుని సమాధానం చెప్పండి. కేశవరావుగారు ఉన్నత భావాలు కలవారు. ఒకసారి ఒక రైలు ప్రమాదం జరిగినప్పుడు లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రిగారు రాజీనామా ఇచ్చారు. ఉత్తరప్రదేశ్‌లో బందిపోట్లు ఎక్కువ అయ్యారని, అక్కడి ముఖ్యమంత్రి రాజీనామా చేశారు. పిల్లల కొసం, రాబోయే జనరేషన్ కోసం ఆదర్శంగా, శక్తివంతంగా పనిచేయండి, పరిపాలించండి. అలా చేస్తే నాకు అభ్యంతరం లేదు. పరిపాలన చేయదలచుకున్నారా పటిష్టంగా చేయండి. చేయలేకపోతారా ఆదర్శప్రాయంగా తప్పుకోండి. ఇంకొకరు వస్తారు- ప్రభుత్వం ఒక పద్ధతి ప్రకారం ఒక తేదీ నిర్ణయించి, ఆ తేది లోపు సప్లయి చేసేటట్లుగా నిర్ణయించుకోవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ (రేపల్లె) :— అధ్యక్షా, ఆరవ తేది. విద్యార్థులు తమకు పాఠ్యపుస్తకాలు ఇవ్వాలని, ఖాళీగా వున్న ఉపాధ్యాయుని పోస్టులలో ఉపాధ్యాయులను నియమించాలని, ఎకామడేషన్ ఏర్పాటు చేయాలనీ, సీట్స్ పెంచాలనీ చిన్న పిల్లవాణి మొదలు పదవ క్లాసు చదివే పిల్లవాడి వరకూ ప్రతివారు బజారున పడి ఆందోళన చేశారు. బాధ్యతగల ఏ ప్రభుత్వానికి అయినా తన విఫలతకు ఇంతకంటే

re : Non availability of Text Books in the Market

వేరే సాహసం తప్పుకొనేము. కేశవరావుగారు [illegible] లో కొన్ని పాకెట్లకు చెక్ చూశారు. పుస్తకాలు ఓపెన్ మార్కెట్టులో అమ్మకుండా [illegible] ప్రయత్నం చేశారు. ఈ సంవత్సరం రాష్ట్రంలో పదవ క్లాసువరకూ కోట్ల పుస్తకాలు అవసరం. కోటి ఇరవై లక్షలు అచ్చువేసినట్లు చెప్పారు. ప్రధానమైన హైదరాబాదు, [illegible] వంటి నగరాలవంటి వాటికి సప్లయి చేశారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు అసలు పుస్తకాలు వెళ్ళలేదు. పశ్చిమగోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు వెళ్ళలేదు. [illegible] ఆయనసంతవరకైనా తమ కిష్టం వచ్చినట్లు పంపటం చేశారు. అనంతపురం జిల్లాకు కూడా పంపడం కాలేదని పత్రికలలో వచ్చింది. ప్రతి సంవత్సరం ప్రభుత్వం పుస్తకాలను సప్లయి చేయడంలో విఫలం అవుతూనే వుంది. ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం మరుసటి సంవత్సరంలో ముందుగానే సరఫరా చేస్తామని చెప్పడం, తరువాత చేయలేకపోవడం జరుగుతానే వుంది. ఇది చాలా సంవత్సరాలనుండి ఆనవాయితీగా వస్తూనే వుంది. అందువల్ల కూడా విద్యా ప్రమాణాలు పడిపోతున్నాయి. ఈ శాఖ చూస్తే మంత్రులు ఇందుకు ప్రధాన బాధ్యత వహించవలసివుంటుంది. 8 వ తరగతి మొత్తం సిలబస్ మార్చారు. ఒక్క ఇంగ్లీషు తప్ప మరో పుస్తకం బజారుకు రాలేదు. ఎప్పుడు వస్తాయో తెలియదు. 15వ తేదికి వస్తాయని అంటున్నారు. 15 వ తేదీకి [illegible] చేస్తామని మంత్రిగారు హామీ ఇవ్వగలరా అని అడుగుతున్నాను. మంత్రులు [illegible] మిగతా వ్యవహారాలతో కాలయాపన చేస్తున్నారు కాని ఈ సమస్యపై తమ దృష్టి కేంద్రీకరించలేకపోతున్నారు. పేపర్ మిల్సు పేపర్ ఇవ్వలేదని [illegible] మంత్రిగారికి తెలిసింది. మన రాష్ట్రంలో పేపర్ మిల్సు కొన్ని [illegible] విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో [illegible] చేసుకున్న ఒడంబడికను వారు ఉల్లంఘిస్తే వారిపై [illegible] తీసుకోలేదని అడుగుతున్నాను. వారు పేపరు ఇవ్వలేదని జూన్ నెలాఖరుకు తెలిసిందంటే ఇది నిర్లక్ష్యం కాక మరొకటి కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు అయినా ఎప్పటికి సప్లయి చేయగలరో మంత్రిగారు చెప్పగలరా అని అడుగుతున్నాను నోటు పుస్తకాల [illegible] గారు చెప్పారు. జర్మని నుంచి యంత్రాలు తెచ్చి సంవత్సరన్నర అయింది. అవి ఎందుకు పని చేయడం లేదు? కర్ణాటక, ఇతర రాష్ట్రాలలో [illegible] స్థితి మనకు ఎందుకు వచ్చింది? ఇది ప్రభుత్వ అసమర్థతకు, విఫలానికి నిదర్శనం కాదా అని అడుగుతున్నాను. దీనిని తీవ్రసమస్యగా తీసుకుని వెంటనే పుస్తకాలు అందించటానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇకముందు ఇలాంటివి జరగకుండా చూడాలి. ఇప్పుడు జరిగిన ఆలస్యానికి ప్రభుత్వం, ముఖ్యంగా ఈ శాఖను నిర్వహిస్తున్న మంత్రులు బాధ్యత వహించవలసి వుంటుందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

10-30 a.m. డా. ఎస్. చంద్రమౌళి :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం అన్ని రంగాల్లో విఫలం కావడమేగాకుండా ముఖ్యంగా విద్యా రంగములో కూడ విఫలం కావడం చాలా విచారకరము. పని చేసే ప్రభుత్వాలను యిస్తామని ఇందిరా గాంధీగారు చెప్పారు. పని చేసే ప్రభుత్వం అయితే చదువుకోవాలనే పిల్లలను బజార్లో చదువురేకుండా చేయాలనే వుద్దేశము ఎందుకు కనబరుస్తుంది ? ఇండ్ల వసతిలేదు. కూడు సరైన పద్ధతిలో లేదు. గుడ్డ సరైన పద్ధతిలో లేదు. వుద్యోగాలు లేవు. చివరకు చదువుకొని భవిష్యత్తులో మంచి పౌరులు కావాలని కలలు కంటున్న పసిపాపలకు పుస్తకాలు నిరాకరించడం చాలా దారుణమైనటువంటి విషయం. ఇంధిరా గాంధీగారి 20 సూత్రాలలో యిదొక సూత్రంగా పెట్టారు. అయినప్పటికి దానిని అమలు పరచడం లేదంటే ప్రభుత్వ వైఫల్యం అనేవి సుస్పష్టంగా చెప్పవచ్చు. ముఖ్యంగా యీ మిల్లుల్లో అదనంగా అయిదారు లక్షల టన్నుల పేపర్ రీమ్స్ వుత్పత్తి అవుతున్నప్పటికీ అవి దక్కకుండా పోయి పేపరు కొరత వుందని పాఠ్య పుస్తకాలను లభ్యపజేయకపోవడం విచారకరము. బ్లాకుమార్కెట్టులో టన్నుకు మూడు వేల రూపాయలు అదనంగా తీసుకొని అమ్ముతున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో వాటపైన ప్రభుత్వానికి కంట్రోలు లేకపోతే పనులు జరుగవు. అంతేగాదు. దీనిలో అనేక రకాల అవినీతి మార్గాలు వున్నవి. ప్రభుత్వాధికారులు లేకపోతే మంత్రివర్గంలో వున్నవారికి గాని లేకపోతే ప్రైవేటు వారితో గాని వాటాలు పంచుకునే దానిలో భాగాలు పంచుకునే దానిలో వస్తున్న బేధాభిప్రాయాల వల్ల యిలాంటివి జరుగుతున్నాయి. ఇలాంటి అవినీతి చర్యల వల్ల అసమర్థత నిర్వహణ వల్ల యీ దేశములో యిలాంటి అల్లడులు వస్తున్నాయి. మొన్న అన్ని చోట్ల అందరు ప్రదర్శనలు చేశారు. ప్రకాశం, గుంటూరు, కృష్ణా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో చిన్న పసిపాపలతోసహా ఎండలో స్టేటు ట్రేడింగు కార్పోరేషను నిర్వహించే వారివద్దకు పోయి పుస్తకాలు దొరకడం లేదని హృదయ విదారకమైనటువంటి విషయము. వీరిపైన ఏ రాజకీయ ప్రభావం లేదు. వారు బాగుపడి మంచి పౌరులు కావాలనే ఉద్దేశముతో చేసినటువంటి విషయం. విద్యా విషయములో ప్రభుత్వం యీ విధమైనటువంటి వైఫల్యం పొందినప్పుడు యీ ప్రభుత్వానికి పరిపాలించే అధికారం లేదు. పెట్టుబడి పెట్టేదానికంటే ఆ డబ్బుతో వడ్డీ వ్యాపారం చేసుకోవడం మంచిదని విద్యా మంత్రిగారు చెప్పడం దురదృష్టకరము. విద్యా మంత్రిగారు ఆ భావాలను వెలిబుచ్చడం వల్ల దేశభవిష్యత్తు దెబ్బతింటుంది. అలాంటి దానికి నిరోధం కల్పించకపోతే నష్టపోతాము. ఈ పుస్తకాలను విపరీతమైనటు వంటి ధరలకు అమ్ముతున్నారు. వెల ఒక రూపాయ వుంటే ఒకటిన్నర, రు. 1-75 పైసలు బజార్లో వసూలు

చేస్తున్నారు. ఆయినంటప్పుడు ప్రభుత్వమువారు సకాలములో పేపర్సు టెండర్లు పెట్టి తక్కువ ధరకు వచ్చే పద్ధతిలో ఎందుకు చేయకూడదు ? అలాంటి పద్ధతి ద్వారా తొందరగా-స్కూళ్ళు తెరవక ముందు పుస్తకాల ఏర్పాటు చేయడం మంచిది.

పోతే ప్రతి సంవత్సరము యీ పాఠ్య గ్రంథాల అంశాలను-సిలబస్‌ను మార్చవలసిన ఆవసరం ఏమిటో బోధపడడం లేదు. చిన్న చిన్న క్లాసుల్లో-6వ క్లాసులోకూడ ప్రైమరీ సెకండరీ ఎడ్యుకేషను స్థాయిలో ప్రతి సంవత్సరము సిలబస్ మార్చవలసిన అవసరం లేదు. అయినప్పటికి మారుస్తున్నారంటే దీనిలో కుంభకోణం వుంది. ప్రతి సంవత్సరం ఏదో విధంగా జేబులు నింపుకోవాలనేవి తప్ప యింకొకటి లేదు అందువల్ల యీ అవినీతి మార్గాలననుసరిస్తున్న ప్రభుత్వానికి, దేశభవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దే విద్యా విధానాన్ని ముఖ్యమైన పద్ధతుల్లో ముందుకు తీసుకుపోకుండా అభివృద్ధికర భావాలు లేని యీ ప్రభుత్వానికి పరిపాలించే హక్కు లేదని, వారు వెంటనే రాజీనామా చేయవలసిన అవసరం వుందని ఉద్ఘాటిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. రామారావు :— అధ్యక్షా, భావి భారత పౌరులను తయారు చేసే విద్యా విధానములో పాఠ్య పుస్తకాలకు సంబంధించి తప్పటడుగు వేయడం. విచారకరము, ఏదైనా, అడిగే వారికి చెప్పేవారు లేకుంటే అన్నట్లుగా ప్రతిపక్షంవారు ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు, విమర్శించారు. యీ ప్రభుత్వం వుండడానికి వీలు లేదన్నారు. మంచిదే, పెద్దలు రంగారావు గారు సెలవిచ్చారు. వారి ప్రభుత్వం కూడ పుస్తకాలు చినిగి పోయినట్లే రెండు సంవత్సరాల్లో కేంద్రములో పోయింది. అయితే దీనిలో కొన్ని లోపాలు వున్నవి. వాటిని పరిశీలించ వలసిన అవసరం ఎంతైనా వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ పుస్తకాల్లో రాజుల పేర్లు మారిపోయాయి-పోయినసారి టెక్స్టు బుక్స్‌లో అచ్చు తప్పులు వుండవచ్చు-అయితే పుస్తకాలే హుళక్కి, అచ్చు తప్పులు హుళక్కి-ఏమైనా అతి త్వరగా వాటిని ఏ రకంగా సాధించాలి. దానికి మార్గాలు ఏమిటి అనేది ప్రభుత్వ ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే వెంగళరావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు విజయవాడలో ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌కొరకు ఫౌండేషను స్టోను వేశారు. తరువాత చెన్నారెడ్డిగారు వచ్చారు. ఆ తరువాత అంజయ్యగారు వచ్చారు. అప్పుడు విద్యా మంత్రిగా వున్న వెంకట్రాం గారు యిప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నారు. వీరి హయాములో ఆ ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌ను నెలకొల్పుతారనే ఆశవుంది. అక్కడ దానిని పెడితే అక్కడ గుంటూరు మిగతా ప్రాంతాలకేగాకుండా

కొంత వరకు యితరులకు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసే అవకాశం వుంటుంది. అలా చేయనప్పుడు ప్రైవేటుగా వుండే ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌వారికి యిచ్చి ప్రభుత్వ నిర్ణయించిన ప్రింటు చేయించే దానికి ఆలోచన చేయండి. అట్లా ఆలోచన చేసి నిర్ణయించిన పాఠ్య పుస్తకాలను విద్యార్థులకు అందించే విధానం చూడాలి. ఉన్నత వర్గాలకు ... న గిరిజన యితర వెనుకబడినవర్గాలకు ఉచితంగా ... విద్యార్థులకు ఉచితంగా పుస్తకాలు యిచ్చే కార్యక్రమం అమలుపో పెడతారు. కొనుక్కోలేకపోతే పుస్తకాలు దొరకనప్పుడు ఉచితంగా యిచ్చేవారికి ఎప్పుడు అందిస్తారు ? ఎందుకంటే హాఫ్‌యియర్లీ ఎగ్జామినేషన్సు వస్తాయి.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి (కల్వకుర్తి) :— ఈ లోపల ఎలక్షన్సు వస్తాయి.

శ్రీ బి. రామారావు .— పెద్దలు జయపాల్‌రెడ్డిగారు ఎలక్షన్సు వస్తాయని చెబుతున్నారు. వారి అభిప్రాయం ఏమో తెలియదు. బ్యాలెటు పేపర్సు ప్రింటు చేయడానికి టైము పడుతుంది. ఏ రకంగా చేస్తారో ఆలోచన చేయండి. ఇండస్ట్రీస్ మీద మనకున్న కంట్రోలు ఏమిటి ? కంట్రోలు మనకువుంటే కర్నూలు, భద్రాచలము పేపరు మిల్లుల్లో తయారు అయ్యే పేపరు ఎక్కడికి పోతున్నది. వాటిమీద కంట్రోలు పెట్టడానికి ఆలోచన చేయాలి వారికి కావాలంటే యిన్సెంటివ్స్ యివ్వాలి. కర్నూలులో కార్బయిడ్ ఫ్యాక్టరీకి 18 పైసలకు మనం ఎలక్ట్రిసిటీని యిస్తున్నాము. దానివల్ల మూడు కోట్ల నష్టం వస్తున్నది. అందుకని అటువంటివారికి కూడ సహాయం కలగజేయండి. విద్యుచ్ఛక్తి గాని వేరే కావలసిన రామెటీరియల్ గాని వారికి అందించి వారి నుండి పేపరు తీసుకునే విధానం అవలంభించకపోతే నిజంగా పిల్లల దగ్గర మన పార్టీ ప్రతిష్ఠ దెబ్బ తింటుంది. దీనిని ఆసరాగా తీసుకొని పిల్లలను బజార్లోకి లాగే పెద్దలు లేకపోలేదు. అటువంటి అవకాశాలు లేకుండా ప్రభుత్వం చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, చిన్న సమాచారం అందజేస్తున్నాను. కాగితం కొరత వుందన్నారు. బ్యాలెటు పేపర్సుకోసం కు ఓటర్ల లిస్టు కొరకు ప్రతి జిల్లా కలక్టరు వద్ద పేపరు వుందనే సమాచారమును మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య :— అధ్యక్షా, నాకన్నా ముందు మాట్లాడిన పెద్దలు ఈ సమస్యపై వివరంగా మాట్లాడారు. నా నియోజక వర్గంలో ఉన్నటువంటి స్కూల్సు, హైస్కూల్సు ఈ పాఠ్య పుస్తకాలు లేకపోవడంవల్ల బంద్ అయి పిల్లలు బజారులో పడ్డారు. ఈ పాఠ్య పుస్తకాలు కావాలని, సీట్సు పెంచాలని, ఉపాధ్యాయుల కొరత తీర్చాలని, శాస్త్రీయ విజ్ఞానం కావాలని, డొనేషన్సు రద్దు కావాలని పిల్లలు బజారులో పడ్డారు. ఈ కోర్కెలు మంచివే. ఈనాడు వీటిని తీర్చడంలో ఈ ప్రభుత్వం ఫెయిల్

అయిందని చెప్పారు. విద్యార్థులకు ఈ పుస్తకాలు దొరకడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఈ నాడు పేపరు మిల్లుల యజమానులను ప్రోత్సహించి ప్రైవేటువారు కూడ ప్రజలను మోసం చేస్తున్నారు ... పుస్తకాలను ... ప్రతిసంవత్సరం పుస్తకాలను ఎందుకు మారుస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు. ఈ ప్రైవేటు ప్రెస్‌లలో సాగుతున్న దోపిడి గురించి ఆలోచించండి. వాటిలో పబ్లిషర్లు కుమ్మక్కై చేస్తున్నారు. వారికి మెటీరియల్సు సప్లయి చేయడంలో ... ఉన్నారని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ నాడు పేపరు మిల్లుల యజమానులకు ఈ ప్రభుత్వం లొంగిపోతున్న దనడంలో సందేహంలేదు. ప్రభుత్వానికి వారు కాగితం సప్లయి చేయకపోతే ప్రభుత్వం వారికి ఇచ్చే సహాయాలను బంద్ చేస్తే బాగుండేది. కాని ప్రభుత్వం వారికి లొంగి పోయి ఆ విధంగా చేయడంలేదు. మాకు ఇవ్వవలసిన పేపరు ఇవ్వకపోతే మేము ఇచ్చేసహాయాలను నిలిపివేస్తామంటే వారు తప్పకుండా ఇస్తారు. కనుక ఈ ప్రభుత్వం దోపిడి వర్గాలను దోపిడి చేసుకోమనే విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నది. ఈ ప్రభుత్వం అన్ని విషయాలలోను ఫెయిల్ అయిపోతున్నది. అదేవిధంగా ఈ విద్యావిధానంలో కూడా ఫెయిల్ అయిందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ విద్యాశాఖా మాత్యులు వెంటనే రాజీనామా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. నరసింహారెడ్డి (ముషీరాబాద్) :— అధ్యక్షా, గవర్నమెంటు టెక్స్‌టుబుక్ ప్రెస్ వర్కర్సు యూనియన్‌కు నేను ప్రెసిడెంటును. వర్కర్సు రాత్రింబవళ్ళు పని చేసి బుక్స్ అందజేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. కాని అధికారులు వారికి కావలసిన సామగ్రిని అందజేయకపోవడంవల్ల ఈ విధంగా జరుగుతున్నది. మెషినరీ బ్రేక్ డౌన్ అయింది. అక్కడున్న మెషినరీకి కావలసిన బిల్డింగు కట్టకపోవడంవల్ల ఈ ఇబ్బంది జరుగుతున్నది. ఈ లోపాలవల్ల టైముకు పుస్తకాలు ప్రింటు కాకపోవడం జరుగుతున్నది. ఈ లోపాలను సవరించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. వారికి కావలసిన ఫైనాన్సు ఇస్తే టైముకు బుక్కు వస్తాయని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. ఆళ్వార్‌దాసు :— అధ్యక్షా, మిత్రులు చెప్పినదానిలో అపోహ ఎక్కువ కనిపిస్తున్నది. అది వారి తప్పు అని నేను అనను. We are shy of publicity. That is why all these questions arise. అందుచేత ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య బిడ్డల జీవితానికి సంబంధించిన సమస్య.

Sri M. Venkaiah Naidu :— It is his senior Minister who is on the news every day. Everyday a cartoon appears in the papers on Sri Keshava Rao.

శ్రీ ఎస్.ఆళ్వార్‌దాస్ :— అందుచేత నేను అన్ని విషయాలు వివరంగా చెబుతాను. ఏదైన అనుమానం ఉంటే మిత్రులు వచ్చివారు స్వయంగా పరిశీలించవచ్చు. ఈ నాలుగు మాసాలలో ప్రభుత్వం ఎంతో చేసింది. వచ్చే సంవత్సరానికి ఏమి ఏర్పాటు చేసింది, ఇప్పుడు ఏమిచేసింది వారు గమనించి తరువాత వారి అభిప్రాయం చెబితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తూ స్టేట్‌మెంటు చదువుతాను.

విద్యార్థులకు పాఠ్య గ్రంథాలను సరసమైన వెలకు అందజేయడం ప్రభుత్వ విధానంగా ఉంది. ఇంతవరకు ప్రభుత్వ పాఠ్య గ్రంథాల ముద్రణాలయంలోనే ముద్రిస్తున్నాం. అవసరమైన సందర్భాల్లో ఇతరచోట్ల కేంద్ర ప్రభుత్వ ముద్రణాలయాలలో కూడా ముద్రించడం జరిగేది. కాని పాఠ్య గ్రంథాల గిరాకి ఏటేటా విపరీతంగా పెరుగుతూ వచ్చింది. 1979-82 ఈ నాలుగేండ్లలోనే దాదాపు 1.68 కోట్ల పుస్తకాలకు గిరాకి హెచ్చింది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వ పాఠ్య గ్రంథాలయ ప్రెస్సు ముద్రణ శక్తిని సకాలంలో హెచ్చించలేక పోయాం. పర్యవసానంగా 1982-83లో ప్రెస్సు ముద్రణ శక్తికి, పుస్తకాల గిరాకికి మధ్య ఒక కోటి తొంబై నాలుగు లక్షలు తేడా వుంది. ఈ ప్రభుత్వం ఫిబ్రవరి చివరి వారంలో అధికారంలోకి వచ్చిన మీదట వున్న పరిస్థితిని సమీక్షించింది. జులై లోగా పుస్తకాలను అందుబాటులో ఉంచడం కోసం ఈ తేడాను పూర్తిచేసే నిమిత్తం రాష్ట్రంలోని ప్రయివేటు ప్రెస్సుల్లో ముద్రించడానికి నిర్ణయించాం.

ముద్రణ రేట్లను కుదుర్చుకోవడంలో జాగు జరిగినందున పుస్తకాలకు అవసరమైన అదనపు కాగితపు కేటాయింపులో ఆలస్యం జరిగినందున కొంత కాలహరణం జరిగింది. కాగితం మిల్లులు కోర్టు డిక్రీ తెచ్చుకునేంతవరకు కావాలని కాలయాపన చేసారు. టన్ను పేపరు రేటును రూ. 4,200 నుంచి రూ. 6,200 లకు పెంచారు. దానికితోడు ఎక్సయిజు సుంకం క్రింద 20 శాతం హెచ్చించారు. ఈవిషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రాన్ని సంప్రదించింది. దీనివల్ల ముద్రణ నిల్చిపోకుండా వుండటానికై అసమ్మతిని వెల్లడిస్తూ హెచ్చించిన రేట్లను చెల్లించడానికి ఇష్టపడ్డాం. ఇంతజేసినప్పటికీ పేపరు మిల్లులు సరఫరా చేయడాన్ని నానుస్తూనే వున్నాయి. అవసరమైన కాగితాన్ని ప్రాధాన్యతా ప్రాతిపదికపైన తెప్పించడం కోసం తగు ఏర్పాట్లు చేయడానికై బొంబయికి ఒక ఆఫీసరును పంపించాం. దీనికి తోడుగా బహిరంగంగా మార్కెటులో వెయ్యి టన్నుల కాగితం కొనుగోలు చేసాం.

మొత్తం మీద 2.72 కోట్ల పుస్తకాలు అవసరమైఉండగా అందులో 1.71 కోట్ల పుస్తకాలను పంపిణీ చేసాం. మిగతా 1.01 కోట్ల పుస్తకాల్లో జూలై చివరికి 70 శాతాన్ని, మిగతా వాటిని ఆగష్టులోను అందుబాటులో వుంచడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం. అంటె మొత్తం కావలసిన పుస్తకాలలో నూటికి 90 వంతులు అనుకున్నట్లు జూలై నెలాఖరుకు ఎన్ని అడ్డంకులు వున్నా విడుదల అవుతున్నాయి.

పదవ తరగతి విద్యార్థులకు పబ్లిక్ పరీక్షలు వుంటాయి కాబట్టి జూలై చివరినాటికే ఈ పుస్తకాలను ముద్రించడానికి ఈ శాఖ ప్రత్యేక కృషి చేస్తున్నది.

ఎనిమిదవ తరగతిలో క్రొత్తపుస్తకాలను ప్రవేశపెట్టాం. వివిధ సబ్జక్టులలో పాత, కొత్త పాఠ్యాంశాల్లో కామన యూనిట్లు ఆధారంగా విద్యార్థులకు బోధించడానికి చర్యలు తీసుకున్నాం. అంతేకాక 1982 జూలై/ఆగస్టులో ఈ పుస్తకాలను సరఫరా చేయడానికి కూడ చర్యలు తీసుకుంటున్నాం.

ఇంతేకాక ప్రభుత్వం పుస్తకాల పంపిణీ వ్యవస్థను మెరుగుపరచింది. ఈ పుస్తకాలను నేరుగా పాఠశాలలద్వారా పంపిణీ ఏర్పాటు చేసాం. దీని మూలంగా అమ్మకాలలో అవకతవకలు జరగకుండా ఆపగలుగుతాం. ఈ పుస్తకాలను లాభనష్టాలు లేని ప్రాతిపదిక మీద అమ్ముతూ వున్నాం. కాగితం వెల విపరీతంగా పెరగటంవల్ల కాగల అదనపు వ్యయాన్ని భర్తి చేయడం కోసం పుస్తకాల పాత రేట్ల మీద 15 శాతం మాత్రమే పెంచినాము. మొత్తంమీద మూడు కోట్ల నోటు పుస్తకాలకు గిరాకి వున్నది. అందులో ఇదివరకే 2.5 కోట్ల పుస్తకాలను అందుబాటులో వుంచాము.

విద్యా సంవత్సరం మొదట్లో ఈ మేర నోటు పుస్తకాలు సరిపోగలవు. ఏడాది అంతటా కావలసిన మిగతా 50 లక్షల నోటు పుస్తకాలు ఆగష్టు చివరినాటికి అందుబాటులో ఉంటాయి. 1983-84 సంవత్సరంలో 1983 ఏప్రిల్‌నాటికి పుస్తకాలు తయారుగా ఉంచడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ కె. లచ్చన్న :— జూలై నాటికి పుస్తకాలు ఇవ్వడానికి ఏర్పాట్లు అవుతున్నాయని అంటున్నారు. అంతవరకు సెలవులు పొడిగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. అళ్వార్‌దాసు :— మిత్రులు మంచి అభిప్రాయంతో చెప్పారు. వారికి నిజం చెబుతాను. నిజం తెలుసుకుంటే వారు గవర్నమెంటును ఎప్రిషియేట్ చేస్తారనే భావంతో చెబుతున్నాను.

re : **Non availability of Text Books in the Market**

మార్చినాటికి పరిస్థితి మన కెపాసిటీ ఒక కోటి. మనకు కావలసినవి 5 కోట్ల పుస్తకాలు. సంవత్సరం అంతా పని చేస్తేనే కోటి పుస్తకాలు ప్రింటు చేయ గలిగాము. అటువంటప్పుడు ఈ 2 కోట్ల 50 లక్షల పుస్తకాలు, 6 నెలలో వస్తాయా, వచ్చే పరీక్షలకైనా వస్తాయా అన్న పరిస్థితిలో గవర్నమెంటు అప్పుడు పని చేసి కొత్త విధానం తీసుకొని, గవర్నమెంటు ప్రెస్‌లోనే చేయాలి అన్న విధానం పసివేసి లిటరేచరి ప్రయివేటు ప్రెస్‌లకు కూడా ఇవ్వాలి అని లేక ప్రయివేటు ప్రెస్‌లకు ఇచ్చి, రేట్లు వారు ఎక్కువ చేస్తే అవి కూడా ఇచ్చి, పేపరు ఒడు కోర్టుకి పోతే రు. 4,200కి వచ్చేది 7,500కి కొని ప్రజలకు సకాలంలో పుస్తకాలు ఇవ్వడానికి (హైకోర్టు అయింది కదా అని సుప్రీమ్ కోర్టుకి వెడితే ఈ సంవత్సరం అంతా డ్రాగాన్ అయి పుస్తకాలు వచ్చేవి కావు) ప్రయత్నం చేశాము. ఒక ప్రక్క పుస్తకాలు కావాలి అంటున్నారు మరొక ప్రక్క రేటు పెంచారు అంటున్నారు. ఇది న్యాయమా? అండర్ ప్రొటెస్టు ఇది. రేపు మళ్ళీ కోర్టు మరొక విధంగా డిసైడు చేస్తే మనకు ఆ డబ్బు వచ్చేస్తుంది. పుస్తకాలు సకాలంలో ఇచ్చారు అన్న శాటిస్‌ఫేక్షన్ ఉంటుంది. అని చెప్పి ఇది జరగవలసి వచ్చింది. వచ్చే ఏడాది కొరకు ఈ నాడే మొదలు పెట్టాము. అప్పుడే 40 లక్షలు అచ్చు కొట్టాము. వచ్చే ఏడాదికి 3 కోట్ల 30 లక్షల వరకు పుస్తకాలు మనకు కావాలి. అవి కూడా ఏప్రిల్ నాటికి రావాలని మా ఆఫీసర్లకు చెప్పాము. ఈసారి తప్పకుండా వస్తాయి.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— ఇది వరకు వెంకటరామిరెడ్డిగారు కూడా ఇట్లాగే చెప్పారు.

శ్రీ ఎస్. ఆళ్వార్‌దాస్ .— నాకు అవి అన్నీ సంబంధం లేదు నేను ఈ నాడు చెబుతున్నాను నేను చెప్పింది జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్‌రెడ్డి :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, మంత్రిగారు లిఖితపూర్వకమైనటువంటి ప్రకటన ఇస్తూ ఈ ప్రభుత్వము వారు ఫిబ్రవరిలో వచ్చిన తరువాత అని అన్నారు. మీరు 6 నెలలకు ఒకసారి మారవచ్చును గాని ప్రభుత్వము ఒక కంటిన్యుయేషన్ విషయం. అయినా ఇప్పుడు ఉన్న ముఖ్యమంత్రి అప్పుడు విద్యామంత్రిగా ఉన్నారు. వారు విద్యామంత్రిగా డిక్లేరు చేసి ఉన్నారు. ఇప్పుడు ఏమి చెబుతున్నారు అంటే వెంకట్రామిరెడ్డిగారు ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి అప్పుడు విద్యామంత్రిగా ఉండి ఏ ప్రకటన చేసినా నాకు సంబంధం లేదు అని చెప్పి నిరాఘాటంగా చెబుతున్నారు. అలాగ ఒక మంత్రి సమాధానం చెప్పవచ్చునా అన్నది నా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :— ఇప్పుడు నేను చెప్పిన దాన్లో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు ఏమి ఉందో నాకు తెలియదు, మీరు దానికి రూలింగు ఇవ్వడానికి ఏమైనా ఉంటే ఇవ్వండి. ఇప్పుడు నేను ఫ్యాక్ట్స్ ఇస్తున్నాను. సభ్యులు వారు ఏదో స్టేట్‌మెంటు ఇస్తే అది వెరిఫై చేయడానికి నాకు ఇప్పుడు టైము లేదు.

(ఇంటరప్షన్సు)

ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితి ఏమిటంటే 10 వ తరగతి వి 8 వ తరగతివి తప్పించి మిగతా అన్ని పుస్తకాలు ఉన్నాయి. అవి కొనబడి కావడం లేదు. ఒక క్లాసులో 50 మంది పిల్లలు ఉంటే అందులో 20 మంది పాత పుస్తకాలే వాడుతున్నారు. 30 మందే కొత్త పుస్తకాలు తీసుకుంటున్నారు. మేము 50 మందికి పంపించినాము. అవి ఉండిపోయి నాయి. ఇక 10 వ క్లాసుకి పరీక్షలు ఉన్నాయి కాబట్టి ఈ జూలై లోగా అన్ని పుస్తకాలు వస్తాయి. మేము 70 లక్షల పుస్తకాలు ఎక్స్‌ట్రా అచ్చు కొడుతున్నాము. అవి ఎక్కువ ఉండిపోయాయి. కోటి ఒక లక్షలో 70 లక్షల పుస్తకాలు ఎక్సెస్ కొడుతున్నాము. అంటే 40 లక్షలే ఇంకా రావాలి. అంటే ఏక్చువల్‌గా కావలసినవి 41 లక్షలే. మిగతా 71 లక్షలు ఎక్సెస్ పుస్తకాలు కొడుతున్నాము. అవి 10వ క్లాసువి జూలైలో వచ్చేస్తాయి. 8 వ క్లాసువి 50 పర్సెంటు జూలైలో వస్తాయి. మిగతా 50 పర్సెంటు ఆగస్టులో వస్తాయి అంటే 90 పర్సెంటు మేము ప్రొవైడ్ చేసినవి వచ్చేస్తున్నాయి. ఇంతకు పూర్వం ఇంకా ఆలస్యము అయ్యేది. అందుకని గవర్నమెంటు తెప్పించడము కాదు. క్రిందటి సారి గవర్నమెంటు టెక్స్ట్ బుక్ ప్రెస్‌లోనే అచ్చు కొట్టాలి అన్న పాలసీ ఫాలో అయ్యారు కాబట్టి దీనికి ఆలస్యం అయింది. ఈ సంవత్సరం మేము ఎలాగైనా పుస్తకాలు ఇవ్వాలి అనుకున్నారే ఒక కోటి 91 లక్షల పుస్తకాలు కొట్టవలసి వచ్చింది కాబట్టి జూలై వరకు అయింది. అయినా 16 జూన్‌లోనే స్కూల్సు ఓపెన్ అయ్యాయి. పుస్తకాలు కొనుక్కునే సరికి 1, 2 నెలలు ఎట్లాగూ పడుతుంది. ఈ నెలాఖరుకి అన్ని పుస్తకాలు వస్తాయి. తమరు వచ్చి నాతో డిస్కస్ చేయండి. చూడండి, పరిశీలించండి. ఎవరైనా తప్పని చేస్తే విమర్శించడానికి వారికి ఎట్లా హక్కు ఉందో అట్లాగే ప్రభుత్వము మంచి పనులు చేసినపుడు సహకరించవలసిన బాధ్యత కూడా వారి మీద ఉంది. కొంత మంది ఇనోసెంటు బిడ్డలను తీసుకువచ్చి వీధులలో త్రిప్పడం భావ్యము కాదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

చాలమంది సభ్యులు :— మేము ప్రొటెస్టు చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎస్. ఆళ్వార్ దాస్ .— నేను వీరిని అనలేదు. గుమ్మడికాయలదొంగ అంటే భుజాలు తడుముకున్నట్లుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— మేము చేస్తాము తప్పు ఏమిటి?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— వారు ఇన్‌స్టిగేట్ చేశారా లేదా అనేది కాదు. పుస్తకాల కొరత ఉన్నది కనుకనే కొంతమంది విద్యార్థులు ఎసెంబ్లీ దగ్గరకు వచ్చారన్న మాటేకదా. అంటే పుస్తకాల కొరత ఉన్నట్లే కదా, అది మంత్రిగారు రెక్టిఫై చేయాలి.

11-00 a.m. శ్రీ ఎస్. ఆళ్వార్ దాస్ :— తర్వాత పి.డి.ఎస్.యు. స్టూడెంట్ లీడర్స్ నా దగ్గరకు వచ్చినారు. పి. డి. ఎస్. యు అంటే యెవరో నాకు తెలియదు. వారు సడెన్‌గా నా దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు వారికి నా రికార్డ్స్ అన్నీ చూపించినాను. ఈ ఎఫర్ట్ మేము చేస్తున్నాము, యింతవరకు వచ్చింది, మీరు కూడా దీని కోసమే వచ్చారు, మేము అదే చేస్తున్నామని చెప్పినాను. తర్వాత వారు వెళ్ళిన తర్వాత స్టేట్‌మెంటు చేస్తూ మేము వెళ్ళి మంత్రిగారితో మాట్లాడినాము వారేమో తగినపని చేస్తున్నారని అన్నారు. మరియు నిన్న దక్కన్ క్రానికల్‌లో యీ విధంగా వచ్చింది. "Paradoxically while the Students have been complaining about non-availability of Text Books, the Headmasters in Twin Cities told N. S S. that huge stocks os Text Books were piled up in schools because many of the Students already purchased old Text Books because there was no change of Text Books for Classes I to X, excepting for Class VIII." తర్వాత 8వ క్లాస్ సిలబస్ ఈశ్వరీబాయి కమీషన్ రివైజ్ చేయమన్నారు ఈ ఏడాది 8 వచ్చింది. నెక్స్ట్ ఇయర్ 9th వస్తుంది. ఆ తర్వాత సంవత్సరం 10th వస్తుంది. తర్వాత మార్పు చేయవలసిన అవసరం ఉండదు. అందువల్ల ప్రభుత్వానికి యీ ఉన్న పరిస్థితులలో యెన్నో యిబ్బందులు ఉన్నాయి. అవన్నీ అధిగమించి పుస్తకాలు ఈ సంవత్సరం జూలై లేక ఆగస్టులో తీసుకొని వస్తాము. వచ్చే సంవత్సరం ఏప్రిల్‌లోనే వస్తాయి. వీటి సరఫరా విషయంలో తల్లిదండ్రులను ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేసి పిల్లలను వీధుల్లోనికి తెస్తున్నారు. 50వేల స్కూల్స్‌కు డైరెక్ట్‌గా పుస్తకాలు పంపిణీ చేయడం అంటే చాలా మహత్తరమైన విషయం.అటువంటిది కూడా At a great risk istaken up. ఇకపోతే రాజీనామా, రాజీనామా అంటారు. ఏ రాజకీయ నాయకుడు అయినా సరే సమస్యలు వచ్చినప్పుడు యెదుర్కోవాలి. రాజీనామా యిచ్చి పారిపోయే వాడు పిరికిపంద, He is unfit to be there. He should face any problem and take the cooperation of everybody including opposition.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— రాజీనామా సంగతి అనవసరం. వారు సమస్యలు ఎదుర్కొనే వారు. రాజీనామా చేయమంటే చేయరు. మంత్రిగారు యిచ్చిన సమాధానంలో యీ ఆగస్టు నెలకు 90 పర్సెంటు వస్తాయి అన్నారు. జనం ఏమి అనుకుంటున్నారో మంత్రిగారు ఆలోచించకుండా అంతా బాగా చేస్తున్నామని చెబుతూ యీ ఆగస్టు నెలకు 90 పర్సెంటు వస్తాయని ఎవరిని కన్విన్స్ చేయాలని చూస్తున్నారు? Moreover, in a casual and reckless manner he is saying, "After all the schools are opened in June." one month is lost. స్కూల్స్ తెరచి నెల రోజులు అయితే పుస్తకాలు యివ్వకుండా యిన్ని రోజులు ఆలస్యం యెందుకు అయిందని అంటే యీ పుస్తకాల కోసం అదనపు కాగితాల కేటాయింపులో ఆలస్యం అయిందట. ఎవరు దీనికి కారకులు? అదనపు కాగితాలు కేటాయించడంలో ఆలస్యం అయినా, ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు వారు డబ్బు యివ్వడంలో ఆలస్యం అయినా, పాలసీ మార్చుకోవడంలో ఆలస్యం అయినా, ప్రయివేటు ప్రింటింగ్ ప్రెస్ దగ్గరకు వెళ్ళి వాటిని సెక్యూర్ చేసుకోవడంలో ఆలస్యం అయినా. The entire responsibility is yours. ఇవన్నీ ఆలోచించారా? ఈ టెక్స్టుబుక్స్ ప్రింట్ చేయాలని తెలియదా? ఇంతకు ముందు మంత్రిగారు లేరా? ఈ ప్రభుత్వం వచ్చి నాలుగు నెలలే అయింది. యేమి చేస్తే అవుతుందని అంటున్నారు? The Minister is there it the Cabinet. He was in the Channa Reddy's cabinet. It is a continuous affair. దీనికి మెయిన్ కారణం యేమిటంటే టెక్స్టుబుక్స్ గవర్నమెంటు ప్రెస్‌లోనే ప్రింట్ చేయాలనే నిబంధన ఉండడం వల్ల యీ ఆలస్యం జరిగిందని అంటున్నారు. ఈ నిబంధన యెవరు పెట్టినారు? It is you who laid this principle whether it is good or bad. పుస్తకాలు మనము టేకోవర్ చేసినప్పుడు వారికి పుస్తకాలు యివ్వవలసిన బాధ్యత మీకు లేదా? ఎక్కడ ప్రింట్ చేస్తారో మీకు తెలియదా? ఈ నెలాఖరుకు పుస్తకాలు యిచ్చే పరిస్థితి యేర్పాటు చేయండి. 10వ క్లాసు పుస్తకాలు లేటు అవుతాయట. ఇవి చాలా ముఖ్యమైనవి. వారు పబ్లిక్ పరీక్ష పాస్ చేయాలి. ఆ పుస్తకాలు లేటు అవుతాయని చెప్పడం, యెవరో పి. డి. ఎస్. యు వారు వచ్చారుట, వారు సంతృప్తి పడి మంత్రిగారు బాగా చేస్తున్నారని సర్టిఫికెట్ యిచ్చారుట. పిల్లలను వీధులలోకి తీసుకొని వచ్చారుట. ఎవరు తీసుకువచ్చారు? చిన్న పిల్లలు వారు పుస్తకాలు లేక వారంతట వారే బయటకు వచ్చి యీ ప్రభుత్వాన్ని అసెంబ్లీ యెదుట డిమాన్‌స్ట్రేషన్ చేయవలసిన పరిస్థితి కలుగ చేసినారు. My point is he is a responsible

Minister. మంత్రిగారు యేది చేసుకున్నా సీరియస్‌గా తీసుకుంటారు కాని స్లో. ఈ ఎక్సరసైజ్ ఫాస్ట్‌గా నడవాలి. పుస్తకాలు తొందరగా రావాలి.

Mr. Deputy Speaker :— His intention is good. He has brought it to your notice.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఈ ఆగస్టుకు 90 పర్సెంటు మిగిలినవి తర్వాత వస్తాయని చెప్పడం వల్ల మంత్రిగారికి సంతృప్తి కలిగించిందేమో కాని మమ్ములను మాత్రం సంతృప్తి పరచలేదు. టెక్స్టుబుక్స్ రాలేదు కాని 40 లక్షల నోట్ బుక్స్ వస్తాయని మినిష్టరుగారు చెప్పినారు. పనికి రాని వాటిని ఓర్డినెన్స్ పాస్ చేస్తారు. డబ్బులు లేవంటారు. కాని విమానాలు కొనడానికి డబ్బులు ఉన్నాయా? మంత్రులు డిల్లీకి వెళ్ళడానికి మాత్రం డబ్బులు ఉన్నాయి. You can pass an Ordinance and take over. What is this? 9 Ministers went and some came back you have to take it seriously. అందువల్ల మంత్రిగారిని వారిచ్చిన ఎస్యూరెన్స్‌ను మరల ప్రీఫోన్ చేయమనండి. ఈ నెలాఖరుకు పుస్తకాలు వచ్చే విధంగా చర్య చేసుకోమనండి.

Mr. Deputy Speaker :— Take it on war-focting and see that the text books are supplied.

శ్రీ ఎస్. ఆళ్వార్‌దాస్ :— ఈ 4 నెలల్లో మేము అనుకున్న 8 కోట్లలో జూలైకు 90 పర్సెంటు మిగిలిన ఆగస్టుకు వస్తాయని మంత్రిగారు అన్నారని వారే చెప్పారు. ఈ 90 పర్సెంటులో 10వ క్లాస్ పుస్తకాలు.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— మిగిలినవి కూడా సప్లయి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పండి. He will look into it.

శ్రీ ఎస్. ఆళ్వార్‌దాస్ :— ఈ 8 కోట్లు 4 నెల్లలో వస్తే అది స్లో అంటారా? నోట్ పుస్తకాలు అన్నారు. అది కూడా 8 కోట్లు కావాలి. స్కూల్సు తెరిచినప్పుడు రెండున్నరకోట్లు కావాలి. ఆ రెండున్నరకోట్లు తయారయినాయి త్రూ ఔట్ ఇయర్ కావాలి. ఇవి యుద్ధప్రాతిపదిక మీద చేసి తీసుకువస్తున్నాము. అవి కూడా పూర్తి అవసరమైన అయినాయి. నోట్ పుస్తకాలు ఉన్నాయని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జి ధనసూర్యావతి :— మంత్రిగారు యేమీ పర్వాలేదు నోట్ పుస్తకాలు దొరుకుతున్నాయని అంటున్నారు. ప్రభుత్వం పేపర్లో విద్యా విధానం అభివృద్ధి చేస్తామని

re : Non availability of Text Books
in the Market

జెమూ 10 [illegible] పుస్తకాలు [illegible] కొనుక్కుంటున్నారు. [illegible] కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. [illegible]రెడ్డి :— గత సంవత్సరం కన్నా అధికంగా ధర పెంచడం జరిగిందని మీరే అన్నారు. గత సంవత్సరం [illegible] ఈ సంవత్సరం ధరకు యెంత వ్యత్యాసం ఉంది? దీనికి కారణం యేమిటో చెప్పాలి? ఆ పెంచిన ధర యెవరు భరిస్తారు? ఆ పెంచిన ధర రైతులు, బడుగువర్గాల మీద పడుతుంది. కనుక ఆ ధర యెందుకు పెంచవలసి వచ్చిందో కారణం చెప్పండి.

శ్రీ వి. రంగారావు :— అధ్యక్షా, నోటు పుస్తకాలు ధర 175 పైసలకు అమ్ముతున్నారు అని చెప్పాను. మంత్రిగారు దానికి సమాధానం [illegible]. ఇంతవరకు 1.15 పైసలు వున్నప్పుడు ఈ సంవత్సరము 1.75 పైసలు అయింది. ఆ మేరకు పేపరు ధర పెరగలేదు. స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ వారు ఎక్కువ పర్సెంటేజి తీసుకొన్నారు. పేపరు వ్యాపారస్తులు 5 పర్సెంటు, 2 పర్సెంటు వ్యాపారము చేస్తారు. కాని స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ వారు 10 పర్సెంటు తీసుకొంటున్నారు. అందువల్ల ఈ రేటు విపరీతంగా పెరుగుతున్నది. అది నోటు చేసుకోవలెనని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మూడు పేపరు మిల్స్ పెద్దవి. ఒకటి రాయలసీమలో, 2వది ఆంధ్రలో, 3వది సిర్పూర్‌లో వున్నాయి. ఇవి ఇండియాలో పెద్ద మిల్లులలో ఒక పెద్ద భాగానికి చెందుతాయి. 4 మిని మిల్స్ వున్నాయి. ఈ మూడు మిల్లులకు రా మెటీరియల్ మన ప్రభుత్వము సప్లయి చేస్తున్నది. ఇవన్నీ ఆలోచించినపుడు అంత మొత్తాన్ని చెల్లించవలసిన అవసరము లేదు ఇపుడు చెల్లించారని అన్నారు. 175 పైసలు చెల్లించవలసిన అవసరం లేదని గట్టిగా చెబుతున్నాను.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :— విదేశాలలో ఎంతో డబ్బు తగిలేసి ప్రింటింగ్ మిషన్ తీసుకొని వచ్చారు. దానిని యూజ్ చేయడం లేదు. యూజ్ చేయని పోవడానికి వచ్చిన యిబ్బంది ఏమి? రెండవది పుస్తకాలు అందరికీ అందుతున్నట్లు వారు భావిస్తున్నారు. మిగిలి పోతున్నట్లు చెప్పారు. 16 వరకు సెలవులు. కాబట్టి ఒక సారి గుంటూరు జిల్లాకు రమ్మనమనండి. వారికే తెలుస్తుంది. అప్పుడు ఏదో సరియైన సమయంలో ఇస్తారేమో ననే ఆశతో వారినెవ్వరు పరిశీలన చేయమని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— టు అవర్స్ డిస్కషన్‌కు వంశధార మీద నేను వ్రాసి యిచ్చాను. రాలేదు.

Mr. Deputy Speaker :— I shall consider.

శ్రీ ఎస్. ఆళ్వార్‌దాస్ :— ధనసూర్యవతి గారు పుస్తకాలు వాళ్ళే కొనుక్కుంటున్నారని అన్నారు. ఎస్.సి. ఎస్.టి. బి.సి. లకు సోషల్ వెల్‌ఫెర్ డిపార్టుమెంట్ ద్వారా ఫ్రీగా సప్లయి చేస్తున్నాను. బుక్స్ వెళ్ళిపోయాయి. ఇప్పటికి చేరి వుంటాయి. 10వ క్లాస్ బుక్స్ రాలేదని అన్నారు. అవి వెళ్ళలేదేమో అని కూడా వెళ్ళుతాయి. పంపకము సక్రమంగా జరుగుతుంది.

విఠల్ రెడ్డి గారు రేట్స్ 15 పర్సెంటు ఎందుకు పెంచారాని అన్నారు. మనకు లెవీ పేపరు రు. 4,200కు రావలెను. త్రీక్వార్టర్స్ ఢిల్లీ పోయి తెచ్చాము. పేపరు వాళ్ళు ఆ మెషిన్ పాడైంది. ఈ మెషిన్ పాడైందని కొన్ని రోజులు డిలేచేసి, ఒకరోజున టెలిగ్రాము యిచ్చారు. కలకత్తా హైకోర్టు రు. 6200 రేటు ఫిక్స్‌చేసి దానిపైన 25 పర్సెంటు ఎక్సైజు డ్యూటీ ఫిక్స్ చేశారు. ఇది గట్టి పేపరు తీసుకోండని అన్నారు ఒక ప్రక్క స్కూల్సు తెరుస్తున్నారు. పేపరు వాడు పేపరు ఇవ్వకుండా అల్లరి చేస్తున్నాడు. కెపాసిటీ తక్కువ. అటువంటి పరిస్థితులలో వెంటనే సెంట్రల్ గవర్నమెంటును ఫోన్ ద్వారా కాంటాక్టుచేసి........

మిస్టర్ డఫ్యూటీ స్పీకర్ :— మీకు యిబ్బందులుండవచ్చు. మీరు ఎట్లాగైనా సకాలములో పిల్లలకు బుక్స్ సప్లయి చేయాలి.

శ్రీ ఎస్. ఆళ్వార్‌దాస్ :— అందుకే ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేయనివ్వండి. ఢిల్లీని కాంటాక్టుచేసి హై రేటుతో రు. 7, 500 దాకా అవుతుంది. యింకా ఎక్కువ 4, 200-4, 500 కాని మరొక 3,000 ఎక్కువకు కొన్నాము. 8 లక్షలు దాకా ఎక్కువ అయింది. నో లాస్ నో ప్రాఫిట్ మీద అమ్మాలి కాబట్టి ఆ 15 పర్సెంటు ఎక్కువ చేయవలసి వచ్చింది. మిషినర్ గురించి అడిగారు. అది వచ్చింది. రు. 3 కోట్లు అయింది కోటి 40 లక్షలు కేవలము తేవడానికే అయింది. వచ్చిన దగ్గరనుండి తొందర చేస్తున్నాము. వచ్చే నెలలో జర్మన్స్ వస్తారు. నవంబరు, డిసెంబరుతో గాని ఇన్‌స్టలేషన్ అయితెగాని పని మొదలవదు. అందువల్ల వచ్చే ఏడాదికి ప్రయివేటు సెంటర్స్‌ని కంటిన్యూ చేయమని మేము ఇదివరకే....

re : Non availability of Text Books in the Market

Mr. Deputy Speaker :— Are you having a press for your department exclusively ?

Sri S. Alwardas :— We are having our own machinery.

Mr. Deputy Speaker :— However, you must see that the books are supplied as early as possible.

Sri S. Alwardas :— Yes Sir. ఇప్పుడు మెషిన్‌కు రు. 3 కోట్లు ఖర్చు అయింది. రు. 2 కోట్ల 50 లక్షలు మాత్రమే కెపాసిటీ వస్తుంది. ఇపుడు కోటి వుంది. యింకా పైన చేయవలసిన అవసరముంది. ఇది అయిన తరువాత మళ్ళి పెంచవచ్చు. అక్కడ లాండ్ అక్విజిషన్ గురించి విజయవాడలో మిత్రులు అన్నారు. ఆ ప్రెస్ కూడా వస్తుంది. ఇవన్నీ వచ్చిన తరువాత సెల్ఫ్ సఫిసియెంట్ అవడానికి అవకాశముంటుంది.

PAPER LAID ON THE TABLE

re : Annual Report for the years 1979-80 and 1980-81 of the A. P. State Board for prevention and control of Water Pollution.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Annual Report for the years 1979-80 and 1980-81 of the Andhra Pradesh State Board for prevention and control of Water Pollution, as required under sub-section (2) of Section 39 of the Water (Prevention and Control of Pollution) Act, 1974.

Mr. Deputy Speaker : Paper placed.

III STATUTORY RESOLUTION

re : Disapproval of the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Ordinance. (No. 8 of 1982).

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, చట్టబద్ధ తీర్మానాన్ని ప్రవేశ పెట్టుటకు అనుమతించవలసిందిగా సభను కోరుతూ, ఆ తీర్మానాన్ని చదువుతున్నాను. "1982

జూన్ 24వ తేదీన గవర్నరు జారీచేసిన 1982 సం. హైదరాబాదు నగర పాలక సంస్థల (సవరణ) ఆర్డినెన్సు 1982 సం.పు 8 నెం. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆర్డినెన్సు ను ఈ సభ నిరాకరించుచున్నది."

Mr Deputy Speaker :— The Statutory Resolution moved.

IV GOVERNMENT BILL

The Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill 1982. (LA. Bill No. 8 of 1982)

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :— Sir, I beg to move

"That the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

శ్రీ జి. అచ్చెన్న :— గౌరవ సభ్యులు జనార్థనరెడ్డిగారు, ఓంకార్‌గారు మూవ్ చేశారు. అందువల్ల స్టాట్యూటరీగా మూవ్‌చేసినందువల్ల మీరు 'ఎస్' అంటే మరల శ్రమ వుండదని నా మనవి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, ఈ ఆర్డినెన్స్‌ను మన ముందు ప్రవే పెట్టారు. ఈ ఆర్డినెన్స్‌ను ప్రవేశ పెట్టడానికి చూపెట్టిన కారణాలు ఏవయితే వున్నాయో దానిలో ఒక మాట అన్నారు.

That is follows :

"2. One of the Councillors of the Vijayawada Munic Corporation elected on 9th September, 1981 was subsequ appointed as a Chairman of the Amaravathiseema U Development Authority under Section 3(3) (a) of the A Pradesh Urban Areas (Development) Act, 1975. The Chairman is paid remuneration from the funds of the U Development Authority. It is considered that the said

of the Chairman constitutes an office of profit under the Act. As a consequence thereof, the Chairman of the said Urban Development Authority incurs disqualification to continue as Councillor of the Vijayawada Municipal Corporation." [illegible] హైదరాబాదు [illegible] కార్పొరేషన్ [illegible] సెక్షను [illegible] క్రింద [illegible] చేసేను. [illegible] ఆ [illegible] వ్యక్తి [illegible] అవుతుంది. [illegible] వస్తున్నాయి. [illegible] కూడా [illegible] శాసనసభా [illegible] లేదు, [illegible] ఈ ఆర్డినెన్సు చేస్తున్నారు. [illegible] చూడాలి. ఈ ఆర్డినెన్సు [illegible] చూడండి. ఈ ఛైర్మెన్‌గారిని అపాయింటు [illegible] చూడండి. [illegible] 8వ తేదీన ఛైర్మెన్‌ను అపాయింటు చేసారు. మన అసెంబ్లీ 19 [illegible] 1 వ తేదీ దాకా నడుస్తూవచ్చింది. [illegible] ఛైర్మెన్‌గా [illegible] 4 రోజులు శాసనసభ నడుస్తూ వచ్చింది. అప్పుడు [illegible] తీసుకురాలేదు. ఎప్పుడు [illegible] 2 [illegible] ఆర్డినెన్సు [illegible] జూన్ [illegible] ఏమిటంటే [illegible] ఆర్డినెన్సు [illegible] ఈ ఆర్డినెన్సును జారీ చేయడంతో ప్రభుత్వం తన అధికారాన్ని [illegible] దుర్వినియోగం చేస్తున్నది. [illegible] శాసనసభ [illegible] కించపరుస్తున్నది [illegible]. ఈ శాసనసభలో [illegible] కూడా [illegible] ఆర్డినెన్సును జారీ చేయడంలో అధికార దుర్వినియోగం [illegible]. ప్రజాస్వామిక వ్యతిరేక విధానాలు ప్రభుత్వం అవలంభిస్తున్నదీ కూడా [illegible] అది ప్రజాస్వామిక పద్ధతి కాదని అంగీకరించారు. కాని [illegible] ఆర్డినెన్సు [illegible] చేసిన తీరు అప్రజాస్వామ్యంగా ఉంది కాబట్టి తీవ్రంగా [illegible] ఆర్డినెన్సును ఉపసంహరించాలని కోరుతున్నాము. [illegible] బిల్లులో అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీస్ [illegible] సంబంధించిన చట్టంలో సెక్షను 3 సబ్ సెక్షను 3 ఏ క్రింద యిలా ఉంది

"The Chairman to be appointed by the Government." అంటే చైర్‌మెన్‌ను ప్రభుత్వమే నియామకం కావిస్తుంది అనేది ఉంది. అటువంటపుడు ప్రభుత్వ నియామకం అనేది చట్టరీత్యా ఆ పదవికి అనర్హతలు లేనివారిని చైర్‌మెన్‌గా చేయాలి. అంటే ఒక వ్యక్తిని అధ్యక్షునిగా నియమిస్తున్నపుడు ఆ వ్యక్తి ఆ సంస్థను సరిగా నడిపించాలి. ఆ సంస్థలోని వ్యక్తులను సమన్వయ పరచుకొని పరస్పర సహకారంతో ఆ పదవిని ఆయన నిర్వహించగలిగి ఉండాలి. అంతకంటే ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే లీగల్‌గా ఏవిధమైనటువంటి అనర్హత లేనివారినే చైర్‌మెన్‌గా అప్పాయింటు చేయాలి. 1982 జాన్యువరి 8వ తేదీనాడు యీ చైర్‌మెన్‌ను అప్పాయింటు చేశారు. కాని యీయనకు ఆ పదవి చేబట్టే అర్హత ఉన్నదా లేదా అనేది చూసుకోవడానికి గవర్నమెంటుకు అవకాశంలేదంటారా? ఈ చట్టం 1975లో పాస్ అయింది. ఈ చట్టంలో ఒక విషయం చెప్పారు. అది ఏమిటంటే సెక్షను 22 సబ్‌సెక్షను 1 క్రింద క్లాజు సి క్రింద యీ రకంగా ఉంది. "Holds any office or place of profit under the Govt. or under the Corporation or under any local authority....' అన్నారు. పైగా వారు యిచ్చిన యీ నోట్‌లో కూడా ఏమన్నారంటే. "The said Chairman is paid remuneration from the funds of the Urban Development Authority. As such, it constitutes an office of profit within the meaning of Section 22 (1) (c) of the siad Act, as applicable to the Vijayawada Municipal Corporation." అనిఅన్నారు. అంటే యీ పదవి ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అవుతుంది. దీనికి అతను అనర్హుడు అనేది తెలిసి చేసారు. దీని ప్రోసెస్ చూస్తే అదే అర్థం అవుతుంది. అసలు విజయవాడలో ఎన్నికలు జరిగింది 1981 ఆగస్టు 28వ తేదీన. చట్ట ప్రకారంగా సభ్యులు ప్రమాణ స్వీకారం చేసినది, 1981 సెప్టెంబరు 9వ తేదీన అక్కడ అధ్యక్షునిగా పనిచేయడానికి అప్పాయింటుమెంటు జరిగింది 1982 జాన్యువరి 8వ తేదీ. అంటే ఆ సభ్యుడు ప్రమాణస్వీకారం చేసిన తేదీకి, తిరిగి ఆయనను చైర్‌మెన్‌గా అప్పాయింటు అయిన తేదీకి చాలా తేడా ఉంది. అందువల్ల ఒక విషయం అర్థం అవుతుంది. అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అధారిటీ అధ్యక్షపదవికి నామినేట్ చేసినపుడు కౌన్సిలర్ పదవికి రాజీనామా యిప్పించాలి. కాని యీ రోజున అంటే జూలై నెలలో ఆర్డినెన్సు రూపంలో, బిల్లు రూపంలో తాము చేసిన అక్రమానికి సరిదిద్దుకొనేందుకు వీలుగా దానికి చట్ట రూపం ఇచ్చి విత్ రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు 9-9-1981 నుంచి కూడా ఆ చట్టాన్ని అమలు చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ కూడా చూస్తే యీ గవర్నమెంటు ఏ విధంగా వ్యవహరిస్తున్నది

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed

ఇం...స్ట్... హైదరాబాదు మునిసిపల్ యాక్టు 1955 నుండి ...... సెక్షను 22
...సెక్షను 1 ప్రకారం ... ఎన్నుకున్న వ్యక్తి ఆయన అనర్హత తొలగించడానికి
...... కాదా ... ... ఏ సంస్థ ... ... తీసుకున్నారో
... ... ప్రాఫిట్ ... అది డిస్క్వాలిఫికేషన్ క్రిందకు వస్తుంది. ఈ సెక్షను
22లో సుమారు 12 అనర్హతలకు కారణాలు చూపించారు. అనర్హతలు అనే పదానికి
అర్థం ... చట్టాన్ని రూపొందించి నిర్ధారణ చేసినారు అంటే అపుడు ఆ చట్టాన్ని
... ... గారి ... సభలో దానిని ఆమోదించినప్పుడు ఈ విషయం అప్పుడు
... తప్ప కాదు ... సంస్థ నుండి ... ... తీసుకున్నప్పుడు అతను
ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే సంస్థలో పని చేయడానికి అర్హుడు కాడు ... ... లో
పొందుపరచడం జరిగింది. అటువంటి నిబంధనను మార్చివేస్తున్నారు. దానికి అర్థం
మిటంటే బ్లాక్ మనీ వైట్ మనీ ... రూపంలో వైట్ మనీ చేస్తున్నమాదిరిగానే ఉంది.
అలాగే బ్లాక్ మార్కెటులో అమ్ముతున్న సిమెంటు ధరను ఆ బ్లాక్ మార్కెటు
రేటునే చట్టబద్ధం చేసేరు. దానితో సమానమైనదే ఈ సవరణ. మన
మునిసిపల్ శాఖ మంత్రిగారు ఏమంటున్నారంటే నల్లకాకిని తీసుకొనివచ్చి అది తెల్లకాకి
అయినది నమ్మండి అంటున్నారు. ఉన్న అనర్హతలను అక్రమ పద్ధతిలో చట్టబద్ధము
చేయడం ప్రజాస్వామ్యంలో క్షమించరాని విషయం. ఇదివరకే శాసన సభ్యులు కొన్ని
రకాల కార్పొరేషన్లకు చైర్మెన్లగా పెడుతున్నపుడు మాటమాటికి ప్రభుత్వం చట్టాలు
మారుస్తున్నపుడు ప్రభుత్వం ఏమి రాజకీయ తగవులను పరిష్కరించడానికి, ముఠా
తగవులను పరిష్కరించడానికి కొంతమంది అసమ్మతివర్గానికి పదవులు అంటకట్టడానికి
చట్టాలు చేయడం మంచిది కాదని చెబుతూనే వస్తున్నాము. ఇప్పటికే ఆ రకమైన
చైర్మెన్ పోస్టులు 83 వరకూ ఉన్నాయి. ఇంకా ఎన్ని పోస్టులు వస్తాయో అర్థంకాదు.
బహుశా వారం రోజులలో యింకొక 5, 10 మందికి చైర్మెన్‌లు రావచ్చును. ఎందు
కంటే భవనం ... బ్రహ్మగారి మంత్రివర్గం ఊడుతుందన్న భయం ఉంది ఏదో ఒక
చైర్మెన్ పదవి ఇస్తే ఉంటుందేమో భవిష్యత్తులో చూడాలి. కాని ఒక విషయం 11
చెబుతాను. ఇందులో కొన్ని ప్రధానమైనసూత్రాలు ఇమిడి వున్నాయి మొదటి సూత్రం
ఒకే వ్యక్తికి రెండు పదవులు కట్టబెట్టడం మంచిది కాదనేది, ఇంతకని రెండు పదవులు
కట్టబెడుతున్నారు? దేశంలో మనుషుల కొరత వుందా? ఇదివరకు జిల్లా పరిషత్తు
చైర్మన్లు సమితి అధ్యక్షుల గురించి చర్చకు వచ్చినప్పుడు యీ విషయం ప్రస్తావనకు

Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982 (passed)

వచ్చింది. గతంలో దీనికి సంబంధించి అనేక గుణపాఠాలు వున్నాయి. జిల్లాపరిషత్తు చైర్మన్ల విషయంలో చట్టానికి సవరణ చేసి, రెండు పదవులలో వుండటానికి వీలుగా ఎక్సెప్షన్ అనే పేరుతో చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ తెలిసి వుండి కూడా, ఒకే వ్యక్తికి రెండు పదవులు వుండ కూడదని తెలిసి వుండి కూడా, ఆ సూత్రాన్ని ఒప్పుకుని కూడా ఇప్పుడు యిట్లా చేస్తున్నారంటే దీనినేమనాలి? మీకు యీ విషయంలో నిజాయితీయే కాదు, నీతి కూడా లేదని మనవిజేస్తున్నాను. కేవలం అప్పటి అవసరం కొరకు కక్కుర్తితో పనికిమాలిన నీతిలేని, నీచమైన విధంగా చేస్తున్నారుతప్ప మరొకటి కాదని చెప్పకతప్పదు, అంతేకాదు. దీనిలో వున్న ఉద్దేశం ఏమిటి? ఈ రోజున మనమంతా బహుభార్యాత్వాన్ని, బహు భర్తృత్వాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నాం. అటువంటప్పుడు యీ బహు పదవుల ప్రదానమేమిటి? ఇవన్నీ నీతి మాలిన పనులు? ఈ పనులు చెయ్యటంలో మీకు కొన్ని ప్రత్యేకమైన ఉద్దేశాలున్నాయి. ఉదాహరణకు విజయవాడ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ విషయం తీసుకోండి. మీరు ఇప్పుడు తీసుకవచ్చింది-విజయవాడ మునిసిపల్ కార్పొరేషనుకు కౌన్సిలర్‌కు ఎన్నుకోబడిన సిటిస్ రాజుగారిని అమరావతి అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీకి అధ్యక్షుణ్ణి చేశారు. దీని అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీని మునిసిపల్ కార్పొరేషన్‌కు పోటీగా తీసుకువచ్చి, అన్నివిధాలా కార్పొరేషన్ పనిచెయ్యనివ్వకుండా వుండే విధంగా అటంకాలు కల్పిస్తున్నారు. ఒక విషయంలో కాదు, హౌస్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్‌కు మంజూరు చెయ్యడంలో ఇబ్బంది, ప్లాన్ లే ఔట్ మంజూరు చెయ్యడంలో ఇబ్బంది; ట్రాక్టర్సు కొనడానికి ఇబ్బంది, స్టాఫ్‌ను పెట్టుకోవడానికి ఇబ్బంది; చివరికి కమీషనర్‌ను అక్కడ నుండి మార్చింది అంటే కార్పొరేషన్ అత్యధిక మెజారిటీతో చేసిన తీర్మానాన్ని చివరకు సిగ్గుమాలిన విధంగా కాబినెట్‌లో పెట్టి దానిని నిరాకరిస్తున్నారు. ఇటువంటి నీతిమాలిన పని కాబినెట్ ఎందుకు చేయవలసి వచ్చింది? మీ గ్రూపు ప్రయోజనాలను, ముఠా ప్రయోజనాలను రక్షించుకునే దురుద్దేశంతో మీరు యీ విధమైన మార్పులు, చేర్పులు చేస్తున్నారు. ఈ విధమైన పదవులు సృష్టిస్తున్నారు, ఈ రోజున పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో వస్తున్న మార్పులు చూస్తున్నాం. జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్లు, ఎం.ఎల్.ఏస్. వారి మధ్యన, సమితి అధ్యక్షులు, ఎం.ఎల్.ఏస్ వారి మధ్యన నిత్యం ఘర్షణ. ఈ ధోరణి ఎందుకు అవలంబిస్తున్నారు? మీ మాట వినని వారికి ఎదురుగా మీ మాట వినే వారిని నిలబెట్టి వారిద్దరూ కొట్టుకునేట్లుగా చేస్తున్నారు, ఈ పద్ధతిలో పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థను. మునిసిపాలిటీ వ్యవస్థను నాశనం చేస్తున్నారు. శాసనసభకు కనీస మర్యాద కూడ లేకుండా కాలరాస్తున్నారు. రాజ్యాంగచట్టంలో అనుభవం వున్న, రాజ్యాంగ

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

ప్రజలు ఎన్నుకొన్న ఎన్నికైనవారిని కాలరాస్తున్నారు. ఒకరికి ఆ ప్రాంతీయ-అన్నది అప్రజాస్వామికమైన ఒకరం ప్రభుత్వం మొత్తం కూడా చేయమని చెప్తే చేసే వారు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగి ప్రవర్తిస్తారు. ఎటువంటి ఉద్యోగ-ప్రభుత్వ ఉద్యోగిగా ప్రజా-ప్రజా సంస్థలలో ప్రాతినిధ్యం వహించడం అనేది అప్రజాస్వామికమైన పద్ధతి. అటువంటి పద్ధతులను, నిరంకుశమైన పద్ధతులను ప్రభుత్వం మంచిదనిపించుకోదు; ప్రజాస్వామిక పద్ధతులకు ఇది విరుద్ధమని తెలియచేస్తున్నాను. అందువలన, యీ బిల్లును కూడా పూర్తిగా నిరాకరించమని నేను ఈ సభను కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, సెక్షన్ 4 (3) ఆఫ్ హైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ యాక్టును అమెండ్ చెయ్యడం పట్ల వ్యతిరేకతను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సభలో వారికి మెజారిటీ వున్నదని, చట్టానికి గౌరవం లేకుండా చేస్తున్నారు. ఈ మంత్రివర్గం ఒక రోజుకు అమ్ముడుపోయి యీ చట్టంలో మార్పు చేస్తున్నది. ఒక వ్యక్తి కొరకు చట్టాన్ని రూపొందించే మార్గం యీ ఇందిరా గాంధీ ప్రభుత్వానికి అలవాటైపోయింది. ఏ గ్రౌండ్ మీద ఉంచబడింది ఒక వ్యక్తి కొరకు ఒక చట్టాన్ని మార్చడమంటే — ఆయనకు ఎంత ప్రలోభం వుంటే మారుస్తారో మీరే ఆలోచించండి. ఇటువంటి మార్పులు, సరోజిని పుల్లారెడ్డిగారు మునిసిపల్ శాఖా మంత్రిగా వుంటూ చెయ్యడం ఆమె వుండగా జరగడం మంచిది కాదని నేను మనవి జేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో చాలా వదంతులు వున్నాయి— యీ రాజు గారికి అమ్ముడుపోవడం గురించి, ముఖ్యంగా యీ ఆర్గనైజేషన్ స్ట్రాటజీ ఏ విధంగా వుపయోగిస్తున్నారో గమనించండి. మునిసిపాలిటీస్ అధికారాలన్నీ కాలరాయడానికి యీ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీలను తయారుచేశారు. మున్సిపల్ కార్పోరేషన్‌కు చట్ట ప్రకారం వుండే బాధ్యతలను యీ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీస్ ద్వారా ప్రభుత్వం చలాయించుకోవడానికి, మునిసిపాలిటీలను కాలరాయడానికి వీటిని క్రియేట్ చెయ్యడం, వారికి అనుకూలంగా వున్న మనుషులను, డబ్బు సంపాదించిపెట్టే మనుషులను ఛైర్మన్లుగా చేసి, కోకొల్లలుగా, కోటానుకోట్లు సంపాదించుకోవడానికి యీ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీస్‌ను సృష్టించారు. ప్రజలచేత, చట్టరీత్యా ఎన్నుకోబడిన వారిని, వారి అధికారాలను కాలరాయడానికి, వారి దినచర్య కూడా నడవనివ్వకుండా చేయడానికి కాంగ్రెసుపార్టీ పన్నిన పన్నాగమే ఈ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీస్ సృష్టి అని నేను ఆరోపిస్తున్నాను. ఇది బ్లాక్ లా. డైరెక్ట్ ఎన్నికలలో పార్టిసిపేట్ చేసి, నెగ్గి వచ్చిన వారిని చట్ట ప్రకారం పనిచెయ్యనివ్వకుండా ఈ అథారిటీస్ సృష్టించి

ఉపయోగిస్తున్నారు. చుట్టుప్రక్కల వున్న గ్రామాలనెన్నింటినో కలుపుకుంటూ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అని ఖానూన్‌లు చేస్తున్నారు. అక్కడ వుండే సర్‌పంచుకుగాని, తహసిల్దారుకుగాని ఎవరికి తెలియకుండా, వారి ప్రమేయం లేకుండా— 40 గ్రామాలు 50 గ్రామాలు యీవిధంగా వారు పరగణాగా తీసుకున్నట్లు తమ అధికారాన్ని విస్తరించుకుంటున్నారు. ఈ విధమైన విచిత్రమైన ధోరణితో యీ ప్రభుత్వం ప్రవర్తిస్తున్నది. ఆ బాధ్యత మామైన, స్పీకర్‌గారిపైన కూడా పడుతున్నది ఇవి పాతవు చట్టాలు. సర్‌పంచ్‌కు కూడా తెలియకుండా అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ అని డిక్లేర్ చేస్తున్నారు. మా వద్ద హనుమకొండలో క్రియేట్ చేశారు. అక్కడ ఒక చైర్మనును పెట్టారు. నా ఊరికి 40 మైళ్ళదాకా అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ చేశారు. దీనివలన లాండ్ ధర విపరీతంగా పెరిగింది. అక్కడొక స్పెషల్ అఫీసర్ వస్తాడు. సర్‌పంచ్‌కు మటుకు అధికారం లేదు, ఇంటికి పర్మిషన్ ఇవ్వకూడదు, వారు అమ్ముకోకూడదు. యిటువంటివన్నీ పెడతారు; బీద ప్రజలకు యిదొక ఆటంబాంబుగా తయారైంది. యీ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ. ఇది మునిసిపాలిటీని నడవ నివ్వకుండా అక్కడ మునిసిపల్ చైర్మన్‌ను పనిచెయ్యనివ్వకుండా చేస్తున్నది. ఇటువంటివి జనుగుతున్నప్పుడు సరోజిని పుల్లారెడ్డిగారు మునిసిపల్ శాఖామంత్రిగా వుండడం శోచనీయం. మునిసిపల్ మంత్రిగారు మునిసిపల్ సభ్యులకు వ్యతిరేకంగా, చైర్మనుకు వ్యతిరేకంగా, యీ ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌కి వ్యతిరేకంగా చెయ్యడం పరిపాటి అయిపోయింది మొన్ననే మీరు చూశారు. పంచయితీరాజ్ మినిస్టరు పంచాయితీ రాజ్ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా యిక్కడ ఖానూన్‌ను చెయ్యడం, పదేపదే వారి గడువు పొడిగించడం, మూడు సంవత్సరాలని మొదట హౌస్‌లో చెప్పి, యీ హౌస్‌ను చిన్నబుచ్చడం యీ ప్రభుత్వ లక్షణంగా తయారైంది. బుద్ధపూర్ణిమ అన్నారు రు. 110 కోట్ల ఖర్చు దానివలన జరిగేదేమిటి. ఫైవ్ స్టార్ హోటల్సువంటివి రావడం తప్ప మరేమిటి? లక్షా పది వేలకు పైగా వున్న మునిసిపాలిటీలలో ప్రజలకు మాత్రం మరుగుదొడ్లు కూడా లేవు. నిజామాబాదు ఎంత పట్టణమో మీకు తెలుసు. అక్కడ మరుగుదొడ్లు లేవు. ఈ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీస్—ఆ చైర్మన్లు, జీపులలో తిరుగుతూ ప్రజా ధనాన్ని దుర్వినియోగం చెయ్యడం తప్ప మునిసిపాలిటీస్‌లో రోడు, మరుగదొడ్లు, మంచినీటి సరఫరా మొదలైన ప్రజా సౌకర్యాలగురించి ఆలోచనే లేదు. ఒంటేలుకు పోవలంటే స్థలం లేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులు వుండగా, యీ విధమైన చట్టాలు, సవరణలు తీసుకు రావడం సరియైన పద్ధతి కాదు. దీనిని వాపసు తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను.

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య :— అధ్యక్షా, ఇది చాలా సింపిల్ ఎమెండ్‌మెంటు. దీనిపై ప్రభుత్వం పైన ప్రభుత్వ పార్టీ పైన విచ్చలవిడిగా ఏవేవో చెబుతున్నారు, మాట్లాడుతున్నారు. అటువంటి అభిప్రాయాలకు తావు ఇచ్చే సవరణ ఇది కాదు. కాని ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ చట్టాలలో అవసరాన్ని బట్టి మార్పులు చేస్తూంటారు. మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథార్టీల వల్ల [illegible], ఒకదానిపై మరొకటి చూపించి తగాదాలు సృష్టిస్తున్నారు అనడం సమంజసమైనది కాదు. మునిసిపల్ కార్పొరేషనులో కౌన్సిలరుగా ఉండేవాడు అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథార్టీ చైర్మెన్ అయితే రెండింటి మధ్య సమన్వయం, కోఆర్డినేషను చేసుకునేందుకు అవకాశం ఉంటుందే తప్ప భిన్నంగా ప్రవర్తించే అవకాశం లేదు. అటువంటి అభిప్రాయాలు లేవదీయడం మంచిది కాదని చెబుతున్నాను. మనమే ఎన్నో సార్లు శాసన సభలో చెబుతూ వచ్చాం-[illegible] యుడిఏ కావాలి, గుంటూరుకు కావాలి అంటూ. ప్రతిచోట కార్పొరేషను కాని మునిసిపాలిటీ కాని ఉంటుంది. యుడిఏ కావాలని కోరి దానిని ఇచ్చిన తరువాత మునిసిపాలిటీతోనో కార్పొరేషనుతోనో పేచీ పెట్టడానికి యుడిఏ ఇచ్చారని ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడితే ఏమి లాభం? ప్రచారం కోసం చెప్పే మాటలు తప్ప మరొకటి కాదు. ఈ సవరణలో ఉన్నదేమిటి? ఆయనను కౌన్సిలరుగా ఎన్నుకొన్నప్పుడు ఎలాంటి అభ్యంతరం, డిస్‌క్వాలిఫికేషను లేదు, యుడిఏ చైర్మన్ అయినాడు కనుక అది ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ కనుక డిస్‌క్వాలిఫికేషన్ వస్తుంది, ఆ డిస్‌క్వాలిఫికేషను తొలగించే సవరణ ఇది. ఇటువంటి సవరణలు శాసన సభముందుకు ఎన్నో వచ్చాయి. అటువంటిదే ఇది కూడా. ఒకవిధమైన డిస్‌క్వాలిఫికేషను రిమూవల్ కోసం తెచ్చిన సవరణే కాని ఎవరో ఒక వ్యక్తి కోసం తెచ్చినది కాదు. ఆ డిస్‌క్వాలిఫికేషను మూలంగా రాజీనామా కౌన్సిలరు పదవికి చేయనక్కర లేకుండా తెచ్చిన సవరణ ఇది. సదుద్దేశంతో తెచ్చినదే కాని దురుద్దేశం లేదు. ఏ ఒక్కరి కోసం తెచ్చినది కాదు. నేను మునిసిపల్ శాఖా మంత్రిగారికి ఒక విషయం చెప్పదలచుకున్నాను. ఇప్పుడు మనకు హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషను చట్టం, విజయవాడ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ చట్టం, విశాఖపట్టణం మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ చట్టం మూడు చట్టాలు మనకు ఉన్నాయి. వీటన్నింటిని కలిపి ఒకే చట్టంగా చేస్తే బాగా ఉంటుంది. పేరెంట్ యాక్ట్ అయిన హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషను చట్టంనుంచి మిగతావి ఎప్పటికప్పుడు చూసుకోడం కాకుండా ఒకే చట్టంగా చేస్తే సౌలభ్యంగా ఉంటుంది. అటువంటి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ సవరణను బలపరుస్తూ స్టాట్యుటరీ తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982 (passed)

శ్రీ పి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషను చట్టం, 1955 లో సెక్షను 22 (1) (సి) లో ఈ విధమైన మార్పును ప్రతిపాదించడం చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. వాస్తవంగా విజయవాడ మునిసిపాలిటీ కార్పొరేషను శ్రేయస్సును ప్రభుత్వం చూడవలసి ఉంది. ప్రభుత్వ ఇమేజ్ని పెంచడానికి ఈ చర్య ఏ విధంగాను ఉపయోగపడదని నేను అనుకుంటున్నాను. అక్కడ ఉండే సిరిన్ రాజుగారి మీద మాకు వ్యక్తిగతమైన ద్వేషం ఏమీలేదు. వారితో మాకు ఏమీ తగాదాలు లేవు. విజయవాడ మునిసిపల్ కార్పొరేషనులో నాకు తెలిసినంతవరకు పది మంది లోపు కౌన్సిలర్లు ఉన్నారు. సిపిఎం, సిపిఐ, జనతా, బిజెపి, లోక్‌దళ్ సభ్యులు మిగతా వారందరు. వారు 32 మంది పైగా ఉన్నారు. ఇప్పటికే అక్కడ దైనందిన వ్యవహారాల్లో కౌన్సిలు తీర్మానాలు చేసినప్పటికి, అన్నీ అమర్చిన తరువాత అత్తగారు వేలు పెట్టినట్లు, ప్రభుత్వానికి కొన్ని అధికారాలున్నాయి కనుక ఆ తీర్మానాలు అక్కడి పౌరుల క్షేమం నిమిత్తం తొందరగా అమలు కావడానికి దోహదం చేసే తగు అవకాశాలు కల్పించడం ద్వారా, అక్కడ ఎన్నుకోబడిన పాలకవర్గం ప్రజలకు సేవ చేసేటట్లు చేయడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైనదని చెప్పవలసి ఉంది. ప్రతిపక్షంలోని పార్టీలు విజయవాడలో అధికారంలోనికి వచ్చాయనే రాజకీయ దృక్పథంతో, ప్రతిపక్షాలను మీరు ఎన్నుకున్నారు కనుక మీకు ఏమీ పనులు కావు అని ఇదివరలో మంత్రులు కొందరు బాధ్యతా రహితంగా చేసిన ప్రకటనలు, అధిక ప్రసంగాలు నిజమే అని ఋజువు చేయడానికా అన్నట్లు ఈ ఆర్డినెన్సును తీసుకురావడం చాలా విచారంగా ఉంది. కేంద్రంలోను రాష్ట్రాలలోను ఫెడరల్ సెటప్ ఉన్నట్లు రాష్ట్రంలో కార్పొరేషన్లు మునిసిపాలిటీలు, పంచాయతీరాజ్ సంస్థలు ఎన్నుకోబడినవి ఉన్నాయి. వాటిని సక్రమంగా పని చేయించి ప్రజలకు సేవలు జరిగేటట్లు చూడవలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై ఉంది. కార్పొరేటరుగా ఉండే ఒక వ్యక్తికి వచ్చే డిస్‌క్వాలిఫికేషను తొలగించడం వల్ల అక్కడ జరిగేది ఏమిటి? నిజానికి రాజుగారే స్వచ్ఛందంగా తప్పుకోవలసిన విషయం. విత్ డ్యూ రెస్పెక్ట్ టు రాజుగారు నేను చెబుతున్న మాట ఇది. ఇక్కడ మైనార్టీలో మేము, మెజార్టీలో వారున్నారు. మైనార్టీవారు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు మెజార్టీవారు అంగీకరించ లేదనే కోపంలో అనేక తీవ్రమైన వాదోపవాదాలు వస్తూంటాయి. అమరావతి అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథార్టీ అనేది విజయవాడ-గుంటూరు-తెనాలి అనే మూడు పట్టణాలకు వాటి అభివృద్ధిని గురించి చూసే ఉన్నతమైన సంస్థ. ఆ సంస్థ చైర్మన్‌గా ఉండే ఉన్నతమైన వ్యక్తి విజయవాడ మునిసిపల్ కౌన్సిలరు పదవికి తాపత్రయ పడడం

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

మరదృష్టం [illegible] ఏదైనా [illegible] అధికారం చేతిలో ఉంది కదా అని ఈ రకమైన [illegible] చేతులు ఎత్తాలంటే రెండు చేతులు ఎత్తడానికి తయారయి ఉన్నారని చెప్పే దృష్టాంతం మరొకటి కాదు.

శ్రీ పోతిన చిన్న (విజయవాడ) (పశ్చిమ):— [illegible] కాంగ్రెస్ పార్టీకి, సభలో మెజారిటీ వుంది కదా అని మెజారిటీలో ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయడం మంచిది కాదంటున్నారు. వారు విజయవాడ మునిసిపాలిటీలో [illegible] వేయించుకోవడానికి రు. 250/లు డిపాజిట్ [illegible] వుంటే [illegible] పార్టీవారు దానిని రు. 500/లకు పెంచారు. [illegible] పద్ధతిలో ప్రజాహిత కార్యక్రమాలను చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. వారు [illegible] రెండు చేతులు ఎత్తే అనామకులు ఎక్కడ లేరు. ప్రతిపక్షం [illegible] విజయవాడ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ అధికారంలో వున్నారు. ఎంత మంచి చేశాము అని [illegible] మాట్లాడటము మంచిది. నేను 1957 నుండి మునిసిపాలిటీలో [illegible]. అధికార పార్టీ ఒక ఆఫీసరు మీద అవిశ్వాస తీర్మానము [illegible] న్యాయము?

శ్రీ పి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:— ఈ [illegible] అభిప్రాయాలను చెప్పుకొనే పూర్తి [illegible] వారికి [illegible] చెప్పవచ్చు. [illegible] చేశారు. [illegible] ఇస్తున్నారు. [illegible] ఇవ్వడానికి రు 250/లు డిపాజిట్ [illegible] 500/లు చేశారంటున్నారు. దానికి దీనికి సంబంధము ఏమిటి? [illegible] అంతవరకూ విజయవాడ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వ్యవహారాలలో ఆటంకాలు కలుగచేస్తున్నారనేది వాస్తవము. కేంద్ర స్థాయిలో గాని, రాష్ట్ర స్థాయిలో గాని మనము [illegible] ప్రజలకు మేలు చేయగలుగుతామనే ఆలోచించాలి. కాని అది [illegible] వస్తున్నాము. ముఖ్యమంత్రి తన అధికారాన్ని సుస్థిరము చేసుకోవడానికి [illegible] లెజిస్లేటర్లను [illegible] చేసి తనకు పెర్సనల్‌గా లాయల్‌గా [illegible] తన అధికృతను ఎక్కువ చేసుకోవడానికి ప్రయత్నము చేస్తూ అనేక కార్పొరేషన్లకు అధ్యక్షులుగా వేస్తున్న విషయాన్ని చూస్తున్నాము. ప్రజల ద్వారా ఏర్పడిన కార్పొరేషన్లలో ఫుల్ టైము డివోట్ చేయగలిగినవారిని వేసి ప్రజలకు ఉపయోగపడేలా చేయవచ్చు. కాని లెజిస్లేటర్స్‌ని వీటికి ఛైర్మనులుగా వేయుటవల్ల ఎంతవరకు

Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982 (passed)

ఉపయోగము వుంటుందనేది ఆలోచించాలి. జిల్లా పరిషత్తు చైర్మనులుగా వున్న శాసన సభ్యుల పదవీ కాలాన్ని పొడిగించము అని స్పష్టంగా యిక్కడ ఒప్పిన యీ ప్రభుత్వం రాష్ట్రపతి ఎన్నికలలో ఓటుకోసము. కౌన్సిల్ ఎన్నికలో ఓటుకోసము నెలరోజులు గడువు పొడిగిస్తూ సవరణ తీసుకువస్తూన్నారు. వారి తాబేదారుల ప్రయోజనాన్ని కాపాడేదానికి చేసినంత తేలికగా ఎన్నో యితర విషయాలలో కూడ చేస్తే రాష్ట్రానికి ఉపయోగపడుతుంది. పంచాయతీలలో పనిచేసే వారి సర్వీసెస్ ప్రొవిన్షియలైజ్ చేసిన తరువాత అక్కడి సర్పంచ్ వారి సి.యల్ కూడా శాంక్షన్ చేసే అవకాశము లేదు. దానికి సంబంధించిన రూల్స్‌లో కావలసిన మార్పు తీసుకురారు. ప్రజలకు ఉపయోగపడే మార్పులు తీసుకొని రావడానికి ప్రయత్నము చేయరు. ఏమైనాకాని ఈ సవరణను ఉపసంహరించుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వడ్డె రంగారావు :— అధ్యక్షా, ఈ సవరణ బిల్లుపైన అనేకరకాలైన విమర్శలు వచ్చాయి. దీనిని మంత్రిగారు సమర్థించినా, వెంకట్రామయ్యగారు సమర్థించినా విజయవాడ కార్పొరేషనుతో తగాదాలో పడ్డారనేది బహిరంగ రహస్యము. అక్కడ వేరే పార్టీ అధికారములో వుంది. విజయవాడకు డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ కావాలని అనుకొన్నాము. కాని అనుభవములో చూస్తే కార్పొరేషనులో అధికారములో వున్న వారికి ప్రభుత్వమును యిక్కడ నడుపుతున్నవారికి తగాదా వుండుటవల్ల మధ్యలో ప్రజలు యిబ్బంది పడుతున్నారు. ఏదైనా ఒక యిల్లు కట్టుకోవాలంటే సాధ్యము కావడములేదు. ఎవరి దరఖాస్తు పెట్టకోవాలి? ఎవరి పర్మిషన్ తీసుకోవాలి? అనే సందిగ్ధావస్తలో ఏర్పాటుచేశారు. ఇటువంటి మహనీయులకు ఇంకా ఎక్కువ అధికారాలను యివ్వడం ఎంతవరకు సమంజసము అనేది పరిపాలనలో వున్నవారు నిర్ణయించాలి. రాజుగారు కావచ్చు. వెంకయ్య, పుల్లయ్య కావచ్చు. మంచి పవర్‌ఫుల్ పదవి తీసుకొంటూ మరల కార్పొరేషనులో మెంబరుగా కొనసాగడము ఎంత చిన్న విషయం. 3,4 పట్టణాలకు సంబంధించిన కార్పొరేషన్ చైర్మెన్‌గా పెత్తనము చేస్తున్నపుడు ఇక్కడ మెంబరుగా వుండి చేసేది ఏమీ లేదు. మంత్రి సరోజనీపుల్లారెడ్డిగారు అందరికన్న సీనియర్ మంత్రి. పరిపాలనా దక్షతగల మంత్రి. ఏమీ సందేహము లేదు. కార్పొరేషన్ మేయరుగా చేశారు. పార్టీలో వుండే వత్తిడికి లొంగిపోతున్నారు. కంచె చేను మేస్తే దేశాన్ని రక్షించేది ఎవ్వరు అని అడుగుతున్నాను. అందువల్ల నేను ముఖ్యంగా ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేది ఈ విధానమూ, ఈ పద్ధతీ మంచిది కాదని, రాజుగారు ఏదో ఒరగపెడతారనీ, పొడిచేస్తారనీ కాదు. రాజుగారూ పొడవలేరు. కాంగ్రెస్ వారు పొడవలేరు. ప్రభుత్వము

Hyderabad Municipal Corporation
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

[illegible] ప్రజలకు ఉపయోగ [illegible], [illegible] ఉన్నాయా లేదా [illegible].

(ఇంటరప్షన్)

పౌరసంబంధ అనే పదం [illegible] నా భావం. ఒకవేళ అది తప్పు మాట అయితే ఉపసంహరించుకోవడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. మనం చేసే పరిపాలన ప్రజానీకానికి కాని, [illegible] ఉపయోగకరంగా ఉండాలని నేను కోరుతున్నాను. కాని [illegible] గౌరవానికి భంగకరంగా ఉంటుంది [illegible] ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సత్యనారాయణ :— అధ్యక్షా, 1955 వ సంవత్సరపు హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ చట్టాన్ని సవరిస్తూ పెట్టిన బిల్లు మీద చాలామంది ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడారు. వారి ఉపన్యాసాల వల్ల నాకు అర్థమయింది. ఈ ఆర్డినెన్స్‌లోని క్లాజు గురించి [illegible] అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ కార్పొరేషన్‌కు పోటీ సంస్థ, దానివల్ల కార్పొరేషన్ విధి నిర్వహణలో ఆటంకం కలుగుతుందనే భావం కలుగచేసేట్లుగా మాట్లాడారు. అర్బన్ అథారిటీ వేరు, కార్పొరేషన్ వేరు, దాని కార్య నిర్వహణ వేరు. దీని కార్యనిర్వహణ వేరు. విజయవాడ, విశాఖపట్టణం, తిరుపతి, హైదరాబాదు నగరాలకు అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ పెట్టవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చిందంటే ఆ పట్టణాలను క్రమ పద్ధతిలో అభివృద్ధి చేయాలని, మాస్టర్ ప్లాన్ ను అమలు చేసేటప్పుడు కేవలం కార్పొరేషన్ మాత్రమే కాకుండా ఇతర డిపార్టుమెంటులను కూడా ఇన్‌వాల్వ్ చేయవలసివుంది. కనుక, ఎక్కడ పడితే అక్కడ ఇండ్లు కట్టకుండా చూడడానికి, భూముల వినియోగాన్ని క్రమ బద్ధం చేయటానికి ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ ప్రకారం క్రమబద్ధం చేసే సంస్థ పట్టణాభివృద్ధి సంస్థ. కనుక కార్పొరేషన్ దీనికి అవకాశం కల్గించే అవకాశం లేదు. హైదరాబాదు అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీలో సభ్యునకు ఉన్న అనర్హతను తొలగించటానికి పెట్టిన దానినే విశాఖపట్టణానికి కూడా పెట్టారు, విజయవాడ కార్పొరేషన్ సభ్యుడు అర్బన్ అథారిటీ మెంబర్స్ అయ్యారు కనుక ఆఫీస్ ఆఫ్ ది ప్రాఫిట్ క్రిందకు రాదని క్లాజు తొలగించడానికి పెట్టింది. దీనిని ఆమోదించడంలో ఎవరికి ఏవిధమైన అభ్యంతరం వుండకూడదని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. పైగా కార్పోరేషన్ సభ్యుని అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీకి అధ్యక్షునిగా

చేసినందువల్ల ఎక్కువ ప్రయోజనం వుంది. అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ లాగానే మాస్టర్ ప్లానును అమలు చేసే విషయంలో ముప్పాతిక వంతులు పురపాలక సంఘం బాధ్యత వహించవలసివుంటుంది. 83 సంస్థలకు డిస్‌క్వాలిఫికేషన్ యాక్సెప్ట్ చేశారు. చాలామంది శాసనసభ్యులు ఇతర సంస్థలకు అధ్యక్ష పదవులలో వుండటం వల్ల. పార్లమెంటులో కూడా ఇదే సాంప్రదాయం వుంది. కనుక దీనిపై అధికంగా ప్రసంగించవలసిన అవసరం లేదని భావిస్తూ కేవలం అర్హతను తొలగించే బిల్లు కనుక దీనిని ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వర రావు :— అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం మా వైపు నుండి ఎంతమంది మాట్లాడినా ప్రయోజనం కనిపించని పరిస్థితిలో వున్నాము. రాజ్యాంగం ఆర్టికిల్ 192, 193 లలో ఫండమెంటల్‌గా కొన్ని నిబంధనలు, సూత్రాలు పొందుపర్చడం జరిగింది. డిస్‌క్వాలిఫికేషన్ ఎవరెవరికి ఎక్కడెక్కడ వుండాలనేది చెప్పారు. శాసనసభ్యులకు మినహాయింపు ఇస్తే తప్ప అటువంటి వారికి ఆఫీస్ ఆఫ్ ది ప్రాఫిట్ వర్తిస్తుందని రాజ్యాంగంలో చెప్పారు. రిప్రజెంటేషన్ ఆఫ్ పీపుల్స్ యాక్టులో చెప్పారు. ఆ భాగాలనే స్థానిక సంస్థలకు, మిగిలిన కార్పొరేషన్స్‌కు వర్తింపచేస్తే న్యాయం జరుగుతుంది. సాంఘిక న్యాయం జరుగుతుంది. ఆయా సంస్థలకు న్యాయం జరుగుతుంది అనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ ప్రిన్స్‌పుల్‌ను మనం ఉపయోగిస్తున్నాము. సత్యనారాయణ గారు మాట్లాడుతూ ఇది పార్లమెంటులో జరిగింది. ఎసంబ్లీలో జరిగింది, ఇది కొత్త కాదు అని చెప్పారు. ఇది కొత్తది అని నేను చెప్పడం లేదు. చట్టాలు తయారుచేసేటప్పుడు, నిబంధనలు తయారుచేసేటప్పుడు, వ్యక్తులను ఎన్నుకొనేటప్పుడు, పరిపాలన నిర్వహించటానికి ఏ మూల సిద్ధాంతాలను, ఏ మూల సూత్రాలను బట్టి ఎన్నుకొన్నామో వాటిని ధిక్కరించడం కొత్తది కాదని అంటున్నారు. పార్లమెంటులో ధిక్కరించారు, ఇక్కడ అనేక సందర్భాల్లో ధిక్కరించాము. ఇప్పుడు చేస్తున్నామంటున్నారు. ధిక్కరించామనో, అనుసరించామనో, వర్తింపచేశామనో ఏదో ఒకటి చెప్పవచ్చు, కాని మౌలికమైన సిద్ధాంతాన్ని ధిక్కరించడం, త్రోసి రాజనడం మంచిది కాదు. ఏ వ్యక్తికి ఎప్పుడు ఏ అధికారం ఇవ్వాలి, ఏ వ్యక్తిని ఎక్కడ నిలబెట్టాలి, ఏవిధంగా ఎక్కడ సవరించాలి అనే ధోరణిలో రాష్ట్రం ఉరుగుపరుగులతో నడుస్తుంటే అది ప్రజాస్వామ్యానికి తీరని ప్రమాదమని, ప్రజాస్వామ్య మనుగడకే తీరని హాని అని హెచ్చరిక చేయక తప్పదు. కొన్ని లక్షలమంది ప్రజల ప్రయోజనాలను కాపాడటానికి చట్టాలు తయారుచేయాలని రాజ్యాంగం చెప్పింది. కాని ఒక వ్యక్తి రక్షణ కోసం శాసనసభ పవిత్రతనాన్ని,

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed

ఈ సంస్థా సమయాన్ని వెచ్చించి ఒక వ్యక్తి స్వంత ప్రయోజనాలు సాధించడానికి, అతనికి అధికారం కట్టబెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తూ నగరపాలక సంస్థ అధోగతికి దిగజారుస్తున్నారనే అపఖ్యాతి మనకు వస్తుంది కూడా హెచ్చరిస్తున్నాను. దానికి గర్విస్తారో, ఆనందిస్తారో మీరే నిర్ణయించుకోండి కాని మేము దీనికి అనుమతి ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా లేము. శాసనసభ గౌరవాన్ని, ప్రతిష్ఠను, సాంప్రదాయాలను కాపాడటానికి మేము పూనుకోటానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని హెచ్చరిస్తున్నాను. మా హెచ్చరిక చెవిటి వాని ముందు శంఖం ఊదినట్లే అవుతుందని మాకు తెలుసు. సరోజిని పుల్లారెడ్డిగారికి ధైర్యం వుంటే మరొకటి కూడా చేయవచ్చు. పిచ్చివాడు కాకూడదని రాజ్యాంగంలో వుంది. పిచ్చివాడు అయితే ఏమి, మాకు అవసరం లేదని, కనుక పిచ్చివాడు కూడా వుండవచ్చు అని ఒక సవరణ తీసుకురండి. ఇండియన్ సిటిజన్ కాకపోయినా మేము అభ్యర్థిని చేస్తాము. పిచ్చివాడు అయినా అభ్యర్థిని చేస్తాము అని సవరణ తీసుకురండి. రాజ్యాంగం ధిక్కరించిన వారిని కాంగ్రెసు మెజారిటి వుంది కాబట్టి పాస్ చేసుకోవచ్చు, కాని దేశ ప్రజల ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా పార్టీ ప్రయోజనాల కోసం, స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం, సంకుచిత తత్వంలో ఇది చేయడం సరికాదు. అందులోను ఒక స్త్రీగా మీరు యీ పని చేయకూడదు. స్త్రీలు మంచి పనులు చేస్తారని పుణ్యాత్ములు పవిత్రమైన తల్లులని అంటారు. ఆ విధంగా బాధ్యత కలిగినవారు అనుకున్న మీరు కూడా యీ వంత పాటలో చేరడం అన్యాయం.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :— స్త్రీలు పవిత్రమైనటువంటి వారు మంచి పని చేస్తారు పురుషులు చేయరనడం చాలా అన్యాయం.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— పురుషులపట్ల అగౌరవం అని కాదు, స్త్రీలపట్ల ప్రత్యేక గౌరవముతో మాట్లాడుతున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. శ్యామలరావు (గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి) :— దానిని బట్టి పుల్లారెడ్డి గారినుండి ఇందిరా గాంధీవరకు అన్ని మంచి పనులు జరుగుతున్నాయన్న మాట.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— శ్యామలరావు గారు మంత్రి అయిన తరువాత యిక్కడ చాలా ప్రశాంత వాతావరణంలో పని జరుగుతున్నది. ఇబ్బంది లేకుండా పోయింది.

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :— ఇప్పుడు ఆ యిబ్బంది వెంకట్రామారెడ్డి గార్కి మాకు లేదు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వర రావు :— విజయవాడలో అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీకి అధ్యక్షుడిని చేయడానికి కార్పోరేటర్‌కు ప్రత్యేక మినహాయింపు యిస్తున్నారు. వాస్తవం చూడండి. వ్యక్తి ఎవరైనా కావచ్చు. ఆ వ్యక్తి మీ దృష్టిలో చాలా ముఖ్యం కావచ్చు. విజయవాడ మునిసిపల్ కార్పోరేషను మెంబరుగా వుండి నిత్యం సతమవుతూ అక్కడ మంచి చెడ్డలను చూస్తూ ఆ ప్రాంత అభివృద్ధి సమస్యను చూచి ఆ బాధ్యతను నిర్వహించడానికి ఎన్నుకోబడినారు. ఆయనకు అంతకంటే మించిన బాధ్యత అమరావతి సంస్థ. విజయవాడ గుంటూరు ప్రాంతాలకు కలిపి ఏర్పాటు చేసిన సంస్థ ఆ సంస్థకు సంబంధించిన వ్యక్తి మొత్తం పరిపాలన చేయవలసిన వ్యక్తి, అందులో యిష్టాఇష్టాలు ఉచితవుచిత్యాలు మంచి చెడ్డలు తెలిసిన వ్యక్తి ఆయన యిందులోకి వచ్చేసరికి ఇక్కడ అక్కడ వైరుధ్యానికే వుపకరిస్తుంది తప్ప సామరస్యమైనటువంటి పరిష్కారం కాదు. ఈ సంస్థ ఏర్పాటుకు వ్యతిరేకించను అవసరమే. రెండు పరస్పరంగా వుండి, మునిసిపల్ కార్పోరేషను, విజయవాడ, అమరావతి సంస్థ రెండి కార్యనిర్వాహణ పరిధిలో అది పని చేస్తే పరస్పరంగా చేదోడువాదోడుగా అభివృద్ధికి తోడ్పడుతుందని సంతోషించేవారిలో నేను మొదటివాడిని. కాని జరుగుతున్నది ఏమిటి? అక్కడి నుండి యిక్కడ పుల్లలు పెడతారు. వీరు దానిని వ్యతిరేకిస్తారు. యీ పద్ధతిన ఒక రాజకీయ మురికి కూటంలోకి లాక్కుపోయి విజయవాడ మునిసిపల్ కార్పోరేషనులోకి ప్రతిపక్ష పార్టీలు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ చూపించి దానిని చర్చనీయాంశం చేయడం జరుగుతోంది. ఆటంకాలు కల్పించే వుద్దేశ్యంతో జరుగుతుంది. అందులో ఒక ప్రక్రియగా, ఒక ప్రత్యేక పద్ధతిలో యీనాడు కార్పోరేటరుగా వున్న వ్యక్తిని ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా వున్న వారిని తీసుకువచ్చి యీ అధారిటీతో పెట్టి యిదిగో విజయవాడ మునిసిపాలిటీలో పైచేయి మాదే. సర్వాధికారము గలవాడిని పెట్టామనే పద్ధతిలో, విజయవాడ మునిసిపాలిటీ బాధ్యతను, దాని కార్యక్రమాలను, సభ్యుల పాత్రను కించపరచడానికి — ప్రజల దృష్టిలో, దేశము దృష్టిలో — పై మనిషిని పెట్టి పరిపాలన చేస్తామనే పద్ధతిలో పోతున్నారు. ఇది నిజంగా అన్‌డెమొక్రటిక్ యింప్రాపర్. ఇలాంటివి యింకా ఎన్ని చేస్తారు? మీకు ఇంతబలం వుంది. మంచివారు లేరా? మీ పార్టీలో లేరా? విజయవాడలో లేరా? ఇంకొకరిని పెట్టండి అమరావతి అధారిటీ అధ్యక్షుడిగా, అతను కూడ మీ పార్టీకి సహాయం చేస్తాడు, మీకు విశ్వాసంగా

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

వుంటాడు ఎందుకంటే కొన్ని మాటలు చేస్తున్నారు. ఒక కార్పొరేషనులో మెంబరుగా వుండగా ఆయననే పెట్టుకుంటే ఆయనను రాజీనామా చేయమనండి రాజీనామా పెట్టవచ్చుకదా. అట్లాగాకుండా, అధికారం వుందని, మెజారిటీ వుందని, ఏదైనా చట్టం చేసి, ఏదైనా చేయవచ్చుననే పద్ధతిలో పోతే పిచ్చివాడికి ఇవ్వండి. నాన్–సిటిజెన్ పెట్టండి. ఎవరినైనా పెట్టండి. మెజారిటీ వుంది గాబట్టి రాజ్యం చేయండి. కాని ప్రజల దృష్టిలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని మంటపరుస్తున్నారు. చట్టాలు వ్యక్తి కొరకా? సంఘం కొరకు చట్టాలు, వ్యక్తి కొరకు కాదు. వివిధ సంఘాలకు లక్షలాది మంది కొరకు చేయవలసిన చట్టాలను ఒక వ్యక్తి కొరకు అని దిగజార్చే పద్ధతి ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక పద్ధతి అని నిరసిస్తూ, ఖండిస్తూ దానిని ఉపసంహరించుకొని మంచి సాంప్రదాయం నెలకొల్పండి అని మనవి చేస్తున్నాను. ఆయన మీకు ముఖ్యమైన వ్యక్తుడు అయితే ఆయనచేత ముందుగా కార్పొరేషనుకు రాజీనామా పెట్టించండి. ఇంకా పైకి తీసుకురండి. ఆంధ్రప్రదేశ్ అభివృద్ధి సంస్థకు అధ్యక్షుడిగా పెట్టండి. నాకు అభ్యంతరం లేదు, కాని చట్టవిరుద్ధమైన అపకీర్తిని తీసుకురాకండి అని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఈరోజు చట్టాల సవరి చేస్తూ ద్రోణంరాజు సత్యనారాయణగారు మాట్లాడారు. బహుశ . అతని ఉపన్యాసం, అట్టే కాలం వారికి లేదు ఈరోజు గుణగాల న్యాయ సూత్రప్రాయంగా, సిద్ధాంతపరంగా హానికరం అనే మాట యీ ప్రభుత్వానికే తొలుత కొత్త పంచాయతీ సమితి చట్టాల సందర్భములో అంగీకరించింది. అదే సిద్ధాంతాన్ని యీ సవరణలో ఉల్లంఘిస్తున్నది. దానికి కారణం ఏమిటి? ఈ అమరావతి సీమ అర్బన్ డెవలప్మెంటు అథారిటీకి ఎవరిని అధ్యక్షుడిగా నియామకం చేశారు? జి. ఎస్. రాజుగారిని. విజయవాడ మునిసిపల్ ఎన్నికల ప్రచార సందర్భములో నేను అక్కడ వున్నాను. ఆ ఎన్నికలలో తిరిగాను. జి. ఎస్. రాజు గారు పత్రికాముఖంగా ఒక ప్రకటన చేశారు. నేను ఒక్కడినే అయినా కాంగ్రెసు (ఐ) తరపున మునిసిపల్ ఎన్నికల్లో గెలిచి నేను మేయరును అవుతానని చెప్పారు. ఏ సిద్ధాంత ఆధారంగా ఏ ధైర్యముతో యీ మాట చెప్పగలిగాడో అప్పుడు అర్థం కాలేదు.

శ్రీ. కె. బాపిరాజు :— ఆయన చెప్పాడా, పేపర్లో వచ్చిందా?

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి :— ఆ పత్రికా ప్రకటనను రాజుగారు ఖండించలేదు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— వారు చదవకపోవచ్చు.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :— ఆ రోజు ఎందుకు ప్రకటన చేశారో దీనివల్ల అర్థం అయింది. జి.ఎస్. రాజుగారికి బాపిరాజుగారు అల్లుడు, నేను మిత్రుడిని. వ్యక్తిగత వైరం లేదు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— నేను మేనల్లుడిని.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :— నేను మిక్కిలి మిత్రుడను. అట్లా వారి పార్టీ విజయవాడ పురపాలక సంఘ ఎన్నికలలో ఏంత ఘోర ఓటమి చెందిందో చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అలా పరాజయం, పరాభవం పొందిన జి. ఎస్. రాజుగారికి ఎంత ధైర్యం అంటే మేయరు ఎన్నికకు నామినేషను వేశారు. ఏ ఆధారంగా వేశారో తెలియదు. నామినేషను వేసేంతవరకు ధైర్యం చేశారు. కాని పోటీ చేయలేదు. చూశాడు, ఎవరైనా పార్టీలు ఓటు చేస్తారేమో అని. ఎవరూ మార్చడానికి సిద్ధముగా లేకుంటే ఉపసంహరించుకున్నారు. ఆ తరువాత ఆయన కాంగ్రెస్ (ఐ) మున్సిపల్ పార్టీకి నాయకుడుగా లాంఛనంగా ఎన్నుకోబడి కార్పొరేషనులో ప్రతిపక్ష నాయకుని పాత్ర లాంఛన. ఆయన వహిస్తున్నాడు. ఆయన అక్కడ ఉంటే మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ పైన ఎన్నోరకాల విమర్శలు చేశాడు. అలాంటి వ్యక్తి ఇప్పుడు అమరావతీసీమ అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీ చైర్మన్. ప్రధానంగా ఏమిటి? ఎవరైతే మేయరు కావాలి అని నామినేషన్ వేసి పోటీ చేసే ధైర్యం లేకుండా పోయిందో వారినే ఆ కార్పొరేషన్ పైన సూపర్ చైర్మన్‌గా నేయడం జరిగింది పరోక్షంగా. ఈ నియామకం వెనుక ఒక బ్రహ్మాండమైన రాజకీయ కుట్ర, పన్నాగం ఉంది. అది ఏమిటంటే ప్రజలు నిర్ద్వంద్వంగా ఇచ్చినటువంటి రాజకీయ తీర్పును పరోక్షంగా వమ్ము చేసినటువంటి కుట్ర దీని వెనుక ఉంది. అని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిలో ఆబ్జెక్ట్సు అండ్ రీజన్సులో చెప్పారు. జి. ఎస్. రాజుగారు రెమ్యునరేషన్ పొందు తున్నారట. అందుచేత ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అయిందట వారు కుబేరులు; కోటీశ్వరులు. ఈ రిమ్యునరేషన్ పొందవలసిన పని లేదు. నాకు ఉన్న అనుమానం ఏమిటంటే నేను ఈ సభా వేదికనుంచి చాల ధైర్యముగా చెబుతున్నాను. వారు ఎంత రిమ్యునరేషన్ ఇచ్చినారో ఈ చైర్మన్ కావడానికి నాకు అర్థం కావడంలేదు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— అధ్యక్షా, జైపాలరెడ్డిగారు రాను రాను దిగజారి పోతున్నారు. ఆయన గురించి నేను బాధ పడుతున్నాను. జి. ఎస్. రాజుగారిని గురించి నాకు చెప్పటు లేదు గాని ఆయనను ఆ రకంగా కించ పరచడంవల్ల ఈయన ఏమైనా దెబ్బ తింటాడేమోనని నేను బాధ పడుతున్నాను.

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

శ్రీ ఎస్. జైపాల్‌రెడ్డి :— జి. ఎస్. రాజుగారిని కించ పరుచుట కాదు. ఈ ప్రభుత్వం ఎంత దిగజారిపోతున్నదో చెబుతున్నాను. ఏ కార్పొరేషన్ల, [illegible] కార్పొరేషన్ వల్ల ఇప్పటివరకు ఇలాంటి పదవులను అంటిపెట్టుకున్నటువంటి మనుష్యులను అని అంటున్నాను.

శ్రీ బి. రామారావు :— సభలో లేనటువంటి వ్యక్తి గురించి ఏ వ్యక్తిపైన ఆరోపణలు చేయకూడదు అని రూల్సులో ఉంది. ఒక సభ్యునిపై వ్యక్తిగతంగా ఆరోపణలు చేయకూడదు. ఆధారము లేనిదే ఇష్టము వచ్చినట్లు మాట్లాడకూడదు. రాజుగారు ఎంత రిమ్యునరేషన్ ఇచ్చినారో అన్న పదాన్ని జైపాల్‌రెడ్డిగారు ఉపయోగించారు. అది మాత్రంగా వారికి తెలిసింది కాదు. వారి అభిప్రాయం వ్యక్తపరిచేమో కావచ్చు ఆ ఆరోపణ విత్‌డ్రా చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రొసీడింగ్సునుండి తీసివేయాలి.

మిష్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— అది నేను పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్‌రెడ్డి :— పరిశీలించడానికి ఏమి లేదు. నేను నా అనుమానాన్ని వ్యక్తపరిచాను. వారు సవాలు చేసినట్లయితే తీవ్రమైన ఆరోపణ చేయడానికి నేను సిద్ధముగా ఉన్నాను. మీరు దర్యాప్తు వేస్తే నిరూపించడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. తరువాత వీరే కాదు. ఇంతకుముందు అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీ ఛైర్మన్‌గా ఉండేవారు చిన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఆయన ఎలా [illegible] ఎలా అయ్యారో చెప్పమంటే చెబుతాను. [illegible] తెస్తున్నారు. ఈ సవరణ వెనుక ఉన్నటువంటి [illegible] ఏమిటి ? చెప్పవలసినటువంటి విద్యుక్త ధర్మం నాపైన ఉన్నది కనుక నేను చాల స్పష్టంగా మాట్లాడుతున్నాను.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— మిష్టర్ జైపాల్‌రెడ్డి, మీరు చాల చక్కగా మాట్లాడుతారు, కాని చాల ఇన్‌సిన్యుయేషన్ ఉంటుంది.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్‌రెడ్డి :— లేదండి. చక్కగ మాట్లాడాలి అంటే ఇన్‌సిన్యుయేషన్ లేకుండా చక్కగా మాట్లాడము. ఇప్పుడు మున్సిపల్ కౌన్సిలర్‌గా అతను ఉంటూ కార్పొరేషనులో అతను ప్రతిపాదించింది ఓడిపోయిన తరువాత తన ప్రతిపాదనను అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీ ఛైర్మన్‌గా నెగ్గించుకునేందుకు ప్రయత్నం చేస్తాడా, చేయడా ? అధ్యక్షా, నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం విజయవాడ పురపాలక సంఘం ఎన్నికలలో ప్రజలు ఇచ్చిన తీర్పును పరోక్షంగా దెబ్బ కొట్టేందుకు ఎన్నో రకాల కుట్రలు చేస్తున్నారు. వారికి కావలసిన అధికారులను వేస్తున్నారు. ఇదేవం ఒక

మున్సిపల్ కమిషనరు ఉండే వారి అతని పైన ఎన్నో ఆరోపణలు కార్పోరేషను వారు చేశారు. ఎందుకు అధికారి పైన కార్పొరేషన్ వారు ఆరోపణలు చేయాలి ? నిన్ననే మన సహకార శాఖా మంత్రి అమరనాథ రెడ్డిగారు చెప్పారు. విశాఖపట్టణం సూపర్ బజారు వారు ఈ అధికారి ఉండాలి అని తీర్మానం చేశారు. అక్కడ సూపర్ బజారు ఎం. డి పైన ఆరోపణలు ఉన్నప్పుడు అలానే ఉండాలి అని ఆ సూపర్ బజారు తీర్మాన రూపంగా ఇస్తే ఆ తీర్మానాన్ని మీరు అంగీకరిస్తున్నారు విజయవాడ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ వారు అతని పైన ఫిర్యాదు చేస్తే అధికారికంగా తీర్మానం చేస్తే ఈ మంత్రిణి మిసెస్ ఫుల్లారెడ్డిగారు ఆమె అధికారయుతంగా ప్రకటించారు. ఏమిటి ? అతని పైన చేసిన ఆరోపణంలో ఎటువంటి ఆధారము లేదు. మేము దర్యాప్తు చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకు చెప్పాలి. అంటే ఒక వైపు అర్బన్ డెవలప్మెంటు అథారిటి మరొక వైపు మీకు కావలసిన అధికారులను ఆ సంస్థలకు వేస్తే ప్రజలు ఇచ్చిన తీర్పును డిఫీట్ చేయాలని కుట్ర కాదా అని అడుగుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మీరు సవరణలో ఏ కారణం చేతనైనా ఈ మున్సిపల్ కౌన్సిల్‌గా ఉండేందుకు కొంత కాలాన్ని పొడిగించినట్లయితే మేము అర్థము చేసుకోవచ్చును. ఆయన ఈ లీగ్లు కూడా అర్బన్ డెవలప్మెంటు అథారిటీ ఛైర్మన్‌గా ఉండవచ్చును. దీని వెనుక ఏమి పద్ధతి ఉంది? ఇప్పుడు రాజేశ్వరరావుగారు చాలా ఆవేదనతో చెప్పారు. మీరు కూడా అన్నారు బిల్లు తెలిసినప్పుడు ఎందుకయ్యా ఇంత శ్రమ పడి మాట్లాడతారు అని. అధ్యక్షా, మేము మాట్లాడేది ఈ బధిరాంధ ప్రభుత్వాన్ని మార్చాలని కాదు. ప్రజాభిప్రాయాన్ని తీర్చి దిద్దాలని ఇది వేదికగా మేము వాడుకుంటాము. ఈ ప్రభుత్వము దానికి ఉండే అధికారాన్ని ఏ విధంగా వాడుకుంటుంది అనే విషయం చెప్పేందుకే. ప్రజలు ఈ విషయాన్ని అర్థము చేసుకోగలరు.

డా. ఎన్. చంద్రమౌళి :— అధ్యక్షా, ఈ ఆర్డినెన్సును తీసుకురావడంగాని ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడంగాని దుర్బుద్ధితో చేసిన పని, ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలకు విరుద్ధముగా చేసిన పని అని చెప్పి ఘంటాపథముగా చెప్పవచ్చు. ఒక వ్యక్తిని ఒక పదవిలో ఆయన ప్రజలకు సేవ చేసేదానికి అవకాశం కల్పించినపుడు కార్పోరేటరుగా ఉన్న అతనిని తీసుకువచ్చి అమరావతి సీమ అర్బన్ డెవలప్మెంటు అథారిటీకి రావడం అనేది ఆ పదవిలో ఉన్న వ్యక్తికి గౌరవమా లేకపోతే ఆ పదవికి గౌరవమా అని అడుగుతున్నారు. ఈ చట్టము కేవలము ఒక వ్యక్తికొరకే చేయబడిందిగా కనబడుతూ

Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982
(passed)

ఉంది. ఏదైనా చట్టము చేసినప్పుడు ప్రజలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, సంఘాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, సంఘ ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ప్రజల ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. కాని ఒక వ్యక్తి ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక పార్టీ ప్రయోజనాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ పార్టీయే ఆధిపత్య రాజ్యం చేసే దానికి అవకాశం కల్పించుకుంటూ చేసిన పద్ధతి కూడా కనబడుతూ ఉంది. ఎందుచేతనంటే విజయవాడ కార్పొరేషనులో ఎక్కువ మంది నాన్ కాంగ్రెస్ (ఐ) వారు వచ్చినందువల్ల వాళ్ళకు ఎక్కువ అవకాశం లేకుండా వారు పరిపాలన సక్రమంగా చేయలేదని అనిపించడానికి గాను ఈ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషనును ఏర్పాటు చేయడం దానికి చైర్మన్‌గా పెట్టడం జరిగింది. నిజంగా వారు ఏదైనా ప్రజలకి మేలు చేయాలని అని అనుకున్నట్లయితే ఆ వ్యక్తికి బదులు అనేకమంది బలహీన వర్గాల వారు ఉంటారు. వెనుకబడిన జాతుల వారు ఉన్నారు అటువంటి వారిని చైర్మన్‌గా చేసి ప్రజలకు సహాయం చేయడానికి ఉపయోగపడేదానికి బదులుగా [illegible], అమరావతి సీటు డెవలప్‌మెంటు అథారిటీ, దీనికి తెచ్చిపెట్టారు. దానికి తప్పు ఇది ఏ విధంగాను ప్రజలకు ఉపయోగపడేది లేదు. వారికి మెజారిటీ ఉంది. ఆ విధంగా చేయడానికి వారికి అవకాశం ఉంది. కాని ఇది ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలకు వ్యతిరేకంగా చేశారని ఇది మాకు ప్లాట్‌ఫారమ్ కాబట్టి ఇక్కడ చెబుతూ ఉన్నాను. ఏదైనా చైర్మన్ ని ఏర్పాటు చేసేప్పుడు ఈ వ్యక్తిని కాకుండా ఏదైనా బలహీన వర్గాల వారిని పెట్టుకున్నా కూడా ఉపయోగకరముగా ఉంటుంది అని సలహా ఇస్తున్నాను

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి (నక్రేకల్):— అధ్యక్షా, ఈ ఎమెండు మెంటు రెండు పదవులు కట్టి పెట్టడానికి అని చెబుతున్నారు. అసలు నాకు అర్థము అయినంతవరకు అసలు మున్సిపాలిటీ ఉండగా ఈ అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీ అవసరమా అని నా అభిప్రాయం. ఎందుకంటే మున్సిపాలిటీ మళ్ళీ ఈ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ మురికివాడల అభివృద్ధికి ఒక కార్పొరేషను ఇవి అన్నీ కలిపి అక్కడ ఉన్న పౌరుడుని ఇంకా ఎక్కువ తిప్పలు పెట్టడానికి ఒకరికి బదులు ఇద్దరు ముగ్గురు పెత్తనం చేస్తే ఎవరి దగ్గరికి పోవాలో అర్థము కాకుండా పోవడానికి పనికి వస్తుంది గాని అభివృద్ధికి మాత్రం పనికిరాదు అని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. ఇవి

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

అప్పు చేసి ఖర్చు అంతా పౌరుడు నెత్తిమీద పడి వారికి భారం అవుతుంది.
12-30 p.m. పూర్వం నైజాము కాలంలో జాగీర్లు ఉండేవి. నైజాముకి ఇష్టమైన వారికి జాగీర్లు మిగతా వారికి మక్తాలు, పన్ను మక్తాలు ఇచ్చేవి. ఇటా వారందరికి ఇస్తూ ఉంటే అది వంశ పారంపర్యం ఉంటుంది కాబట్టి వారంతా నెమ్మదిగా మేసేది. ఇప్పుడు ఈ పదవులు కూడా అట్లాగే ప్రజలను మేయడానికి ఉపయోగపడతాయి తప్ప నిజంగా అభివృద్ధి చేయడానికి మాత్రం కాదు మరి వీరి ప్రభుత్వం ఎన్నాళ్ళో తెలవదుగాని వీరు తొందరగా మేసేదానికి ప్రజల నెత్తిన భారం అయ్యే దానికి పనికి వస్తాయి. అసలు వీటిని పోయేటట్లు అసలు అధికారమే ఎత్తి వేయడానికి దగ్గర పడుతుంది తప్ప మరేమీ కాదు. నిజంగా అభివృద్ధి చేయాలి. అంటే మున్సిపాలిటీ చేయలేదా. క్రమబద్ధం చేయడానికి అని వ్రాసుకున్నారు. మున్సిపాలిటీ క్రమబద్ధం చేయలేదా? ప్రజలు ఎన్నుకున్న దానిని విడచి పెట్టి పైన ఒక సూపర్ బాడీని పెట్టి ఒక పురానికి ఇంకో అంతఃపురం ఏర్పడచేసి అసలు పురానికన్న అంతఃపురమే ప్రధానం చేసినట్లు ఉంది. ప్రజలు ఎన్నుకున్న సంస్థలకు ఎక్కువ అధికారాలు ఇచ్చి వీటిని సక్రమమైన పద్ధతులలో అమలు పరచడానికి పూనుకోవాలిగాని ఇట్లా రెండు అధికారాలు ఒకరికే ఇచ్చే పద్ధతిని పెట్టకూడదని ఆ పద్ధతిని రద్దు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. ఎన్. ఎన్. రెడ్డి (విశాఖపట్టణం) :— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లులో చాల చిదంబర రహస్యం ఉంది. అసలు ఎవరైతే అమరావతి సీమ పట్టణ అభివృద్ధి సంస్థకు చైర్మన్‌గా వేశారో ఆయన విజయవాడ మున్సిపల్ కార్పొరేషనులో మేయరు కావాలని చాలా లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి పాపం మేయరు కాలేకపోయాడు. అతనిని చైర్మన్‌గా వేశారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను కృష్ణరాయబారములో మొదటి కృష్ణుడు రెండవ కృష్ణుడు రెండుపాత్రలను ఇప్పుడు అభినయిస్తాను, ద్విపాత్రాభినయం చేస్తాను. వినండి. మున్సిపల్ కౌన్సిలర్‌గా ఆయన ఉన్నప్పుడు ఎపుడు ఈ ఆర్డినెన్సు తీసుకువచ్చారు. ఆర్డినెన్సు జూన్ నెలలో తీసుకు వస్తే జూలై నెలలో ఏక్టు పెట్టారు. ఆయన ఎప్పుడో కౌన్సిలర్‌గా ఉన్నాడు. అప్పటినుంచి ఇప్పటివరకు కూడా ఆయన కౌన్సిలర్‌గా కంటిన్యూ అయ్యాడా? మరి మంత్రిగారు గాని మిగతా వారు గాని ఎందుకు చూడలేదు? ఉన్న రహస్యం అంతా ఇక్కడ ఉంది. ఎప్పుడో ఆర్డినెన్సు తీసుకురావలసింది. ఆర్డినెన్సు మంచిదికాదు కాబట్టి ఎప్పుడో దానిని ఏక్టు

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(Passed)

[illegible] పదవులు [illegible] రాజీనామా [illegible] చేస్తున్నారు అన్నీ [illegible] చేయడం [illegible] కాదు. కాని నేను [illegible] అయిన [illegible] ప్రకటించారు, [illegible] రాజీనామా [illegible] ఉన్నారు. [illegible] పార్టీ [illegible] జిల్లా పరిషత్తు ఛైర్మన్‌గా [illegible] కాకుండా [illegible] పక్షం [illegible] ప్రకటించారు. [illegible] పార్టీ వారు ఎం. ఎల్. ఎ. లుగా జిల్లా పరిషత్తు ఛైర్మన్‌లుగా [illegible] చేస్తూ ఉండి [illegible] రాజీనామా చేయడం [illegible] కాదు. ఏ నాడు [illegible] మీరు [illegible] మరునాడు నేను రాజీనామా చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. రెండు పదవులలో [illegible] గోడ మీద పిల్లిలా రెండు పదవులు అంటిపెట్టుకోవాలని నా ఉద్దేశం కాదు. అయితే వారికి చేతకాక వారు నిర్ణయం తీసుకోలేక చేశారు. ముఖ్యమంత్రి ఒక మాట [illegible] ఒక మాట [illegible]. కాబట్టి కాంగ్రెస్ (ఐ) ఎం.ఎల్.ఎ. [illegible] చేస్తున్నారు కాబట్టి [illegible] అవకాశం [illegible]. అందువల్ల దీనిని పట్టుకొని ప్రాకులాడాలని నా ఉద్దేశం కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె బాపిరాజు :— [illegible] చేసిన తరువాత నేను చేస్తాను అనడం [illegible] న్యాయం. ముందు వారే చేసి ఆదర్శంగా ఉండవచ్చు కదా. నేను వారి మీద గౌరవం తోనే చెబుతున్నాను. ఎంత [illegible] వారికి అయినా ఒకో నారి మంద మతి వస్తుంది కాబట్టి నేను [illegible] చేస్తున్నాను. ఆదర్శంగా వారు రాజీనామా చేస్తే మంచిది కదా.

శ్రీ ఎన్.ఎన్.ఎస్ రెడ్డి :— కొల్లేరు చెరువును గురించి వారు చాలాసేపు మొర పెట్టుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు విన లేదు. వినలేదు కాబట్టి బాపిరాజుగారు రాజీనామా చేస్తే [illegible] మరి చేశారా?. ఈ శాసన సభలో 12—4—1[illegible] జరిగిన చర్చ వచ్చిన [illegible] నేను చెప్పాను. ఇప్పుడు బాపిరాజుగారికి బాధ ఎందు[illegible]? ఆ సలహా ఏదైనా వారి పార్టీవారికి చెబితే మంచిది. నేను పక్షం ప్రకారమే [illegible]. పక్షకు వ్యతిరేకంగా చేయడం లేదు. పక్షం ప్రకారమే కంటిన్యూ అవుతున్నాను. దీని మీద బాపిరాజు [illegible] ఎందుకు భుజాలు తడు[illegible]కుంటున్నారో అర్థము కావడంలేదు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే ఎప్పుడైనా ఇలాంటి విషయాలు ముందుగా ఆలోచన చేసి చేస్తే మంచిది అని అసలు ఇప్పుడు ఈఅవసరం ఎందుకు వచ్చింది? ఈ ప్రభుత్వం బ్రతికుందో చచ్చిందో నాకు అర్థము కామ గాని విశాఖపట్టణంలో ఛైర్మన్ జూన్ 9 వ తేదీన ఆ ఛైర్మన్ పదవి అయిపోతే ఈ వేళ వరకు కనీసం ఆ ఛైర్మన్ ను వేసే

అవకాశం లేకుండా పోయింది. మరి విజయవాడలో బాగా ధనవంతులు ఉన్నారు కాబట్టి వారు ధనం ఇచ్చారో లేదో నాకు తెలియదుగాని మరి విశాఖపట్టణంలో ఎందుకు వెయలేదు. పాపము మంత్రిగారు ఏమీ చేయలేరు. ఎందుచేతనంటే ఆ చైర్మన్ ను వేసే విషయం ముఖ్యమంత్రి చేతిలో ఉంటుంది. మరి ఎందుకు వేయడంలేదు. వారికి కావలసిన మనిషి దొరకడంలేదా? మా పార్టీకి ఎలాగూ ఇవ్వరు కదా వారి పార్టీకే కదా. ఎవరు మనిషే దొరకలేదా? ఇప్పటికి 10 నెలలు అయిపోయింది మరి అక్కడ చైర్మన్ ని ఎందుకు వేయలేదు అని నేను ముఖ్యమంత్రిని అడుగుతున్నాను.

అక్కడ అభివృద్ధి అవసరం లేదా? ఎందుకు చేయలేకపోయినారు? ఈ యాక్ట్ యెందుకు తీసుకువాచ్చారు? విశాఖపట్టణం మున్సిపల్ కార్పొరేషన్‌లో ఒక మున్సిపల్ కౌన్సిలర్ యిప్పుడు ఎం.ఎల్.ఏగా రికమండేషన్‌తో అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ చైర్మన్‌కు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆమె లక్షాధికారి కాబట్టి 5 లక్షలు రూపాయలు ఖర్చుపెడితే ఆమె కోసం ఆలోచన చేసి మరల ఆ మున్సిపల్ కౌన్సిలర్‌కు అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ చైర్మన్‌గా వేయాలి కనుక యీ యాక్టు తీసుకొని వచ్చినారు. ఈ పద్ధతి సక్రమంగా లేదు. మీకు ఇష్టం అయితే అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ చైర్మన్‌గా వేస్తారు. ఇష్టం లేకపోతే యాక్టును మారుస్తారు. విశాఖపట్టణంలో అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ చెర్మన్‌గా గత సంవత్సరం జూన్ 19న వేయకుండా, యిప్పటికి 13 నెలలు అయినా యింతవరకు యెందుకు వేయలేదు? బేరం కుదర లేదా? లేకపోతే ముఖ్యమంత్రి గారి మనుష్యులు దొరక లేదా? ఇది మాత్రం సబబు కాదని, ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియ జేస్తున్నాను. ఇవి మంత్రిగారికి కూడా తెలియజేస్తున్నాను. కాని అది వారి చేతిలో లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారి చేతిలో ఉంది. మా విశాఖపట్టణం అభివృద్ధి చెందనక్కర్లేదా? మీకు కావలసి వస్తే అందరికీ ఓటింగ్ రైట్ యివ్వండి. మొన్న నేను జామ్ నగరంలో ఆల్ ఇండియా మేయర్స్ కాన్ఫరేన్స్‌కు వెళ్లినాను. ఏ రాష్ట్రంలో కూడా ఎక్స్ ఆఫీషియో మెంబర్స్‌కు ఓటింగ్ రైట్ లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో మాత్రం ప్రతిపక్షాల చేతుల్లో కార్పొరేషన్స్ ఉన్నాయి కాబట్టి ఎం. ఎల్. ఏ లకు, ఎం.పి.లకు ఓటింగు హక్కు యిచ్చినారు. ఎందుచేతనంటే మరల రాబోయే ప్రతి సంవత్సరం మేయర్ ఎలక్షన్ జరుగుతుంది. ఎం.ఎల్.ఏలకు ఓటింగు హక్కు యిచ్చినందుకు మంత్రిగారిని కంగ్రాట్యులేట్ చేస్తున్నాను. కాని ఎం.ఎల్.సి. లకు ఓటింగు హక్కు యివ్వలేదు. ఎం.ఎల్.సి. లకు ఓటింగు హక్కు యివ్వకుండా ఎం.ఎల్.ఏలు, ఎం.పి.లకు ఓటింగ్ హక్కు యిస్తూ యాక్టు 12, 1982 ఏప్రియల్ 12న బిల్లు పెట్టినారు. ఆమె

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

అంగీకరించారు. ఎం.ఎల్.సి. ... ... పార్టీ ... మొదలుపెట్టినారు. చేస్తాము, ... తప్పక ... ... సభలో ... ప్రవేశపెడతాము ... మరొకసారి గుర్తుచేస్తున్నాను. పొరపాటు జరిగిందని మీకు ... తీసుకు వస్తామని అన్నారు. మంత్రిగారు ఏ ఆర్డినెన్స్ అయితే ఇచ్చినారో ... ... ఎమెండ్‌మెంట్ తీసుకువస్తే న్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది. ఒకొక పార్టీ వారు మరం మేయర్ ఎలక్షన్‌కు లక్షల రూపాయలు గుమ్మరించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కాని మేము లక్షల రూపాయలు గుమ్మరించడానికి సిద్ధంగా లేము. కనుక యీ అమెండ్‌మెంటును ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీ వారే ఎం.ఎల్.సి.ను 75 ... చేసుకున్నారు. ఇటువంటి రెండు పదవులను ... ... ప్రభుత్వం వారు జాగ్రత్తగా కూర్చుని ఆలోచించినప్పుడు ఎమెండ్‌మెంట్ తెచ్చేదాని కంటే యిటువంటి బిల్లు తీసుకువస్తే సమంజసంగా ఉంటుంది. అందువల్ల ... ... పద్ధతిలో పెడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— ... ... ఎన్.ఎస్.ఎస్. రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ... ... కాన్ఫరెన్స్ అటెండ్ అయినానన్నారు. అది ఆల్ ఇండియా మేయర్స్ ... ... కాలేదు.

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి :— మదనమోహన్ గారు ... ... వారు ... కొనుక్కుంటే బాగుంటుంది ... ... వెళ్ళినాని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యావతి :— పేదవారు, చిన్న చిన్న కుటుంబాల వారు కావాలని ప్రతిపక్షాల వారిని, కావాలని గెలిపించినటువంటి ... సి.పి.ఐ.ని ద్రోహం చేయడం మంచిది కాదని, యీ రెండు నాలుకలు ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం ... ... అందులోను ... సి.పి.ఎం. ప్రజల మంచి కోసం ముందుకు వస్తున్నారని అటువంటప్పుడు యీ రెండు పదవుల పద్ధతిని రద్దు చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పోతిన చిన్న :— అధ్యక్షా నేను కూడా దురుసుగా మాట్లాడడానికి యిష్టం లేక పోయినా కాని డెమొక్రసీ అని ప్రతిపక్షం వారు ఆరోపణలు చేసేప్పుడు కొంత ఆరోపణ చేస్తే బాగుంటుందేమోనని విజయవాడలో ... పాలనా జరిగి యిప్పటికి 6, 7 మాసాలు అవుతుంది కాబట్టి వారు చేసిన పరిపాలన యే విధంగా ఉందో

ఆలోచించి మాట్లాడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. డెమొక్రసీలో రెండు పదవులు రాజుగారికి ఉండకూడదంటే పెద్దపులిని చూసి జడుస్తున్నారో ఏమో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ప్రతిపక్షం వారు, మీరు పెద్దలు, విజ్ఞానం ఉన్నవారు, యాక్టులు తిరగ వేసి చదివి చెబుతూ ఉంటారు. డెమొక్రసీ అంటే యేమిటో కాని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం జీ.ఓ.లు చేసేప్పుడు గుడ్డితనంగా చేస్తున్నారని, వారికి అవకాశం ఉన్నట్లు చేసుకుంటున్నారని ఆరోపణలు చేయడం తప్ప విజయవాడకు న్యాయం జరుగుతోందని అంటే అది న్యాయమైన డెమొక్రసీ అని ఒప్పుకుంటాను. ఒక ప్రక్కన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాన్ని సరియైన డెమొక్రసీని నడపడం లేదని ఆరోపణ చేస్తూ వారు మెజారిటీలో ఉన్న 7 నెలల పరిపాలనలో యేమీ న్యాయాలు జరిగినాయో ఆలోచించుకోవాలి. ఈ నాడు విజయవాడ కార్పొరేషన్‌ల రోడ్డుకు ధనవంతులు యిళ్లు అడ్డం వస్తే విరగ కొట్టకుండా యెన్ని వదిలివేసినారో చూడండి. రోడ్డుకు అడ్డం వచ్చిన ధనవంతుల యిళ్లు విరగకొట్టకుండా ఎంతమంది దరిద్రుల యిళ్ళు అడ్డం వచ్చినాయని యెన్ని యిళ్ళు విరగకొట్టినారో ఆలోచించండి. రెండు పదవులు ఒకరికి ఉండాలా? లేదా అని సబ్జక్టు వదిలిపెట్టి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు మీద యింకొకటి మాట్లాడుతున్నారు. కాని వారు మమ్మల్ని ఆరోపించినప్పుడు దానిని గురించి నేను కూడా మాట్లాడుతున్నాను. సుందరమైన పట్టణం కాంగ్రెసు పార్టీ చేయలేకపోయిందని, అంటే యింత కాలం విజయవాడ ఒడ్డున ఉన్న దానిని సుందరంగా చేస్తామని వారు మాటలు చెప్పి ప్రకాశం బొమ్మ దగ్గర నుండి స్టేషన్ వరకు గుడిసెలు వేయించి పోతరాజు నగరం అని పేరు పెట్టి దానికి లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి అక్కడ ఉన్న వారందరికీ ఖాగ్యాపురంలో లేండ్స్ యిచ్చి స్పెషల్ ఆఫీసరు సుందరంగా చేస్తే యీ నాడు దాని చుట్టూ పాకలు వేసి అవి తీయడానికి లేదంటే, డెమొక్రసీ అంటే యేమిటి? వారు మేము పరిపాలన సరిగా చేయలేదని ఆరోపించినప్పుడు, యిందాక జయపాల్ రెడ్డిగారు వెనుకటిది చెపితే కాని ముందది చెప్పలేము అన్నారు. అందువల్ల వెనుకటిది చెప్పి ముందుకు వస్తున్నాను.

Sri A. Madan Mohan :— When the Opposition Members are speaking. our members are maintaining discipline and dignity of the House. But when members of Treasury Benches speak they should not interrupt like this.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— విఠల్ రెడ్డి గారు మీరు కూర్చోండి

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :-- నేను [illegible] నా పాయింటాఫ్ ఆర్డరు....

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— వారు చెప్పదలచుకొన్నది [illegible] మీ ఉద్దేశమా ?

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— నా ఉద్దేశము అది కాదు. [illegible] విజయవాడ పట్టణాన్ని సుందరవంతంగా చేయడానికి పేద హరిజనులు, [illegible] వర్గాలకు వేసిన గుడిసెలను దౌర్జన్యంగా తీసివేస్తూ, [illegible] చేస్తున్నారు. అది వాస్తవము కాదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పోతిన చిన్న :— 400 ఎకరాలలో [illegible] వారుండేవి. పట్టా భూములో వేస్తూ వుండే అంగీ [illegible]

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— సరే. మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— పాయింటాఫ్ ఆర్డరు పై [illegible] నీయకుండా మధ్యలో అడ్డు తగిలితే [illegible], గుడిసెలను తొలగిస్తారని .. ..

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— అది వారి అభిప్రాయం. మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ పోతిన చిన్న :— భవనాలను తొలగిస్తున్నారు. లేకుంటే విజయవాడలో ఎంక్వయిరీ పెడదాము రమ్మనండి.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— ప్రభుత్వ అనుమతి లేక వారు తొలగించ గలుగుతారా? ప్రభుత్వమే అనుమతి యిచ్చింది కదా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— వారు, మీరు, అందరూ మాట్లాడితే ఎట్లా ?

........బెల్........

శ్రీ పోతిన చిన్న :— మేము మాట్లాడిన తరువాత వారిని మాట్లాడమనండి. లేదా ఆయన మాట్లాడిన తరువాత, మేము విని మాట్లాడతాము.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— విఠల్ రెడ్డి గారు There is no relevant point.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే అనుమతి యిచ్చింది కదా. అనుమతి లేకుండా తొలగించగలుగుతారా? మరొక స్థలము వారికి చూపించారుకదా వాళ్ళు యిష్ట ప్రకారమే ఆల్టర్‌నేట్ స్థలము చూపించారు కదా ?

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ప్రభుత్వము అనుమతి యిచ్చింది కదా అంటున్నారు.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము అనుమతి ఎట్లా యిచ్చింది ?

శ్రీ పోతిన చిన్న :— ఇది చాలా విషమ పరిస్థితి. మాట్లాడనివ్వండి.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— మీరు ఈ అమెండ్‌మెంట్ మీద మాట్లాడండి

శ్రీ పోతిన చిన్న :— దానిమీద కాకుండా వారు మాట్లాడితే మీరు అంగీకరిస్తారు. ఇదేమిటి ?

శ్రీ బి. రామారావు :— వారు పాయింటాఫ్ ఆర్డరు మీద మాట్లాడకుండా ఇందిరాగాంధీ దగ్గరవరకు పోతూ వుంటే మీరు వూరికే వున్నారు.

Mr. Deputy Speaker :— Don't level any allegation against the Chair. వారిని 'మీరు పాయింటుకు కన్‌ఫయిన్ 'అవండి' అని ఎన్నోసారులు అన్నాను. కావాలంటే రికార్డ్సు చూడండి.

శ్రీ పోతిన చిన్న :— విఠల్ రెడ్డి గారు చెప్పినదానికి, విజయవాడలో కాలవగట్టున వున్నటువంటి దానికి 150 ఎకరాలు పాకియాపురంలో, కాని సుందరంగా వుండాలని విజయవాడ పట్టణములో వున్న వారి లిస్ట్ వేశారు. ఇండ్లకు 150 ఎకరాల స్థలము కూడా వారికిచ్చారు. మరల మీరు వచ్చి కట్టలు వేసి తీయడానికి వీలులేదని మరల పాకలు వేయడం ధర్మమా ? మునిసిపాలిటి సొమ్ముతో ఎంత మందికి ఖర్చుచేసి స్థలాలు కొన్నారు. ఎవరి సొమ్ము అది. ఈనాడు దాని కోసము ప్రతిపక్షాల వారు మాటడరేమిటి? ఇక్కడ సుందరంగా చేయాలని, లక్షలు ఖర్చుచేసి, కాలువకు డిసైన్

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

ఏ మురికివాడల్లో చెప్పండి అనుకొన్నా . పోట్లాడేనాడు. మూలం పోరులు చేస్తున్నామనే మాట. లెఫ్ట్ అండ్ రైట్, కాంగ్రెస్, ముస్లిమ్ లీగ్ ఎలా ఏమైనా చెప్పారా ఒక మాట? [illegible] ప్రభుత్వం [illegible] వచ్చినప్పుడు [illegible] కాలువ గట్టున వేసవానికి ఇచ్చాము మనం అక్కడ పది కోట్ల [illegible] చేస్తున్నాము. న్యాయమని ఏమైనా అన్నారా ? ఇది డెమొక్రసియేనా ? నేను డెమొక్రసీ కాదని అన్నాను. ఇది డెమొక్రసీ అని అంటే చెప్పు నేను సుందరయ్య గారు ఆల్ పార్టీస్ లెఫ్ట్, రైట్ లోకదళ్ ....వెల్ ....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— చిన్న గారు బాగా చెప్పారు. చాలు.

శ్రీ పోతిన చిన్న :— చెన్నారెడ్డి గారు సి. ఎం.గా వున్నప్పుడు భాస్కరరావు పేట ఆర్.టి.సి.కి ఖాళీ చేయాలని అన్నప్పుడు ఆయన ఒక మాట చెప్పారు. మీరు అందరూ కలిసి వస్తే, భాస్కరరావుపేటను ఖాళీ చేస్తామని అంటే నేను మీకు అన్ని విధాల స్థలం ఇచ్చి, రూ 500 పెట్టి ఇండ్లు కడతాము అని సిద్ధముగా వున్నామని అంటె నేను విజయవాడలో లెఫ్ట్ ఆఫీసులో సుందరయ్య గారి ఆఫీసులో అందరూ కలిసి, మరల కాంగ్రెసు ఆఫీసులో కొత్తపేటలో వేసి, అన్ని పార్టీలు కలిసి, ఖాళీ చేస్తామని యిచ్చాము. అక్కడ ఆనాడున్న 15 ఎకరాల భూమిలో వున్నటువంటి 1400 లిస్టుకు 60 ఎకరాల రాజు గారి తోట 60 లక్షలు పెట్టి కొని ఇస్తే. ఈవాళ 1400మందికి సరిపోలేదని అంటే కాలువ గట్టు కాలువ గట్టుగానే మిగిలి పోయింది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— కూర్చోండి.

శ్రీ పోతిన చిన్న :— ఇది డెమొక్రసియేనా ? అందువల్ల మరలగా పని చేయువడుగా, ఏరుబడి వున్నవారిని చూచి రాజు గారిని వేస్తే, వారికి ఎందుకు కంటకం ? పోరపాటు వుంటే జాగ్రత్త చేయటానికి, అది 60 ఎకరాలు ఇది 150 ఎకరాలు మొత్తం 210 ఎకరాలు మీకు కొనియిచ్చి అప్పజెప్పితే, డిక్టేటరు గమ చేయడానికి వారి యిష్టము వచ్చినట్లుగా చేయడానికి ఎవరి సొమ్ము ఇది ? మరల కాలువ గట్టునిండిపోయే, అన్ని నిండిపోయి. నేను సుందరయ్య గారికి చెప్పాను, ఓంకారు గారు, మనమందరం కూర్చొని ఎవరు పార్టీ వాళ్లు ఎక్కువగా వున్నారు. ఒక్కొక్కరికి నాలుగు ప్లాట్లున్నవి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ .— ఇంక చాలు, స్టాపు చేయండి.

శ్రీ పోతిన చిన్న :— పూరికే డెమొక్రసీ అంటే చెబుతున్నాను. అన్యాయాలు ఏవో చెబుతున్నాను. రాజు గారి పోస్టును బ్యాక్వర్డ్కు యివ్వలేదాయని అన్నారు. విజయవాడ మేయర్ పోస్టును గెలిచాకే దానిని సి.పి.ఎం.కు గాని, సి.పి.ఐ.కి గాని యిచ్చారా ? సంవత్సరము అయిన తరువాత లెఫ్ట్కు యివ్వాలని, ముందు రైట్కు యివ్వాలని అన్నవాళ్లు, వారి పార్టీలో బ్యాక్వర్డ్ లేరా? ధనవంతులకు, లక్షాధికారులకు ఇచ్చారని అంటున్నామా? ఇపుడు వారి మేంగర్ల ఆస్తిని లెక్కపెట్టండి అని సిపిఎం.ను అడుగుతున్నాను. ఒక్క వార్డులో లక్ష ఖర్చుపెట్టి రాజుగారు వచ్చారంటే వాడు ఎన్ని లక్షలు ఖర్చుచేసి వచ్చారో వారి పార్టీలో బ్యాక్వర్డ్ లేదా లంబాడీలు లేరా ? వారికి యివ్వండి. ఆశాజ్యోతిగా వుంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— కూర్చోండి. (బెల్) చాలండి.

శ్రీ పోతిన చిన్న :—వారిలో కూడా బ్యాక్వర్డు బ్యాక్వర్డ్లాగా, ఫార్వర్డ్ ఫార్వర్డ్ లాగా వుండాలి. వాళ్ళలో నిజాయితీ లేదని చెబుతున్నాను. ఈవాళ రండి. రోజుకు 50వేలు రైల్వే సరుకు వాళ్లు దొంగిలించారు. రండి చూపిస్తాను. ఏ పార్టీవాడు దొంగతనం చేస్తున్నాడో చూపిస్తాను. ఋజువు చేస్తాను. ఒక్కొక్కరికి నాలుగు ప్లాట్లున్నాయి.

(బెల్)

రెండు పదవులు ఆయనకు ఎందుకు వుండాలని అంటే చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— బాగా మాట్లాడారు, కూర్చోండి.

శ్రీ పోతిన చిన్న :— విశాఖపట్టణంలో అర్బన్ డెవలప్మెంటు వేయాలని ఇది వరకు చెప్పారు. ఇక్కడ వేస్తామంటే మేయర్ గారికి పవర్ తగ్గిస్తున్నారని ఆరోపణ చేస్తున్నారు. అక్కడ వేస్తేనేమో నా మేయర్ పోస్టుకు అపకారం చేస్తున్నారని అనేవారు. కాబట్టి అక్కడ వేయలేదు. కాబట్టి ఇక్కడ ఆరోపణ, కాబట్టి అక్కడ వేసేస్తే మనకు బాధ వదలిపోయేది. రెడ్డిగారికి ఆ పవర్ అట్లాగే వుంచాం కాబట్టి అది వేయలేదు కాబట్టి ఆ ద్రోణంరాజుగారిది ఖాళీ వుంచాము కాబట్టి ఆయన గొడవ పెడుతున్నారు. కాబట్టి రేపు వేసేయండి.

(బెల్) (నవ్వులు)

ఏ మేము ఫంకానం అంటున్నామంటే అదొక సమస్య. కాబట్టి ఆయనకు రెండు పదవులుండే వాటంటుంది. అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ ఆయన హయాంలో శక్తి వస్తుంది. కార్పొరేషన్ పవర్‌గా వుండే రెండు పదవులు ఎందుకు వుండాలని వారు ఆరోపిస్తున్నారు కాబట్టి ఇందులో దాన్ని ఆమోదించి దానికి వ్యవహారానికి సరిపెట్టవలసినదని నేను మనవి చేస్తూ, బిల్లు బలపరుస్తూ, ఈ బిల్లును కాంగ్రెసు పార్టీ ప్రవేశ పెట్టింది. ఇది తప్పకుండా పాసవుతుందని తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

డా. ఎన్. చంద్రమౌళి:— పోతిన చిన్నగారు ఎలక్షను అంటే ఏమిటో, నామినేషన్ అంటే ఏమిటో తెలియకుండా మాట్లాడినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ మేయర్ విషయం వచ్చేసరికి ఎలక్షన్ ఉంటుంది. అందువల్ల మెజారిటీ ఎవరికి ఉంటే ఆ పార్టీ వారికి ఆ పదవి పోయింది. కాని అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీకి ఛైర్మన్ నామినేషన్ మీద జరుగుతుంది. కాబట్టి ఆ పోస్టులో ఒక పీకర్ సెక్షను పెర్సన్‌ను దానికి అధ్యక్షునిగా వేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. 1.00 p.m.

శ్రీమతి సి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి:— గౌరవ సభ్యులు చాలామంచి చాలా సూచనలు చేశారు. అయితే పోతిన చిన్నగారు ఆ ప్రాంతంలో ఉండేవారు కాబట్టి ముఖ్యంగా ఆ ప్రాంతంనుంచి మా పార్టీనుంచి శ్రద్ధతీసుకొని పనిచేసేవారిలో ఆయన ఒకరు. అయితే ఒక విషయం వాస్తవమైనది ఏమిటంటే యిక్కడ రెండు కార్పొరేషన్లు ఉన్నందువల్ల డిఫికల్టీస్ వచ్చినవి. మనము అంతా కూడా కూర్చొని సార్ట్ అవుట్ చేస్తామని చెప్పాను. Hon. Members need not be agitated. Mr. Rajeswara Rao who is always quiet and steady. To-day he spoke with agitated mind and so he was in storm. కాబట్టి యిందులో అపార్థం చేసుకొనవలసిన విషయం ఏమీలేదని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత జనార్దనరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ యాజ్ యూజువల్‌గా వారు అన్నది ఏమిటంటే అక్కడ మెంబర్సు కొనుక్కొంటున్నారు అమ్ముడుపోయారు అన్నారు By Grace of God, all the members of the House are aware. I will not be sold. I assure the hon'ble House. and I go on record. కాబట్టి పదవులు అంత యీజీగా అమ్మేటంత యీజీగా కొనుక్కొనేవారు. అమ్మేవారు ఉంటే అప్పుడు అది డెమొక్రసీకి చాలా విచారకరమైన రోజు అవుతుంది. అయితే జనార్దనరెడ్డిగారు యింకోమాట చెప్పారు. వారు సిటీలోని బుద్ధపూర్ణిమ ఏర్పాటు విషయంతో మాట్లాడుతూ అవి హోటల్లు, సినిమాలు సముదాయము మాత్రమే అన్నారు కాని It is

not a cinema or hotel project I assure you that it is not cinema, It is not just mere hotel. Hussain Sagar Tank is a gift to the Twin Cities of Hyderabad and Secunderabad and also a gift to Andhra Pradesh. Naturally we want to Preserve that lake. Around it we want to save The conception of this Budha Purnima Project is to have a beautiful sanctuary which is coming. Animal Sanctuary is coming A Vidya Bhavan as in Delhi is coming A sort of marriage hall is coming. It is a beautiful construction. Apart from that we want to restrict buildings in that area to come. we want to preserve the waters. It is a natural gift. That I assure the hon. members. అక్కడ అంతా కూడా హోటల్సు మాత్రమే కడుతున్నామనే అదుర్దా మెంబర్సుకు ఉండనక్కరలేదని మనవి చేస్తున్నాను. రాజేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ మన కాన్సిస్టిట్యూషన్ స్వరూపాన్ని మార్చివేస్తున్నారన్నారు. This is not a static society. It is a changing society. People are changing. The conception is changing. మారుతూ ఉన్న సొసైటీలో యీ కాన్స్టిట్యూషన్ మార్పుకూడా సహజమే, అది రాజకీయంగా, ఉద్దేశపూర్వకంగా చేసిన మార్పులు మాత్రం కావు మనవిచేస్తున్నాను ఎందుకంటే హ్యూమన్ ఇండియాలు, హ్యూమన్ బీయింగ్స్ ఫ్లెక్సిబుల్, సొసైటీస్ ఫ్లెక్సిబుల్ కాబట్టి వారి పనులు కూడా ఫ్లెక్సిబుల్‌గానే ఉంటాయి. కాబట్టి యీ కాన్స్టిట్యూషన్ మార్పు కూడా ఫ్లెక్సిబుల్‌గానే మార్పు చెందుతోంది. పోతే శ్రీ ఎన్.ఎన్.ఎస్. రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఎం.ఎన్.సి.లకు కూడా వోటింగ్ రైట్ తీసుకురావాలని అన్నారు. తప్పకుండా తీసుకువస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే అది తప్పుగా తీసుకోరాదు. అదే భావంతో వారు అడిగిందీ కాదు, రామారావుగారు చెప్పినందువల్ల కాదు. As an ideology when hon. members are holdiug the posts of Z P. Chairmen. It is a moral duty ; not out of any Meharbhani of any body. పోతే యీ అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీస్ క్రియేట్ చేసి ఒక హెడేక్ క్రియేట్ చేస్తున్నామన్నారు. కాని మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ అనేది సుప్రీమ్ అథారిటీ కాదు. అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీ అనేది సుప్రీం అథారిటీ కాదు. హైద్రాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వారికి అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ చైర్‌మెన్‌కు కూడా యిటువంటి పరిస్థితులే ఉన్నాయి. అవన్నీ కూడా సార్ట్ అవుట్ చేయడం జరుగుతోంది. అక్కడక్కడ చిక్కులు వస్తున్నమాట వాస్తవమే.

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

కాని వారిని ప్రభుత్వం సార్ట్ అవుట్ చేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత పి. జనార్దనరెడ్డిగారు పార్టీలకు ఉండవలసిన ఆదర్శాలను గురించి చక్కగా మాట్లాడినారు. Before you preach some ideal, practise the same ideology. This is my advice to all the hon members. This is my humble submission అనేమాట కూడా చెబుతున్నాను. ఇందులో మా పార్టీవారు మీ పార్టీవారు అనే భేదం లేకుండా యీ సమస్యలన్నింటిని పరిష్కరించుకోవాలని యీ హౌస్‌ద్వారా మెంబర్లను కోరుతున్నాను. తరువాత బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసువారికి, షెడ్యూల్డ్ కులస్ వారికి యీ చైర్మన్ పోస్టులు యివ్వాలని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నారు కాని వారి పార్టీ తరపునుండి కూడా యీ వీకర్ సెక్షన్స్‌కు ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వాలని దానిని ప్రాక్టీసులో పెట్టండి ఈ విషయంలో వారి పార్టీవారు, మా పార్టీవారు అనేది కాకుండా అందరూ కూడా ఏకభావంతో ఉండాలని కోరుతున్నాను. I have great respect for Mr. Venkateswara Rao as a person So also I have great respect and admiration for M.. Raju. అక్కడ వరంగల్ వాడిగా చైర్‌మెన్‌గా రాజుగారు కూడా బాగానే చేస్తున్నారు. కాని ముఖ్యంగా ఎవరైనా ప్రవర్తించేటప్పుడు అవి సార్ట్ అవుట్ చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇలాతే అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీస్ క్రియేట్ చేసి పట్టణాలలో గలాభా క్రియేట్ చేస్తున్నారని జనార్దన రెడ్డిగారు అన్నదానికి ద్రోణంరాజుగారు సమాధానం సరిగానే చెప్పారు. ఎదురుంటే విశాఖపట్నం జిల్లా పరిషత్ చైర్‌మెన్‌గా ద్రోణంరాజుగారు మంచి అనుభవం చెప్పారు. This is a future concept, what the city would be after three or four decades. I would remind the Hon. Members. Let us not repeat like Calcutta or Bombay. The conception is very very good. కాని మనము ఏమైన తప్పులుంటే దిద్దుకోవచ్చును. వరంగల్ చాలా ప్రామినెన్సు ప్లేస్‌గా ఉంది. అక్కడ ప్లానిటోరియమ్ వస్తుంది. అక్కడ ఎయిర్‌పోర్టు కావాలని ప్రయత్నం చేస్తున్న సంగతి వారికి తెలుసు. అందువల్ల జనార్దనరెడ్డిగారు సంతోషించవలసిన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే యీ ఎమెండుమెంటును తీసుకొని వచ్చినప్పుడు ఏమైన్యామిస్ అండర్‌స్టాండింగ్ ఉంటే అవి తొలగించుకోవాలి ముఖ్యమంత్రిగారు ఎమర్జెన్సీలో చైర్‌మెన్‌గా ప్రజలమీద రుద్దుతున్నారు అనడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని పార్టీలయొక్క అభిప్రాయాలు తీసుకొనే ఏ పనైనా చేస్తున్నారు. అందువల్ల సభలో అందరు సభ్యులు యీ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా పాస్‌చేయాలని కోరుతూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982 (passed)

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీ ఆవశ్యకతను మేము కాదనడం లేదు. భవిష్యత్తులో పట్టణాల అభివృద్ధికి యుడిఏలు చాలా అవసరం. కౌన్సిలరుగా ఉండే వ్యక్తి అక్కడ ఉండే కార్యక్రమాల్లో యాక్టివ్‌గా పాల్గొంటూ యుడిఏ చైర్మన్‌గా అబ్జెక్టివ్‌గా వుండలేడనే మా అభిప్రాయం. యుడిఏ చైర్మన్ పదవి వుందా కాపాడడానికైనా ఈ సవరణను ఉపసంహరించుకోవాలని మేము అడుగుతున్నాం. ఈ విషయమై మంత్రిగారు ఏమీ చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— నాకు రిప్లయి ఇచ్చే హక్కు ఉంది. నా రిప్లయి అయిన తరువాతనే వోటింగు ఉండాలి.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— కన్‌సెప్షన్సు బాగానే ఉంటాయి. మంత్రిగారి నోట వింటుంటే ఇంకా బాగా ఉంటాయి అక్కడ కౌన్సిలరుగా ఉంటూ యుడిఏ చైర్మన్‌గా ఉండడంలో రెండు బాధ్యతలకు కాన్‌ఫ్లిక్టు వస్తుందనే దానిపై మంత్రిగారు ఏమి చెప్పలేదు. ఏదో ఒక పార్టీయే పర్మనెంటుగా ఉంటుందని మేము అనుకోవడం లేదు. ఓస్మానగారు ఇక్కడ ఇచ్చిన ఉపన్యాసం విజయవాడలో ఇస్తే బాగుండేది. ఉన్న విషయమల్లా ఒక్కటే-రెండు సంస్థలలో ఒక దానికి మరొకటి పోటీ పెట్టడమా లేక వాటి బాధ్యతలు డిమార్కేట్ చేసి కాన్‌ఫ్లిక్టు రాకుండా చూడడమా ? నామినేటెడ్ వ్యక్తులకు ప్రాధాన్యం పెంచే పద్ధతి మంచిది అవుతుందా ? విశాఖపట్టణం యుడిఏ వల్ల కొంత మంచి పని జరిగింది. అవసరం కూడా, ఎమస్టు, విశాఖపట్టణం యుడిఏ పదవి ఇప్పటివరకు ఖాళీగా ఎందుకు ఉంచారు ? అర్హత ఉన్న వ్యక్తి దొరక లేదా ? అఫీషియల్ చేతనే ఎందుకు నడుపుతున్నారు ? ఎవరిని వేసినప్పటికి ఆ పోస్టు భర్తీ చేయవచ్చు కదా అందుకు కారణాలు ఏమిటో స్పష్టంగా చెప్పండి How are you going to convince the critics ? Next point is, I want to remind about the elections to the Hyderabod Municipal Corporation. What about this ? మెజార్టీ ఉంటికదా అంటే అది వేరే విషయం. అతంరాత్మను పరిశీలించుకుని హైదరాబాదులో ఎందుకు పెట్టలేదో చెప్పండి. హైదరాబాదు ప్రజలకు ఆ అవకాశం కల్పించండి.

శ్రీ డి. సురేందర్ (జగిత్యాల) .— మంత్రి గారు హుసేన్ సాగర్ లేక్ కు సంబంధించి బుద్ధ పూర్ణిమ, ఒర్స్ సాంక్చుయరీ, ఇంకాఏవేవో చెప్పారు. ఇప్పుడు హైదరాబాదు పట్టణంలో మూడు రైల్వే స్టేషన్లు, మూడు బస్‌స్టేషన్లు, నలుమూలలా ఆఫీసులు ఉన్నాయి. నామామూల్య మానవునికి ఇవన్నీ చాలా ఇబ్బందిగాను అందుబాటులో లేకుండాను ఉంటున్నాయి. వీటిని అన్నింటిని అక్కడనే ఒక చోట చేర్చి ప్రజల ఇబ్బందులను తొలగించే ఆలోచన చేస్తారా ?

Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982 (passed)

శ్రీ పి. రంగారావు :— ఒకే వ్యక్తి రెండు పదవులలోను ప్రత్యేకంగాను ఉండటం మంచిది కాదని మా అభిప్రాయం దానిపై మంత్రి గారు ఏమీ చెప్పలేదు.

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :— అది వారి అభిప్రాయం కావచ్చు. మిగతా వారిది వేరే అభిప్రాయం కావచ్చు. సురేందర్‌రావు గారు చెప్పింది నాకు సరిగా అర్థం కాలేదు. ఒక పర్టిక్యులర్ వర్గం వారి కోసం చేస్తున్నది. కాదు అందరికోసం చేస్తున్నదే ఇది. పేదవారికి కూడా అవకాశం ఉంది. It is for all the people. అందరూ కూడా దీనిని అనుభవించాలనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నాం అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ డి. సురేందర్‌రావు :— వారు నా అభిప్రాయాన్ని సరిగా అర్థం చేసుకున్నట్లు లేదు. హుస్సేన్ సాగర్ ట్యాంక్ అక్కడ ఉండవలసిన పని లేదు రకరకాలైన ఇబ్బందులు మనం పడుతున్న సందర్భంతో, రైల్వే, స్టేషన్లను అవి టెర్మినల్ పాయింటుగా చేస్తే ఏ క్రొత్త మనిషి సిటీ వచ్చినప్పుడికి తేలికగా ప్రయాణం చేయగలుగుతాడు. ట్రాన్స్‌పోర్టు ఇబ్బందులు తగ్గుతాయి. అది నా అభిప్రాయం. పేదవారు, డబ్బున్న వారు అనే మాట కాదు.

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :— If Mr. Surender Rao's suggestion is accepted, it would be a sad day. I can appreciate his anxiety. ఇంత చక్కగా ఉండే లేక్ డ్రైన్ చేసి బస్సు స్టాండు పెట్టాలనడం సరైనది కాదు. అందరికి దగ్గరలో ఉండాలని ఆయన చెప్పిన దానిని నేను అర్థం చేసుకోగలను The Government will certainly sort out the issues between the Mayor and the Chairman, U. D. A. I have that confidence. Then, as far as elections to the Municipal Corporation of Hyderabad are concerned, this is not the stage. హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషను ఎన్నికల విషయం చెప్పవలసింది ఇప్పుడు కాదు. ఆ స్టేజి వచ్చినప్పుడు మనం చర్చించవచ్చు, నిర్ణయించవచ్చు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— మంత్రి గారు అన్నీ చెప్పారు కాని అసలు విషయం చెప్పలేదు. ఆర్డినెన్సు జారీ చేసిన తీరు చాలా అప్రజాస్వామికంగా ఉంది. అధికార దుర్వినియోగానికి నిదర్శనంగా ఉంది. స్పీకరు ఇదివరకు ఇచ్చిన రూలింగ్సుకు భిన్నంగా ఉంది అని చెప్పాను. నేను వివరాలు కూడా ఇచ్చాను. 9వ తారీఖున శాసన సభ సమావేశం అవుతుందని తెలిసిన తరువాత ఆర్డినెన్సు జారీ చేసినందుకు

కనీసం రిగ్రెస్స్ కాని ఇకముందు ఇట్లా చేయమని కాని హామీ ఏమీ ఇవ్వలేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో తమరే మా రెస్క్యూకు రావలసి ఉంటుంది. స్పీకరు సభా కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించే తీరులో పరువు మర్యాదలకు సంబంధించిన విషయం. ప్రజాస్వామ్యంలో కనీసం పాటించవలసిన సాంప్రదాయం. దీనికి సంబంధించి రూలింగు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరిక చేయాలని కోరుతున్నాను. If the Hon'ble Member can permit, I can say that there is some delay. I regret for the delay.

శ్రీ ఎం.ఓంకార్ :— ఆలస్యం గురించి కాదు నేను అనేది. I want to know whether she is expressing regrets for promulgation of the Ordinance.

Smt. B. Sarojini pulla reddy :— No....No.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— శాసన సభ గౌరవ మర్యాదలను ధిక్కరిస్తున్నారనేది మా ఆరోపణ. ప్రజాస్వామికంగా నడుపవలసిన వారు నియంతృత్వంగా పోతున్నారు. శాసనసభ అధికారాలను ఎగ్జిక్యూటివ్ హరించి వేస్తున్నదని మా ఆరోపణ. దీనిని గురించి విచారమైనా చెప్పకపోతే గంట సేపు ఉపన్యాసంవల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి?

Smt. B. Sarojini pulla Reddy :— That is his opinion, Sir.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— వారు ఆ మాట అన్నప్పుడు మిమ్మల్ని అడుగుతున్నాను. వారికి ఇక అడిగే అవకాశం లేదు. ఈ పర్టిక్యులర్ కాంటెక్స్ట్‌లో ఈ విధంగా ఆర్డినెన్సు తేవడం అనేది— అధికారం లేదని కాదు, ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉంది. చంపడానికి కూడా అధికారం ఉంది.—భావ్యం అవుతుందా?

Mr. Deputy Speaker :— I can only say —it is not fair.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— దీనినైనా గుణపాఠంగా తీసుకుంటారా? మా విమర్శలు దున్నపోతుపై వర్షం కురిసినట్లు ఉంటుందని అంటూంటారు. సెన్స్ లేకపోతే, కనీసం కామన్ సెన్సు ఐనా లేకపోతే, నాన్ సెన్స్ అవుతుంది.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— మంచి చురుకైనా ఎద్దులకు అనవసరం [illegible] ఇమ్యూనిటీ డెవలప్ చేస్తే ఆ నష్టం ప్రజలకు అవుతుంది, దేశానికి అవుతుంది

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :— మాకు ఆరోగ్యం, మాకు ఆయుష్షు, మాకు ధనం అన్నట్లు ఉంది. వారు చేసేది అంతా మంచి, మేము చేసేది అంతా చెడు— అంతే కదా.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— నా తీర్మానాన్ని నేను ప్రెస్ చేస్తున్నాను. తమ అబ్జర్వేషనుతో నేను సంతృప్తిపడుతున్నాను. ఐనప్పటికి ఈ తీర్మానాన్ని ప్రెస్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రాఘవ రెడ్డి :— వారికి ధనం, మాకు ఋణం మిగిలింది, అది మా బాధ. ప్రజలకు ఋణం, వారికి ధనం మిగిలింది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అనేది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఇదివరలోనే చెప్పాను. మరల చెప్పవలసిన పని లేదు. వారి అవసరాల కోసం, గ్రూపు ముఠా ప్రయోజనాల కోసం ఈ విధంగా బేసిక్ విషయాలను డైల్యూట్ చేస్తూ పోవడం వల్ల అయ్యగారి జందెములు అయ్యగారికే ముప్పు అన్నట్లు అవుతుంది. ఇది క్షమించరాని విషయం. వారికి వేరే మనుష్యులు దొరకలేదా? సిపిఎం వారినో జనతా వారినో మరొకరినో ఛేర్మెన్‌గా చేయాలని మేము అనడం లేదే— వారి పార్టీ వారినే మరొకరిని వేయండి. కౌన్సిలర్‌గా లేని వారిని వేయండి. ఒక మనిషికి ఒక పదవికంటె ఉండకూడదని ఆ సిద్ధాంతానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ బద్ధులై ఉన్నట్లు అన్నారు కదా. అది ఎక్కడకు పోయింది? ఇంత నియమ విరుద్ధం కాకుండా పోలే ఎట్లా? ఇప్పటికైనా దీనిని ఉపసంహరించుకోండి. మర్యాదగా ఉంటుంది అని తమ ద్వారా వారికి విన్నవించుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :— ఒక వ్యక్తి వద్దు అనడంలో అభిప్రాయం ఏమిటి? అది ఏ విధంగా సాధ్యం?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ఛేర్మెన్‌గా ఆయన ఉండదలచుకుంటే కౌన్సిలర్‌గా తప్పుకోమనండి. కౌన్సిలరుగా ఉండదలచుకుంటే ఛేర్మెన్‌గా వద్దు. జి.ఎస్. రాజుగారంటే మాకేమీ ఎలర్జీ లేదు. ఏదో ఒక పదవిలో ఉంచండని మేము ఏ వ్యక్తిని వద్దు అనడం లేదు. ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అనే దానిని డైల్యూట్ చేయవద్దు అంటున్నాం. దాని గౌరవాన్ని కాపాడండి. ఇది చాలా అవసరం. ఇటా పోతే ప్రభుత్వ ఖజానాను లూటీ

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

చేసే అధికారం మొత్తం చేత పెట్టుకునే పద్ధతిలోనికి పోతుంది. అందుకే ఈ సేఫ్‌గార్డు పెట్టారు. పిచ్చివాడు, హంతకుడు ఏ విధంగా అనర్హుడు అనడం జరిగిందో ఇది కూడా అటువంటి సమాన మైన అనర్హత.

Mr. Deputy Speaker :— Now, the question is :—

"This House disapproves the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Ordinance, 1982 (Andhra Pradesh Ordinance No. 8 of 1982) promulgated by the Governor on 24th June, 1982."

Sri M. Omkar, pressed for division and the House divided thus :—

Ayes : 13
Noes : 42
Neutrals: Nill

The Statutory Resolution was negatived.)

Mr. Deputy Speaker : Tne question is :

"That the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982 be taken into Consideration."

Sri M. Omkar pressed for division and the House divided thus :

Ayes : 43
Noes : 16
Neutrals : Nill

The Motion was adopted.

Clauses 2, to 4; Clause 1, Enacting Formula and Long Title of the Bill.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

Hyderabad Municipal Corporations
(Amendment) Bill, 1982
(passed)

"That Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The Motion was adopted and Clauses 2 to 4 Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy:— Sir, I beg to move :

"That the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982 be passed"

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

(Pause)

The question is:

"That the Hyderabad Muncipal Corporations (Amendment) Bill, 1982 be passed,"

(pause)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

Mr. Deputy Speaker :— Now, the House stands adjourned till 8-30 a.m. on Monday, the 19th July, 1982.

(Then, the House adjourned till 8-30 a.m. on Monday, 12.10 p.m. 19th July, 1982.)